

การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา

ในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๒

THE PARTICIPATION OF SCHOOL BOARD IN CURRICULUM
DEVELOPMENT OF BASIC EDUCATION SCHOOL, UNDER THE OFFICE
OF MAHASARAKHAM PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA II

เศรษฐชัย วิสาทาโส

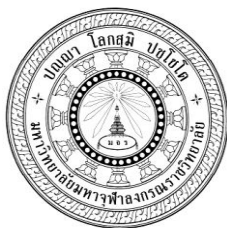
สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

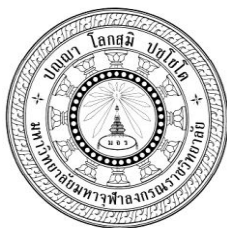
พุทธศักราช ๒๕๕๖

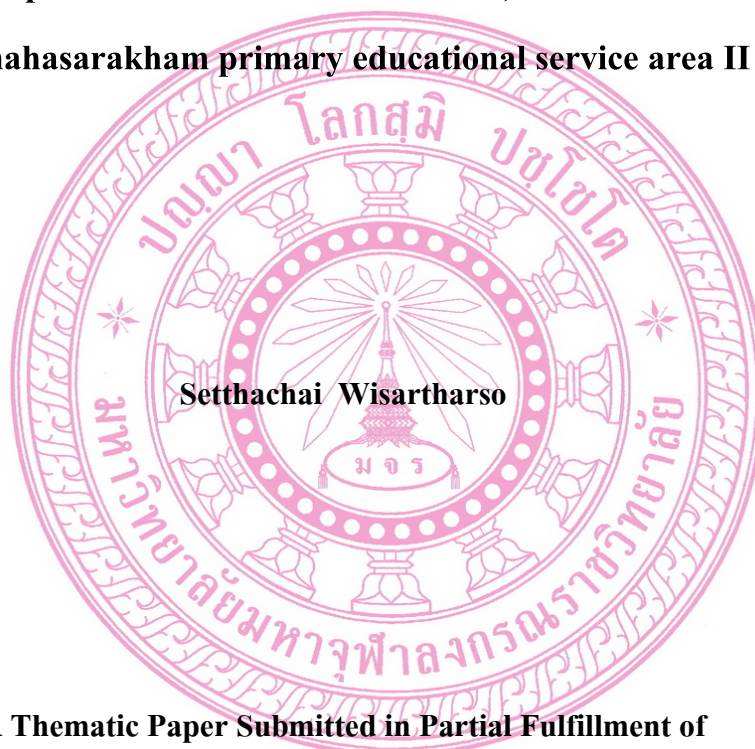
การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา
ในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๒

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
พุทธศักราช ๒๕๕๖
(ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย)

**The participation of school board in curriculum
development of basic education school, under the office
of mahasarakham primary educational service area II**

A Thematic Paper Submitted in Partial Fulfillment of

The Requirement for the Degree of

Master of Arts

(Educational Administration)

Graduate School

Mahachulalongkornrajavidyalaya University

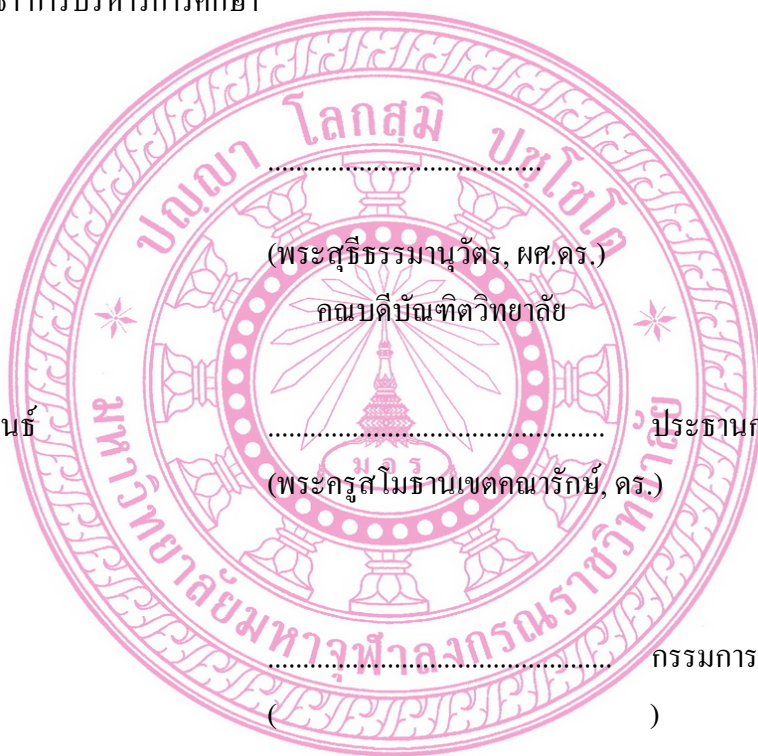
Khonkean, Thailand

C.E. 2013

(Copyright by Mahachulalongkornrajavidyalaya University)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย อนุมัติให้นับสารนิพนธ์เรื่อง “การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๒” เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา การบริหารการศึกษา

กรรมการตรวจสอบสารนิพนธ์

ประธานกรรมการ

กรรมการ

กรรมการควบคุมสารนิพนธ์

พระครูสโมธานเขตคณารักษ์, ดร.

ชื่อผู้วิจัย

.....

(นายเศรษฐชัย วิสาทาโส)

ชื่อสารนิพนธ์ : การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๒

ผู้วิจัย : เศรษฐชัย วิสาทาโส

ปริญญา : พุทธศาสตรมหาบัณฑิต(การบริหารการศึกษา)

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

: พระครูสุโมธานเขตคณาภิรักษ์,ดร. ปธ.๔, พธ.บ.

(ศาสนา), M.A.(Phil), ปร.ด.(การบริหารการศึกษา)

วันที่สำเร็จศึกษา : ๒๕๕๖

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และศึกษาแนวทางในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๒ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประธานคณะกรรมการจำนวน ๑๑๘ คน ผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน ๑๑๘ คน ผู้แทนครู จำนวน ๑๑๘ คน รวมจำนวน ๓๕๔ คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ ๐.๘๕ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test (Independent samples) และ F - test (One way ANOVA)

ผลการวิจัย พบว่า

๑. การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๒ อยู่ในระดับมากทั้งในภาพรวมและรายด้าน ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย รองลงมาคือ ด้านการออกแบบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดในการปฏิบัติคือ ด้านการจัดทำสาระของหลักสูตร

๒. การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๒ จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา พบว่า ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการจัดทำโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ ส่วนด้านอื่นๆไม่แตกต่างกัน

๓. การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๒ จำแนกตามสถานภาพ ไม่แตกต่างกันทั้งในภาพรวมและรายด้าน

๔. แนวทางในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๒ ได้แก่ สถานศึกษาควรให้คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการจัดหาเอกสารเกี่ยวกับหลักสูตร, การพัฒนาระบบการสนับสนุน, การจัดการหลักสูตรสถานศึกษา, การจัดทำโครงสร้างของหลักสูตร, การออกแบบการเรียนรู้, การกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ และเป้าหมาย, การออกแบบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

Thematic Paper Title : The Participation of School Board in Curriculum Development of Basic Education School, Under the Office of Mahasarakham Primary Educational Service Area 3

Researcher : Setthachai Wisartharso

Degree : Master of Art (Educational Administration)

Thematic Paper Supervisor : Phrakroo Samothankhetkanarak, Dr. Phali IV, B.A., M.A.(Phil), Ph.D.

Date of Graduation : 2013

ABSTRACT

The objectives of this research were to study and compare the participation of school board, and to study the guidelines in enhancing the participation of school board in curriculum development of basic education school, under the Office of Mahasarakham Primary Educational Service Area 2. The samples were 118 presidents of school board, 118 school administrators, and 118 teacher representatives, total of 354 persons. The instruments used in this study were the 5 level rating scales with reliability coefficient of total issue as 0.95. The statistic used for data analysis included the frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test (Independent samples) and F-test (One way ANOVA)

The research findings are:

1. For data analysis of overall participation in curriculum development of basic school, under the Office of Mahasarakham Primary Educational Service Area 2, it was at high level on the aspects and the wholes. The highest order was the determination of vision, mission, and objective, the second order was the design of student development activity and the lowest order was the establishment of curriculum matter.
2. For comparison on participation of school boards in curriculum development in basic education school, the Office of Mahasarakham Primary Educational Service Area 2 as classified by size of school were not different on the whole. When considered by aspect found that the establishment of school curriculum structure was significantly different at .01 level, the others were not different.

3. For comparison on participation of school board in participation in developing the school curriculum in basic school, under the Office of Maharakham Primary Educational Service Area 2, as classified by status were not different on the aspects and the wholes.

4. For analysis of the guidelines to developing the school board's participation in school curriculum development in basic school, under the office of Maharakham Primary Educational Service Area 2 were : the school ought to let the school board participate in establishment of curriculum material, development of support system, establishment of school curriculum, establishment of school curriculum structure, setting learning design, determination of vision, mission, and objective, and design of student development activity.

กิตติกรรมประกาศ

งานสารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี ด้วยความเมตตาและอนุเคราะห์อย่างยิ่งจาก ท่านพระครูสุวิธานพัฒนบัณฑิต, ดร. รองอธิการบดี มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น และกรรมการที่ปรึกษาสารนิพนธ์ คือ พระครูสโมธานเขตคณารักษ์, ดร. ที่กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำ ดูแลเอาใจใส่ให้ความช่วยเหลือในการปรับปรุงแก้ไขด้วยดีมาตลอด ทำให้งานมีความถูกต้องสมบูรณ์

ขอขอบคุณศูนย์บัณฑิตศึกษา วิทยาเขตขอนแก่น และขอขอบคุณผู้บริหารโรงเรียนคุณครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๒ ที่ให้โอกาสผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลและกรุณาตอบแบบสอบถาม ให้ความร่วมมือและอำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นอย่างดี

นอกจากนี้ขอขอบคุณผู้เชี่ยวชาญทั้ง ๕ ท่านที่ได้อนุเคราะห์ตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ ขอขอบคุณพระอาจารย์ทุกรูป/คณาจารย์หลักสูตรปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษาทุกท่านที่ได้ให้ความรู้ ประสิทธิ์ประสาทวิทยาการและประสบการณ์ รวมถึงให้ความเมตตา เอื้อเฟื้อ ถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจ และเป็นกำลังใจให้แก่ผู้วิจัยตลอดมา คุณค่าและประโยชน์ใดๆอันจะพึงมีจากสารนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบบูชาเป็นกตเวทิตาคุณ แต่บิดา มารดา และผู้มีพระคุณที่อยู่เบื้องหลังความสำเร็จที่ได้ร่วมกันสร้างสรรค์งานชิ้นนี้ให้กับผู้วิจัยจนเป็นผลสำเร็จอย่างยิ่ง

เศรษฐชัย วิสาทาโส

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ก
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญ	น
สารบัญตาราง	ช
สารบัญภาพ	ฅ
บทที่ ๑ บทนำ	๑
๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	๑
๑.๒ วัตถุประสงค์ของการวิจัย	๔
๑.๓ ปัญหาการวิจัย	๕
๑.๔ สมมติฐานของการวิจัย	๕
๑.๕ ขอบเขตของการวิจัย	๕
๑.๖ นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย	๗
๑.๗ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	๑๐
บทที่ ๒ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๑๑
๒.๑ หลักการแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	๑๒
๒.๒ การมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	๑๖
๒.๓ หลักพุทธธรรมบูรณาการกับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา ในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	๒๕
๒.๔ บริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๒	๓๑
๒.๕ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๓๔
๒.๖ กรอบแนวคิดในการวิจัย	๔๓

เรื่อง	หน้า
บทที่ ๓ วิธีดำเนินการวิจัย	๔๔
๓.๑ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	๔๔
๓.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	๔๖
๓.๓ การสร้างและหาคุนภาพเครื่องมือ	๔๖
๓.๔ การเก็บรวบรวมข้อมูล	๔๗
๓.๕ การวิเคราะห์ข้อมูล	๔๘
๓.๖ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	๔๙
บทที่ ๔ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	๕๐
๔.๑ สถิติลักษณะที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	๕๐
๔.๒ ขั้นตอนในการวิเคราะห์ข้อมูล	๕๑
๔.๓ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	๕๑
บทที่ ๕ สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	๗๕
๕.๑ สรุปผล	๗๕
๕.๒ อภิปรายผล	๗๙
๕.๓ ข้อเสนอแนะ	๘๒
บรรณานุกรม	๘๕
ภาคผนวก	๙๐
ภาคผนวก ก แบบสอบถามเพื่อการวิจัย	๙๑
ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์	๑๐๔
ภาคผนวก ค รายนามผู้เชี่ยวชาญ	๑๑๒
ประวัติผู้วิจัย	๑๑๔

สารบัญตาราง

เรื่อง	หน้า
ตารางที่ ๑ จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	๔๕
ตารางที่ ๒ จำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	๕๑
ตารางที่ ๓ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๒ โดยภาพรวมและรายด้าน	๕๒
ตารางที่ ๔ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๒ ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ภารกิจ เป้าหมาย	๕๓
ตารางที่ ๕ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๒ ด้านการจัดทำโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา	๕๔
ตารางที่ ๖ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๒ ด้านการจัดทำสาระของหลักสูตร	๕๕
ตารางที่ ๗ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๒ ด้านการออกแบบการเรียนรู้	๕๖

เรื่อง	หน้า
<p>ตารางที่ ๘ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๒ ด้านการออกแบบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน</p>	๕๗
<p>ตารางที่ ๙ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๒ ด้านการกำหนดรูปแบบวิธีการ เกณฑ์การตัดสินเอกสารหลักฐาน</p>	๕๘
<p>ตารางที่ ๑๐ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๒ ด้านการพัฒนาระบบการส่งเสริมสนับสนุน</p>	๖๐
<p>ตารางที่ ๑๑ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๒ ด้านการเรียบเรียงเป็นหลักสูตรสถานศึกษา</p>	๖๑
<p>ตารางที่ ๑๒ การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตร สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๒ จำแนกตามขนาดสถานศึกษา</p>	๖๒
<p>ตารางที่ ๑๓ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๒ จำแนกตามสถานภาพ</p>	๖๓
<p>ตารางที่ ๑๔ การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๒ จำแนกตามสถานภาพ</p>	๖๕

เรื่อง

หน้า

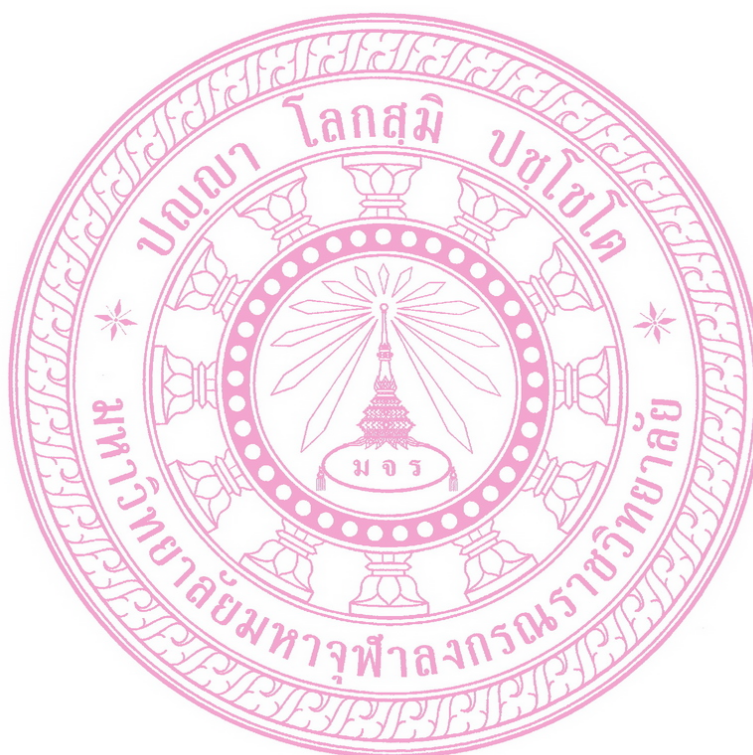
- ตารางที่ ๑๕ แนวทางในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา
ในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๒ ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์
ภารกิจ เป้าหมาย ๖๗
- ตารางที่ ๑๖ แนวทางในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา
ในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๒ ด้านการจัดทำโครงสร้าง
หลักสูตรสถานศึกษา ๖๘
- ตารางที่ ๑๗ แนวทางในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา
ในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๒ ด้านการจัดทำสาระของหลักสูตร ๖๙
- ตารางที่ ๑๘ แนวทางในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา
ในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๒ ด้านการออกแบบการเรียนรู้ ๗๐
- ตารางที่ ๑๙ แนวทางในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา
ในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๒ ด้านการออกแบบกิจกรรม
พัฒนาผู้เรียน ๗๑
- ตารางที่ ๒๐ แนวทางในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา
ในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๒ ด้านการกำหนดรูปแบบ
วิธีการเกณฑ์การตัดสิน เอกสารหลักฐานการศึกษา ๗๒
- ตารางที่ ๒๑ แนวทางในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา
ในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๒ ด้านการพัฒนาระบบ
การส่งเสริมสนับสนุน ๗๓

เรื่อง

หน้า

ตารางที่ ๒๒ แนวทางในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา
ในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๒ ด้านการเรียบเรียงเป็นหลักสูตร
สถานศึกษา

๓๔

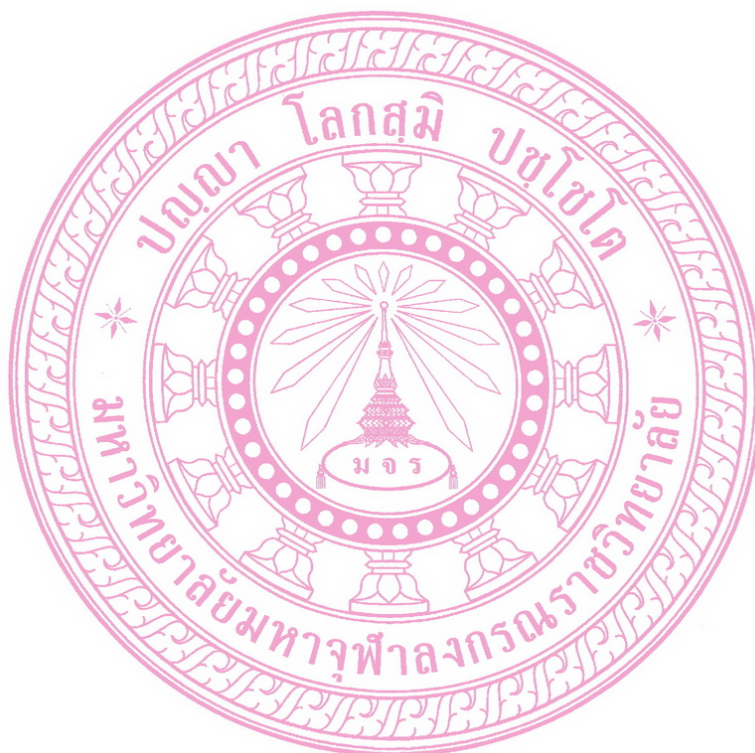
สารบัญภาพ

เรื่อง

ภาพที่ ๑ กรอบแนวคิดในการวิจัย

หน้า

๓๔

บทที่ ๑

บทนำ

๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่าการจัดการศึกษาที่รัฐดำเนินการแต่เพียงฝ่ายเดียวนั้นไม่สามารถตอบสนองความต้องการของผู้เรียนและชุมชนได้ เพราะระบบการศึกษาที่รัฐจัดขึ้นเป็นการศึกษาแบบแยกส่วนตามภาระหน้าที่ของแต่ละหน่วยงานโดยรวมศูนย์อำนาจการตัดสินใจไว้ที่ส่วนกลางเพียงแห่งเดียวทำให้การดำเนินงานล่าช้า ซึ่งปัจจุบันนี้เป็นยุคข้อมูลข่าวสารหรือยุคโลกาภิวัตน์ จึงจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนการบริหารและการจัดการศึกษาเพื่อให้สอดคล้องกับสภาพสังคมแนวคิดเกี่ยวกับการกระจายอำนาจโดยการเปิดโอกาสให้บุคคล ชุมชนและองค์กรต่าง ๆ ในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารและจัดการศึกษา รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ส่วนที่ ๔ แนวนโยบายด้านศาสนา สังคม การสาธารณสุข การศึกษาและวัฒนธรรม ระบุว่าส่งเสริมและสนับสนุนการกระจายอำนาจเพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ชุมชน องค์กรทางศาสนาและเอกชน จัดและมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนามาตรฐานคุณภาพการศึกษาให้เท่าเทียมและสอดคล้องกับแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ และตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช ๒๕๔๒ ในหมวดที่ ๕ เรื่องการบริหารและการจัดการศึกษา ในส่วนการบริหารและการจัดการศึกษาของรัฐ ซึ่งเป็นการกระจายอำนาจการศึกษาโดยตรงนั้น แบ่งเป็น ๓ ระดับ คือ ระดับชาติ ระดับเขตพื้นที่การศึกษาและระดับสถานศึกษา เพื่อเป็นการกระจายอำนาจลงไปสู่ท้องถิ่นและสถานศึกษาให้มากที่สุด ซึ่งในระดับสถานศึกษา แต่ละสถานศึกษาขึ้นพื้นฐาน และสถานศึกษาที่เปิดระดับต่ำกว่าปริญญาตรี จะมีคณะกรรมการสถานศึกษาเพื่อทำหน้าที่กำกับ ส่งเสริมสนับสนุนกิจการของสถานศึกษาและจัดทำสารของหลักสูตรในส่วนที่เกี่ยวกับสภาพปัญหาในชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, ๒๕๕๑ : ๒๓)

แนวทางการบริหารการศึกษา เพื่อกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาจากส่วนกลางไปยังสถานศึกษา ไปยังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและชุมชน โดยมุ่งหวังให้กระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการศึกษา เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการ ปราบกฏชัดเจนตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๒และที่แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ ๒)พ.ศ.๒๕๔๕(กระทรวงศึกษาธิการ, ๒๕๔๕ : ๓) ที่ระบุว่า ให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา ทั้งด้านวิชาการ

งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป ไปยังคณะกรรมการและสำนักงาน การศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง การกระจายอำนาจการบริหารจากส่วนกลางไปยังสถานศึกษา ในการบริหารการศึกษานั้น ครู ผู้ปกครองและชุมชน ได้มีส่วนร่วมตัดสินใจในการจัดการศึกษาให้มากที่สุด มุ่งเน้นให้มีการปฏิรูประบบบริหารและจัดการทางการศึกษาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลโดยให้มีเอกภาพในเชิง นโยบายและมีความหลากหลายในการปฏิบัติ มีการกระจายอำนาจไปสู่เขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษาและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งส่งเสริมให้เอกชนร่วมจัดการศึกษาและให้มีอิสระในการบริหารจัดการภายใต้การกำกับดูแลจากรัฐ พร้อมกันนี้ยังได้กำหนดให้มี คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานตามมาตรา ๓๔ มีหน้าที่พิจารณาเสนอ นโยบาย แผนพัฒนา มาตรฐานและหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานที่สอดคล้องกับแผนการศึกษา ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ของชาติ การสนับสนุน การติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการจัดการศึกษาขั้น พื้นฐาน (ธีระ รุญเจริญ, ๒๕๕๐ : ๓๑)

เพื่อเป็นการตอบสนองนโยบายตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ดังกล่าว ใน ส่วนที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ซึ่งเป็นหลักสูตรแกนกลางของประเทศ ที่มีจุดหมายที่จะพัฒนา คุณภาพของผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีขีดความสามารถในการแข่งขันใน สังคมโลก โดยการเพิ่มศักยภาพของผู้เรียนให้สูงขึ้น สามารถดำรงชีวิตอย่างมีความสุขได้ บน พื้นฐานความเป็นไทยและความเป็นสากล มีความสามารถในการประกอบอาชีพหรือ การศึกษาต่อตามความถนัดและความสามารถของแต่ละบุคคล พร้อมกับกำหนดให้สถานศึกษาขั้น พื้นฐานทุกแห่งได้จัดทำหลักสูตรสถานศึกษาของตนเองให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลาง ดังกล่าว ด้วยการกำหนดสาระ และรายละเอียด ให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการ ของชุมชน สังคม ประเทศชาติและพลโลก รวมทั้งการจัดการเรียนรู้ ให้สอดคล้องกับ ความสามารถ ความถนัด ความสนใจของผู้เรียนในแต่ละกลุ่มเป้าหมาย โดยการมีส่วนร่วมในการ บริหารจัดการของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย โดยคาดหวังว่าจะสามารถช่วยตอบสนองความต้องการ ที่จะพัฒนาคนไทย ให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพที่สามารถแข่งขันและร่วมมืออย่าง สร้างสรรค์ในสังคมโลก (กระทรวงศึกษาธิการ, ๒๕๕๑ : ๓ - ๔)

กระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดให้สถานศึกษาทุกแห่งที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานมี คณะกรรมการขึ้นมาคณะหนึ่ง เรียกว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งมีบทบาทหน้าที่ คือ กำหนดนโยบายและแผนพัฒนาของสถานศึกษา ให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการประจำปี ของสถานศึกษาให้ความเห็นชอบในการจัดทำสาระของหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการ ของท้องถิ่น กำกับและติดตามการดำเนินงานตามแผนของสถานศึกษา ส่งเสริมและสนับสนุนให้

เด็กทุกคนในเขตบริการได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึง มีคุณภาพ ส่งเสริมให้มีการพิทักษ์สิทธิเด็ก ดูแลเด็กพิการ เด็กด้อยโอกาส เด็กที่มีความสามารถพิเศษ ให้ได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ เสนอแนวทางและมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไปของสถานศึกษา ส่งเสริมให้มีการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาดอกจกนวิทยากรภายนอก ภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อเสริมสร้างพัฒนาการของนักเรียนทุกๆ ด้าน รวมถึงการสืบสานจารีตประเพณี ศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่นและของชาติ การเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ตลอดจนประสานการดำเนินงานกับองค์กร ทั้งภาครัฐ และเอกชน เพื่อให้สถานศึกษาเป็นแหล่งวิทยาการของชุมชน มีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนและท้องถิ่นให้ความเห็นชอบ รายงานผลการดำเนินงานประจำปีของสถานศึกษา ก่อนนำเสนอต่อสาธารณชน แต่งตั้งที่ปรึกษาและหรือคณะอนุกรรมการเพื่อดำเนินงานตามความเห็นสมควรและปฏิบัติงานอื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมายจากหน่วยงานต้นสังกัดของสถานศึกษานั้น (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, ๒๕๕๐ : ๕)

นอกจากนี้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (๒๕๕๑ : ๑๓ - ๑๖) ยังได้กำหนดบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานไว้ ๔ ด้าน คือ กำกับการดำเนินกิจการของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับกฎหมาย ระเบียบ ประกาศ คำสั่ง และนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และ ความต้องการของชุมชน และท้องถิ่น ส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินกิจการด้านต่างๆ ของสถานศึกษา มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาตามที่กฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการและบุคลากรทางการศึกษากำหนด พร้อมกับปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่กฎหมาย ระเบียบ ประกาศ ได้กำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยดำเนินการให้สนองนโยบายของรัฐ นโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ และ นโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และให้สอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน ปัญหา และ ความต้องการของนักเรียน ครู บุคลากรทางการศึกษาและประชาชน อย่างแท้จริง

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๒ ได้กระจายอำนาจให้สถานศึกษาทุกแห่งในเขตพื้นที่บริการ ได้บริหารจัดการตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ และส่งเสริมให้สถานศึกษาทุกแห่งได้เห็นความสำคัญของการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการบริหารสถานศึกษา ซึ่งสถานศึกษาทุกแห่งได้แต่งตั้งคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและเปิดโอกาสให้คณะกรรมการสถานศึกษาได้ปฏิบัติตามบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาในการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา และรายงานให้เขตพื้นที่การศึกษาทราบ คณะกรรมการสถานศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของสถานศึกษา ได้เสนอแนะ แนะนำ และร่วมกันบริหารสถานศึกษา

ตามบทบาทหน้าที่ที่กำหนดไว้ในระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.๒๕๔๑ แต่จากการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานสถานศึกษาในเขตพื้นที่บริการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาบางแห่งยังไม่ได้ให้ความสำคัญของคณะกรรมการสถานศึกษาเท่าที่ควร ไม่เปิดโอกาสให้คณะกรรมการสถานศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา เปิดโอกาสให้คณะกรรมการสถานศึกษาปฏิบัติตามบทบาทในการบริหารสถานศึกษาเพียงบางส่วนเท่านั้น และคณะกรรมการสถานศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมของสถานศึกษาไม่มากเท่าที่ควร (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๒, ๒๕๕๔ : ๒๓ - ๒๕)

จากสภาพและปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นครูผู้สอนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๒ ว่าคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมากน้อยเพียงใด เพื่อให้ได้ข้อมูลที่จะนำไปส่งเสริมให้คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

๑.๒ วัตถุประสงค์ของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการวิจัย ไว้ดังนี้

๑. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๒

๒. เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๒ จำแนกตามสถานภาพและขนาดของสถานศึกษา

๓. เพื่อศึกษาแนวทางในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๒

๑.๓ ปัญหาการวิจัย

๑. การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๒ ในปัจจุบันเป็นอย่างไร?

๒. ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๒ จำแนกตามสถานภาพและขนาดของสถานศึกษาเป็นอย่างไร?

๓. แนวทางในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการพัฒนา หลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๒ ควรเป็นอย่างไร?

๑.๔ สมมติฐานของการวิจัย

จากวัตถุประสงค์ของการวิจัยและการศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยจึงได้กำหนดสมมติฐานการวิจัย ดังนี้

๑. คณะกรรมการสถานศึกษาที่มีสถานภาพต่างกันมีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๒ แตกต่างกัน

๒. คณะกรรมการสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกันมีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๒ แตกต่างกัน

๑.๕ ขอบเขตของการวิจัย

๑. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้มุ่งศึกษาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๒ ตามแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของกระทรวงศึกษาธิการ(๒๕๕๑ : ๑๘-๓๐) แบ่งออกเป็น ๘ ด้าน คือ ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ภารกิจเป้าหมาย ด้านการจัดทำโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการจัดทำสาระของหลักสูตร ด้านการออกแบบการเรียนรู้ ด้านการออกแบบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้านการกำหนดรูปแบบ

วิธีการ เหนือการตัดสินใจ เอกสารหลักฐานการศึกษา ด้านการพัฒนาระบบการส่งเสริมสนับสนุน
ด้านการเรียบเรียงเป็นหลักสูตรสถานศึกษา

๒. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

๒.๑ ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาในสถานศึกษาขั้น
พื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๒ ปีการศึกษา ๒๕๕๔
รวมทั้งสิ้น ๗๗๗ คน จำแนกตามขนาดของสถานศึกษาและสถานภาพได้ดังนี้

๒.๑.๑ จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา แบ่งออกเป็น ๒ กลุ่มดังนี้

๒.๑.๑.๑ ขนาดเล็ก จำนวน ๖๐๕ คน

๒.๑.๑.๒ ขนาดใหญ่ จำนวน ๑๖๘ คน

๒.๑.๒ จำแนกตามสถานภาพ แบ่งออกเป็น ๓ กลุ่มดังนี้

๒.๑.๒.๑ ประธานคณะกรรมการ จำนวน ๒๕๕ คน

๒.๑.๒.๒ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน ๒๕๕ คน

๒.๑.๒.๓ ผู้แทนครู จำนวน ๒๕๕ คน

๒.๒ กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาในสถานศึกษาขั้น
พื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๒ ปีการศึกษา ๒๕๕๔
โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan ; อ้างถึงใน
บุญชม ศรีสะอาด, ๒๕๔๕ : ๔๓) และได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random
sampling) ตามขนาดของสถานศึกษา แล้วเทียบสัดส่วนหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามสถานภาพ
แล้วสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน ๓๕๔ คน จำแนกตาม
สถานภาพและขนาดของสถานศึกษา ได้ดังนี้

๒.๒.๑ จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา แบ่งออกเป็น ๒ กลุ่มดังนี้

๒.๒.๑.๑ ขนาดเล็ก จำนวน ๒๔๐ คน

๒.๒.๑.๒ ขนาดใหญ่ จำนวน ๑๑๔ คน

๒.๒.๒ จำแนกตามสถานภาพ แบ่งออกเป็น ๒ กลุ่มดังนี้

๒.๒.๒.๑ ประธานคณะกรรมการ จำนวน ๑๑๘ คน

๒.๒.๒.๒ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน ๑๑๘ คน

๒.๒.๒.๓ ผู้แทนครู จำนวน ๑๑๘ คน

๓. ขอบเขตด้านตัวแปร

๓.๑ ตัวแปรต้น ได้แก่ ขนาดของสถานศึกษาและสถานภาพ

๓.๑.๑ ขนาดของสถานศึกษา จำแนกเป็น ๒ ขนาด คือ

๓.๑.๒.๑ ขนาดเล็ก

๓.๑.๒.๒ ขนาดใหญ่

๓.๑.๒ สถานภาพ จำแนกเป็น ๓ กลุ่ม คือ

๓.๑.๑.๑ ประธานคณะกรรมการ

๓.๑.๑.๒ ผู้บริหารสถานศึกษา

๓.๑.๑.๓ ผู้แทนครู

๓.๒ ตัวแปรตาม ได้แก่ การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๒ ตามแนวทางการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของกระทรวงศึกษาธิการ(๒๕๕๑ : ๑๘ - ๓๐) แบ่งออกเป็น ๘ ด้าน ดังนี้

๓.๒.๑ ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย

๓.๒.๒ ด้านการจัดทำโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา

๓.๒.๓ ด้านการจัดทำสาระของหลักสูตร

๓.๒.๔ ด้านการออกแบบการเรียนรู้

๓.๒.๕ ด้านการออกแบบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

๓.๒.๖ ด้านการกำหนดรูปแบบวิธีการ เกณฑ์การตัดสิน เอกสารหลักฐานการศึกษา

๓.๒.๗ ด้านการพัฒนาระบบการส่งเสริมสนับสนุน

๓.๒.๘ ด้านการเรียบเรียงเป็นหลักสูตรสถานศึกษา

๑.๖ นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

๑. การมีส่วนร่วม หมายถึง การร่วมรับรู้ ร่วมวางแผน ร่วมตัดสินใจ ร่วมปฏิบัติ ร่วมประเมิน ร่วมรับผิดชอบ ในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ๘ ประเด็น คือ การจัดหาเอกสารเกี่ยวกับหลักสูตร, การพัฒนาระบบการสนับสนุน, การจัดการหลักสูตรสถานศึกษา, การจัดทำโครงสร้างของหลักสูตร, การออกแบบการเรียนรู้, การกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ และเป้าหมาย, การออกแบบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

๒. การพัฒนา หมายถึง การทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงจากสภาพหนึ่งไปสู่อีกสภาพหนึ่งที่ดีกว่าเดิมอย่างเป็นระบบ หรือการทำให้เจริญในเรื่องหลักสูตรสถานศึกษา

๓. **หลักสูตรสถานศึกษา** หมายถึง สาระเนื้อหาที่ต้องการให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในการจัดการศึกษาที่สถานศึกษาจัดทำขึ้น ตามแนวทางที่หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๑ กำหนดที่จะพัฒนาให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถ โดยส่งเสริมให้แต่ละบุคคลพัฒนาไปสู่ศักยภาพสูงสุดของตนเอง

๔. **การมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา** หมายถึง การที่บุคลากรได้มีส่วนร่วมในการปรับปรุงให้หลักสูตรสถานศึกษามีคุณภาพดีขึ้น ซึ่งแบ่งออกเป็น ๘ ด้านคือ

๔.๑ **ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย** หมายถึง การกำหนดทิศทางในการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาว่าต้องการให้เกิดอะไรขึ้นในตัวของผู้เรียนหลังจากที่ใช้หลักสูตรนี้แล้ว

๔.๒ **ด้านการจัดโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา** หมายถึง การกำหนดสาระการเรียนรู้ กำหนดหน่วยการเรียนรู้ กำหนดเวลาที่ใช้ในการสอน ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายวิชา หน่วยการเรียนรู้ ให้ครบทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้

๔.๓ **ด้านการจัดทำสาระของหลักสูตร** หมายถึง การกำหนดการเรียนรู้รายปีหรือรายภาค การกำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปีหรือรายภาค การกำหนดสาระและหน่วยกิต สำหรับสาระการเรียนรู้รายปีหรือรายภาค การจัดทำคำอธิบายรายวิชา การจัดทำหน่วยการเรียนรู้ และการจัดทำแผนการเรียนรู้

๔.๔ **ด้านการออกแบบการเรียนรู้** หมายถึง การจัดการเรียนการสอนการเรียนรู้ในสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ด้วยวิธีการที่หลากหลายตามความเหมาะสมของเนื้อหา การใช้สื่อการเรียนรู้ ประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และการวัดผลประเมินผลการเรียนรู้ด้วยวิธีการที่เหมาะสม

๔.๕ **ด้านการออกแบบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน** หมายถึง การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้ผู้เรียนได้พัฒนาความสามารถของตนเองตามศักยภาพ เกิดการพัฒนาองค์รวมของความเป็นมนุษย์ให้ครบถ้วนทุกด้าน ทั้งร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม ได้แก่ กิจกรรมแนะแนว กิจกรรมพัฒนาความถนัด ความสนใจของผู้เรียน กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด และบำเพ็ญประโยชน์ เป็นต้น

๔.๖ **ด้านการกำหนดรูปแบบวิธีการ** เกณฑ์การตัดสิน เอกสารหลักฐานการศึกษา หมายถึง การกำหนดเกณฑ์การผ่านช่วงชั้นและการจบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน และการจัดทำเอกสารการประเมินผลการเรียนรู้เพื่อใช้ประกอบการดำเนินงานด้านการวัดและประเมินผลการเรียนตามที่เห็นสมควร

๔.๗ **ด้านการพัฒนาระบบการส่งเสริมสนับสนุน** หมายถึง พัฒนาระบบการส่งเสริมสนับสนุนต่างๆที่จะเอื้อให้สามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีคุณภาพ เช่น การพัฒนากิจกรรม

แนะแนว การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพ การศึกษา และการสร้างเครือข่ายทางวิชาการ เป็นต้น

๔.๘ **ด้านการเรียบเรียงเป็นหลักสูตรสถานศึกษา** หมายถึง การเรียบเรียงสิ่งที่ต้องการ พัฒนาผู้เรียนเป็นหลักสูตรสถานศึกษา รวมทั้งการบริหารจัดการหลักสูตรให้ประสบความสำเร็จ โดยการใช้ศักยภาพทั้งของสถานศึกษา และชุมชนเต็มที่เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาผู้เรียนอย่าง แท้จริง

๕. **คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน** หมายถึง บุคคลที่ได้รับการเลือก และแต่งตั้ง ให้ปฏิบัติหน้าที่คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๒ ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้แทน ผู้ปกครอง ผู้แทนครู ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนศิษย์เก่า ผู้แทน พระภิกษุสงฆ์ และผู้ทรงคุณวุฒิ

๖. **ขนาดของสถานศึกษา** หมายถึง เกณฑ์ในการกำหนดขนาดของ โรงเรียนตามคู่มือ การปฏิบัติงานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๔๖ ซึ่งแบ่งออกเป็น ๒ ขนาดดังนี้

๖.๑ **ขนาดเล็ก** หมายถึง สถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีนักเรียน ไม่เกิน ๓๐๐ คน

๖.๒ **ขนาดใหญ่** หมายถึง สถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีนักเรียน ตั้งแต่ ๓๐๑ คนขึ้นไป

๗. **สถานภาพ** หมายถึง ตำแหน่งหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานใน การวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดสถานภาพของคณะกรรมการเป็น ๓ กลุ่มคือ

๗.๑ **ประธานคณะกรรมการ** หมายถึง ผู้ที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการ ทั้งหมดให้เป็นหัวหน้าของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

๗.๒ **ผู้บริหารสถานศึกษา** หมายถึง ผู้อำนวยการ โรงเรียนแต่ละ โรงเรียน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๒ โรงเรียนละ ๑ คน

๗.๓ **ผู้แทนครู** หมายถึง ครูผู้สอนที่ได้รับคัดเลือกจากครูผู้สอนทั้งหมดให้เป็น ตัวแทนครูผู้สอนในคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๒ โรงเรียนละ ๑ คน

๘. **สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน** หมายถึง สถานศึกษาที่เปิดสอนระดับประถมศึกษาในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๒

๙. **สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๒** หมายถึง หน่วยงาน ทางการศึกษาที่กำกับ ดูแล ควบคุมสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดมหาสารคามจำนวน ๕ อำเภอ ประกอบด้วย อำเภอบ้านไผ่ อำเภอพยัคภูมิพิสัย อำเภอนาเชือก อำเภอนาดูน และอำเภอยางสีสุ ราช

๑.๓ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑. ได้ข้อเสนอแนะสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๒

๒. ได้ข้อเสนอแนะสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๒ ให้มีประสิทธิภาพต่อไป

๓. ได้ข้อเสนอแนะสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อนำไปเป็นแนวทางในการปรับปรุงประสิทธิภาพการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๒ และสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอื่นอันจะส่งผลต่อการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพต่อไป

บทที่ ๒

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๒ ในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและได้นำเสนอตามหัวข้อต่อไปนี้

๒.๑ หลักการและแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

๒.๒ การมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

๑. ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย

๒. ด้านการจัดทำโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา

๓. ด้านการจัดทำสาระของหลักสูตร

๔. ด้านการออกแบบการเรียนรู้

๕. ด้านการออกแบบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

๖. ด้านการกำหนดรูปแบบวิธีการเกณฑ์การตัดสิน เอกสารหลักฐานการศึกษา

๗. ด้านการพัฒนาระบบส่งเสริมสนับสนุน

๘. ด้านการเรียบเรียงเป็นหลักสูตรสถานศึกษา

๒.๓ หลักพุทธธรรมบูรณาการกับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา

ในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

๒.๔ บริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๒

๒.๕ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

๒.๖ กรอบแนวคิดในการวิจัย

๒.๑ หลักการและแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

ความหมายของการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

สก็ลเบ็ก(Skillbeck, ๑๙๘๔ : ๒ ; อ้างถึงใน กระทรวงศึกษาธิการ ๒๕๕๔ : ๒๘-๒๙) ได้ให้ความหมายของการพัฒนาหลักสูตรโรงเรียนไว้ว่า หมายถึง การวางแผน การออกแบบ การนำไปใช้ และการประเมินผล การกำหนดการเรียนรู้ของนักเรียนดำเนินการโดยสถานศึกษา เน้นการตัดสินใจร่วมกันระหว่างบุคคลภายในสถานศึกษา ไม่ใช่กำหนดจากบุคคลภายนอก

แฮร์ริสัน(Marsh and others, ๑๙๙๐ : ๔๘; อ้างถึงใน นงนิตย์ โสพุทธอ่อน ๒๕๕๐ : ๑๓) ให้ความหมายการพัฒนาหลักสูตร โรงเรียนว่า เป็นแผนงานที่สามารถปรับเปลี่ยนได้ เป็นสิ่งที่นำไปปฏิบัติได้จริงและมีผลเกิดขึ้นกับบุคคลที่เกี่ยวข้องจริง เป็นประสบการณ์ที่ผู้เกี่ยวข้องได้รับทราบ ทั้ง ๓ มีความเกี่ยวข้องกัน เพื่อให้หลักสูตรได้รับการพัฒนาให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของผู้เรียน

เอ็กเกิลสตัน(Eggleston, ๑๙๘๐ : ๗ ;อ้างถึงใน แดง ปีติบุศย์ ๒๕๔๙ : ๑๖) ได้ให้ความหมายการพัฒนาหลักสูตร โรงเรียนว่าเป็นการปรับปรุงหลักสูตรให้มีความสอดคล้องกับสภาพความต้องการของผู้เรียนในแต่ละโรงเรียนและสอดคล้องกับกับเปลี่ยนแปลงของสังคมที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยมีการวางแผน นำไปใช้ และประเมินร่วมกันมีการใช้ทรัพยากรของโรงเรียน เช่น บุคลากร อาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ต่างๆ เป็นพันธกิจร่วมกันระหว่างโรงเรียนและชุมชน ครูได้แสดงศักยภาพอย่างเต็มที่ เป็นหลักสูตรที่โรงเรียนได้รับประโยชน์ โรงเรียนเป็นผู้ทำให้เกิดสัมฤทธิ์ผลมากกว่าเป็นเพียงเจ้าของหลักสูตร

กระทรวงศึกษาธิการ (๒๕๕๔ : ๒๘-๒๙) ได้กล่าวถึงการพัฒนาหลักสูตรโรงเรียนว่า คือพันธกิจหรือภาระหน้าที่สถานศึกษาและชุมชนร่วมกันในการพัฒนาผู้เรียนให้เหมาะสมยุคสมัย โดยกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย มาตรฐานการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้และผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง เพื่อให้ครูทุกคนนำไปออกแบบการเรียนการสอนมีการวางแผนร่วมกันทั้งสถานศึกษาเป็นหลักสูตรที่ครอบคลุมภาระงานการจัดการศึกษาทุกด้านของสถานศึกษา

สรุป การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา หมายถึง การปรับปรุงหลักสูตรให้มีความสอดคล้องกับสภาพความต้องการของผู้เรียนในแต่ละโรงเรียนและสอดคล้องกับกับเปลี่ยนแปลงของสังคมที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดประโยชน์กับโรงเรียนและผู้เรียนรวมถึงชุมชน สังคมที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษา

ความจำเป็นของการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

จุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ เป็นไปตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕ ที่กำหนดให้จัดทำหลักสูตรแกนกลาง

การศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อความเป็นไทย ความเป็นพลเมืองของชาติ การดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพ และในวรรคที่สองกำหนดให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีหน้าที่จัดทำสาระหลักสูตรตามวัตถุประสงค์ในวรรคที่หนึ่ง ในส่วนเกี่ยวกับสภาพปัญหาในชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะที่พึงประสงค์เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคมและประเทศชาติซึ่งจะเห็นได้ว่าในส่วนของหลักสูตรแกนกลางที่จัดทำโดยกรมวิชาการกระทรวงศึกษาธิการ เป็นไปอย่างกว้างๆเพื่อเป็นแนวทางสำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจะได้นำไปจัดทำสาระหลักสูตรในส่วนเกี่ยวกับสภาพปัญหาในชุมชนและสังคม สำหรับใช้ในกาจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษานั้นๆต่อไป ซึ่งเป็นข้อกฎหมายที่สถานศึกษาต้องนำไปดำเนินการ (กระทรวงศึกษาธิการ , ๒๕๕๑ : ๒)

ดังนั้น การเปลี่ยนแปลงบทบาทของสถานศึกษาจากการเป็นผู้ใช้หลักสูตรที่มีผู้จัดทำมาให้มาเป็นการพัฒนาหลักสูตรด้วยตนเอง โดยเฉพาะอย่างยิ่งบุคลากรที่มีความเกี่ยวข้องกับ โรงเรียนต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับขั้นตอนหรือรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรและมีความสามารถเพียงพอที่จะนำความรู้ไปพัฒนาหลักสูตรด้วยตนเองได้ นอกจากนั้นเป็นจุดเริ่มต้นที่ต้องความสัมพันธ์ระหว่างชุมชนกับ โรงเรียน เนื่องจากหลักสำคัญของการพัฒนาหลักสูตร โรงเรียนก็คือ การให้บุคลากรในโรงเรียนและชุมชนร่วมกันตัดสินใจเกี่ยวกับการดำเนินการทางหลักสูตร ซึ่งมีทั้งการร่วมคิด การร่วมทำ ร่วมประเมิณผล เพื่อให้การศึกษาของเยาวชนเป็นไปตามความต้องการของครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ สมดังเจตนารมณ์ของการจัดการศึกษาดังที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒

แนวคิดในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาคือ ต้องการกระจายอำนาจให้กับโรงเรียนสามารถตัดสินใจเกี่ยวกับหลักสูตรได้เอง เพราะเท่าที่ผ่านมามีปัญหาเกิดขึ้นจากการรวมอำนาจการบริหารการศึกษาไว้ที่ส่วนกลางลักษณะเช่นนี้ก่อให้เกิดปัญหาดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, ๒๕๕๑ : ๓ - ๕)

๑. ปัญหาการรวมอำนาจไว้ที่ส่วนกลางทำให้เกิดปัญหาดังนี้คือ

- ๑.๑ ก่อให้เกิดความล่าช้าในการอนุมัติ อนุญาต
- ๑.๒ ขาดความเป็นอิสระในการคิด การตัดสินใจในระดับล่างและการปฏิบัติของหน่วยงานในเขตพื้นที่และสถานศึกษา
 - ๑.๓ การบริหารและการตัดสินใจของหน่วยงานระดับล่างไม่อาจทำได้ ไม่สอดคล้องกับความจำเป็นและความเร่งด่วนในการแก้ปัญหา และตอบสนองความต้องการของนักเรียนและประชาชน หรือชุมชนในเขตพื้นที่ได้อย่างเหมาะสม
 - ๑.๔ ทำให้สิ้นเปลืองงบประมาณและทรัพยากร เนื่องจากการจัดสรรที่ไม่สอดคล้องกับปัญหาและความต้องการที่แท้จริง

การมอบอำนาจหรือแบ่งอำนาจส่วนใหญ่เป็นเรื่องของการบริหารงานตามระเบียบแบบแผนการบริหารการเงิน และการบริหารงานบุคคล ส่วนการมอบอำนาจในเรื่องนโยบายแผนงานและวิชาการมีเป็นส่วนน้อยคือเพียงร้อยละ ๐.๔ ของลักษณะงานที่มอบอำนาจไปทั้งหมด

๒. ปัญหาด้านหลักสูตรและการเรียนการสอน ก็มีการกำหนดและควบคุมจากส่วนกลางสูงมาก แม้มีความพยายามให้สถานศึกษาและหน่วยงานในพื้นที่พัฒนาหลักสูตรในท้องถิ่น ก็ไม่เกิดผลเท่าที่ควร ทั้งนี้เนื่องจาก

๒.๑ กรอบหลักสูตรและการประเมินผล เป็นสาเหตุสำคัญในการสกัดกั้นการตัดสินใจเกี่ยวกับหลักสูตร

๒.๒ ความวิตกกังวลของสถานศึกษาและครูผู้สอน ที่เกรงว่าจะไม่สามารถดำเนินการได้ครบตามระเบียบและกฎเกณฑ์ดังกล่าว

๒.๓ รูปแบบการจัดการเรียนการสอนของครูที่ยึดตนเองเป็นศูนย์กลาง ไม่ส่งเสริมศักยภาพ และความแตกต่างระหว่างบุคคลของนักเรียน

๒.๔ ระบบศูนย์รวมที่เรื่องการจัดสรรทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน รวมทั้งการควบคุม จัดสรรและกำหนดคุณลักษณะจากส่วนกลางก็เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้สถานศึกษามีการจัดรายวิชาที่สนองความต้องการของนักเรียนและความต้องการของชุมชนได้

๓. ปัญหาจากการใช้หลักสูตรเดียวกันทั่วประเทศก่อให้เกิดผลต่อผู้ปฏิบัติตามหลักสูตร

๓.๑ ผู้บริหารโรงเรียนบางส่วนขาดความรู้ ความเข้าใจในหลักสูตร

๓.๒ ครูไม่เข้าใจหลักการ จุดมุ่งหมายของหลักสูตร

๓.๓ เนื้อหาวิชามีความยาก ไม่สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น

๓.๔ ครูไม่เข้าใจวิธีการจัดการเรียนการสอน จึงจัดการเรียนการสอนที่ยึดครูเป็นศูนย์กลาง

๓.๕ การจัดส่งเอกสารประกอบหลักสูตรไปยังโรงเรียนมีความล่าช้าไม่ทันเปิดภาคการศึกษา จำนวนที่จัดส่งไปให้ไม่เพียงพอ

๔. ปัญหาในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นก็คือ

๔.๑ การขาดบุคลากรดำเนินการ

๔.๒ ขาดความร่วมมือและสนับสนุน

๔.๓ ขาดวิทยากร

๔.๔ ขาดความรู้

๔.๕ ขาดการเก็บรวบรวมข้อมูลให้เป็นปัจจุบัน

๔.๖ ครูไม่ปรับหลักสูตรสอนตามหลักสูตรแกนกลาง

๔.๑ ไม่ปรับปรุงสื่อ เอกสาร

๔.๒ ครูไม่มีความรู้และขาดทักษะในการดำเนินการ

การพัฒนาหลักสูตรระดับชาติ เป็นหน้าที่ของกระทรวงศึกษาธิการ ส่วนการพัฒนาหลักสูตรระดับสถานศึกษา เป็นหน้าที่ของโรงเรียนที่ต้องดำเนินการเงื่อนไขสำคัญที่ทำให้การจัดหลักสูตรสถานศึกษาประสบความสำเร็จมีดังนี้ (Cohen, ๑๙๙๕ : ๑๑๕๘ ; อ้างถึงใน อรรถพร สมานทรัพย์, ๒๕๕๐ : ๔๓ - ๔๔)

๑. ต้องการมอบอำนาจจากส่วนกลางไปยังระดับโรงเรียนในท้องถิ่นในลักษณะการกระจายอำนาจ

๒. บุคลากรในโรงเรียนมีความยินดีในการมีส่วนร่วมตัดสินใจเกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษาและบุคคลเหล่านั้นมีทักษะในการวินิจฉัยความจำเป็นของนักเรียน

๓. บุคลากรมีความสามารถเพียงพอในการรับผิดชอบงานและตัดสินใจเกี่ยวกับหลักสูตร

เงื่อนไขดังกล่าวสอดคล้องกับแนวทางการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการที่กำหนดให้การกระจายอำนาจการบริหาร ไปยังสถานศึกษา ให้สถานศึกษามีอำนาจในการตัดสินใจในเรื่องต่างๆ ได้เองซึ่งแนวทางที่กำหนดไว้มีดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ , ๒๕๕๓ : ๘)

๑. ยึดโรงเรียนเป็นศูนย์กลางในการตัดสินใจ (School based decision making) เป็นแนวคิดที่มุ่งให้โรงเรียนมีอิสระในการตัดสินใจด้วยตนเอง โดยยึดประโยชน์ที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนเป็นสำคัญ

๒. การมีส่วนร่วมและการร่วมคิดร่วมทำ (Participation and collaboration) การศึกษาเรื่องสาธารณชน มิใช่การรับผิดชอบของใครแต่ฝ่ายเดียวอีกต่อไป

๓. การกระจายอำนาจ (Decentralization) เป็นการคืนอำนาจการจัดการศึกษาให้กับผู้ใกล้ชิดเด็ก ได้แก่ โรงเรียน ผู้บริหารการศึกษา ครูและชุมชน เป็นความเชื่อว่ามีส่วนได้ส่วนเสียต่อการศึกษาหรือผู้ที่อยู่ใกล้ชิดเด็กสามารถจัดการศึกษาได้ดีที่สุด ตรงความต้องการของผู้เรียนและชุมชน อำนาจการตัดสินใจควรอยู่ในระดับปฏิบัติคือสถานศึกษา

๔. ภารกิจที่ตรวจสอบได้ (Accountability) ต้องการกำหนดหน้าที่ ความรับผิดชอบ และภารกิจของผู้บริหาร ครู อาจารย์ บุคลากรทางการศึกษาและชุมชนอย่างชัดเจน และภารกิจเหล่านี้ต้องสามารถตรวจสอบความสำเร็จได้ เพื่อเป็นหลักประกันคุณภาพการศึกษาให้เกิดขึ้นอย่างแท้จริง

ขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

ขั้นตอนในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาที่จะนำมาใช้ดำเนินการนำแนวคิดและรูปแบบจากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕ กำหนดให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีหน้าที่จัดทำสาระของหลักสูตรที่สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางในส่วนที่เกี่ยวกับสภาพปัญหาชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ

ขั้นตอนในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาที่กำหนดขึ้น เป็นการพัฒนาหลักสูตรครบวงจรคือ เริ่มตั้งแต่การศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน การร่างหลักสูตร การตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้ในสถานการณ์จริง รวมทั้งการประเมินผลหลักสูตร โดยหวังว่าขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตรที่สมบูรณ์ทำให้ได้หลักสูตรที่มีประสิทธิภาพ กล่าวโดยสรุป ขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ประกอบด้วยขั้นตอนสำคัญ ๕ ขั้นตอน ดังนี้คือ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, ๒๕๕๓ : ๒๑ – ๒๗)

ขั้นตอนที่ ๑ การศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานในด้านต่างๆ ได้แก่

- ๑.๑ ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและความต้องการของชุมชน
- ๑.๒ การวิเคราะห์ศักยภาพของโรงเรียน
- ๑.๓ การวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลาง

ขั้นตอนที่ ๒ การร่างหลักสูตร

- ๒.๑ การกำหนดจุดประสงค์ของหลักสูตร
- ๒.๒ การกำหนดเนื้อหาสาระ
- ๒.๓ การจัดการเรียนการสอน กิจกรรมและสื่อต่างๆ
- ๒.๔ การกำหนดวิธีวัดและประเมินผลผู้เรียน

ขั้นตอนที่ ๓ การตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตร

ขั้นตอนที่ ๔ การนำหลักสูตรไปใช้

ขั้นตอนที่ ๕ การประเมินผลหลักสูตร

๒.๒ การมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ตามนโยบายในการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการที่กระจายอำนาจในการบริหารงานด้านต่าง ๆ มาสู่สถานศึกษา โดยเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการบริหารงานด้านต่าง ๆ ของสถานศึกษามากขึ้น สถานศึกษาจะต้องการศึกษาสภาพและความต้องการของชุมชนนำข้อมูลที่ได้ทั้งหมดมาจัดลำดับความสำคัญ โดยกำหนดเป็นหัวเรื่องที่ต้องการให้นักเรียนได้เรียนรู้ เช่น ในชุมชนมีปัญหา ยาเสพติด สิ่งแวดล้อมเป็นพิษ ภาวะโลกร้อน มีการทำลาย

ทรัพยากรธรรมชาติ เหล่านี้เป็นต้น หรืออาจเป็น โดยความร่วมมือของครอบครัวและชุมชนให้ มีบทบาทร่วมกันในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การจัดกระบวนการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน เพื่อให้เรียนรู้ได้อย่างเต็มศักยภาพ ส่งเสริมบทบาทของครอบครัวและชุมชนในการมีส่วนร่วม จัดทำหลักสูตรการสนับสนุนทรัพยากรทางการศึกษา การประเมินคุณภาพทางการศึกษามากขึ้น กลยุทธ์และเครื่องมือสำคัญที่สถานศึกษาได้รับความร่วมมือจากชุมชน เช่น เทคนิคการบริหารอย่างมี ส่วนร่วม การกระจายอำนาจความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนการศึกษาสภาพและความ ต้องการของชุมชนนำข้อมูลที่ได้ทั้งหมดมาจัดลำดับความสำคัญโดยกำหนดเป็นหัวเรื่องที่ต้องการ ให้นักเรียนได้เรียนรู้ เช่น ในชุมชนมีปัญหาเสาเสตด ลิ่งแวดล้อมเป็นพิษ ภาวะโลกร้อน มีการ ทำลายทรัพยากรธรรมชาติ เหล่านี้เป็นต้น (กระทรวงศึกษาธิการ, ๒๕๕๔ : ๕)

คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นตัวแทนของชุมชนที่เข้ามา มีบทบาทในการมี ส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาโดยตรง ที่คณะกรรมการจะต้องปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ที่ กำหนดไว้

สำนักงานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (๒๕๕๗ : ๑๓-๑๖) ได้กล่าวถึง บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีดังนี้

๑. ด้านวิชาการ

๑.๑ ให้ความเห็นชอบและข้อเสนอแนะในการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา ให้มีความสอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานและความต้องการของผู้เรียน ชุมชนและ ท้องถิ่น

๑.๒ ให้ข้อเสนอแนะและส่งเสริม สนับสนุนในการจัดบรรยากาศ กระบวนการ เรียนรู้ สภาพแวดล้อม แหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นต้น เพื่อปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการ จัดการศึกษาของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง

๑.๓ รับทราบและให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดระบบและดำเนินการตามระบบ ประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

๒. ด้านงบประมาณ

๒.๑ ให้ความเห็นชอบและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดตั้งและการใช้จ่าย งบประมาณของสถานศึกษา

๒.๒ ให้ความเห็นชอบและข้อเสนอแนะในการออกระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการบริหารการเงินและการจัดหารายได้จากทรัพย์สินของสถานศึกษาหรือ ปฏิบัติหน้าที่อื่นเกี่ยวกับเรื่องนี้ตามกฎหมาย ระเบียบ ประกาศ กำหนด ฯลฯ

๓. ด้านบริหารงานบุคคล

๓.๑ กำกับ ดูแลการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หลักเกณฑ์และวิธีการตามที่ ก.ค.ศ. และอ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษากำหนด

๓.๒ เสนอความต้องการจำนวนและอัตราตำแหน่งของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาเพื่อเสนอ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาพิจารณา

๓.๓ ให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาต่อผู้บริหารสถานศึกษา

๓.๔ ปฏิบัติหน้าที่อื่นเกี่ยวกับเรื่องนี้ที่กฎหมายอื่นหรือตามที่ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษามอบหมาย

๔. ด้านการบริหารงานทั่วไป

๔.๑ ให้ความเห็นเสนอแนะและให้คำปรึกษาในการจัดทำ นโยบายแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายและแผนของกระทรวงศึกษาธิการสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา รวมทั้งความต้องการของชุมชนและท้องถิ่น

๔.๒ รับทราบ ให้ความเห็นและข้อเสนอแนะในการปรับปรุงพัฒนาคุณภาพการศึกษาและกิจการของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับกฎหมาย ระเบียบ ประกาศ คำสั่ง ตลอดจนนโยบายและแผนของกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ความต้องการของชุมชนและท้องถิ่น และรายงานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเมื่อสถานศึกษาไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ประกาศ คำสั่ง ตลอดจนนโยบายและแผนของกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ความต้องการของชุมชนและท้องถิ่น

๔.๓ ให้ความเห็น ข้อเสนอแนะ ประสาน ส่งเสริม สนับสนุนเกี่ยวกับการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา รวมทั้งปกครอง ดูแล บำรุงรักษา ใช้จ่ายและจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของสถานศึกษาตามที่กฎหมาย ระเบียบ ประกาศ เป็นต้น

๔.๔ ให้ความเห็นเสนอแนะและให้คำปรึกษาในการออกระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศและแนวปฏิบัติในการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ตามกฎหมาย ระเบียบ ประกาศ กำหนด

๔.๕ ให้ความเห็นเสนอแนะและให้คำปรึกษาในการส่งเสริมความเข้มแข็งในชุมชนและสร้างความสัมพันธ์กับสถาบันอื่นๆ ในชุมชนและท้องถิ่น

๔.๖ ปฏิบัติหน้าที่อื่นเกี่ยวกับกิจการของสถานศึกษาตามที่กฎหมาย ระเบียบ ประกาศ กำหนด ฯลฯ ให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในกรณีที่คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความเห็นว่าการดำเนินงานของสถานศึกษาไม่สอดคล้อง

หรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ประกาศ หลักเกณฑ์ นโยบายให้คณะกรรมการสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐานเสนอความเห็นดังกล่าวให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารับทราบเพื่อพิจารณาสั่งการให้
สถานศึกษาปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ เป็นต้น

สำหรับการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อให้ได้มาซึ่งหลักสูตรสถานศึกษาที่
สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง และชุมชน นอกจากนี้ยังจะได้มาซึ่งหลักสูตร
สถานศึกษาที่เหมาะสมกับสภาพแวดล้อม ทันสมัย สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคม
เศรษฐกิจ และเทคโนโลยีที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง ถือเป็นกระบวนการสำคัญที่จะส่งผลต่อการจัด
การศึกษาให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลาง ซึ่งคณะกรรมการ
สถานศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานทุกแห่งมีบทบาทสำคัญในการในการพัฒนา
หลักสูตร ดังนั้นเพื่อให้ได้หลักสูตรมีประสิทธิภาพตามจุดมุ่งหมายดังกล่าว คณะกรรมการ
สถานศึกษาจะต้องมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรตามแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาขั้น
พื้นฐานของกระทรวงศึกษาธิการ(๒๕๕๑: ๑๘-๓๐) ใน ๘ ด้านดังนี้

๑. ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย
๒. ด้านการจัดทำโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา
๓. ด้านการจัดทำสาระของหลักสูตร
๔. ด้านการออกแบบการเรียนรู้
๕. ด้านการออกแบบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
๖. ด้านการกำหนดรูปแบบวิธีการ เกณฑ์การตัดสิน เอกสารหลักฐานการศึกษา
๗. ด้านการพัฒนาระบบการส่งเสริมสนับสนุน
๘. ด้านการเรียบเรียงเป็นหลักสูตรสถานศึกษา

โดยการดำเนินงานในแต่ละด้านมีรายละเอียดดังนี้

๑. ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย

สถานศึกษาจำเป็นต้องกำหนดวิสัยทัศน์เพื่อมองอนาคตว่าโลกและสังคมรอบๆ
เปลี่ยนแปลงไปอย่างไรและสถานศึกษาจะต้องปรับตัวปรับหลักสูตรอย่างไร จึงจะพัฒนาผู้เรียนได้
อย่างเหมาะสมกับยุคสมัย การสร้างหลักสูตรสถานศึกษาต้องมีวิสัยทัศน์ ซึ่งทำได้โดยอาศัยความ
ร่วมมือของชุมชน พ่อแม่ ผู้ปกครอง ครู-อาจารย์ ผู้เรียน ภาคธุรกิจ ภาครัฐในชุมชน ร่วมกับ
คณะกรรมการสถานศึกษา แสดงความประสงค์อันสูงส่งหรือวิสัยทัศน์ที่ปรารถนาให้สถานศึกษา
เป็นสถาบันพัฒนาผู้เรียนที่มีพันธกิจหรือภารกิจหรือภาระหน้าที่ร่วมกันในการกำหนดงานหลักที่
สำคัญๆของสถานศึกษาพร้อมด้วยเป้าหมายแผนปฏิบัติการและติดตามผลตลอดจนจัดทำรายงาน
แจ้งสาธารณชนและส่งผลย้อนกลับให้สถานศึกษาเพื่อการปฏิบัติงานที่เหมาะสมตามหลักสูตร
สถานศึกษา และจุดมุ่งหมายของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานของชาติที่กำหนดไว้

วิสัยทัศน์ เป็นเจตนารมณ์ อุดมการณ์ หลักการ ความเชื่อ อนาคตที่พึงประสงค์เป็นการคิดไปข้างหน้าอย่างมีเอกลักษณ์สามารถสร้างศรัทธาและจุดประกายความคิดในสภาพการพัฒนาสูงสุดภารกิจเป็นการแสดงวิธีการดำเนินการของสถานศึกษาเพื่อบรรลุวิสัยทัศน์และนำไปสู่การวางแผนปฏิบัติต่อไป

เป้าหมายกำหนดเป็นความคาดหวังด้านคุณภาพที่เกิดกับผู้เรียนซึ่งสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ที่สถานศึกษากำหนดและสอดคล้องกับจุดหมายของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

นอกจากนั้น สถานศึกษาต้องร่วมกับชุมชนกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์เพื่อเป็นเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียนด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม

คุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่สถานศึกษาจะกำหนดเป็นคุณลักษณะอันพึงประสงค์นั้น สามารถกำหนดขึ้นได้ตามความต้องการโดยให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาความจำเป็นที่จะต้องมีการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมดังกล่าวให้แก่ผู้เรียนเพิ่มจากที่กำหนดไว้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ

ในแต่ละภาคเรียนหรือปีการศึกษา ครูผู้สอนต้องจัดให้มีการวัดผลและประเมินผลด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน โดยเป็นการประเมินเชิงวินิจฉัยเพื่อการปรับปรุงพัฒนาและการส่งต่อ ทั้งนี้ ควรประสานสัมพันธ์กับผู้เรียน ผู้ปกครองและผู้เกี่ยวข้องร่วมกันประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์รายปี หรือ รายภาค

สรุปได้ว่า การกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมายหมายถึง การกำหนดทิศทางในการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาว่าต้องการให้เกิดอะไรขึ้นในตัวของผู้เรียนหลังจากที่ใช้หลักสูตรนี้แล้ว

๒. การจัดโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา

จากวิสัยทัศน์ ภารกิจและเป้าหมาย ที่สถานศึกษาได้กำหนดให้สถานศึกษาจะต้องจัดทำโครงสร้างหลักสูตรซึ่งกำหนดสาระการเรียนรู้และเวลาเรียนไว้อย่างชัดเจน เพื่อสถานศึกษาจำได้นำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนด ซึ่งโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา ประกอบด้วย สาระการเรียนรู้/ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายวิชา หน่วยการเรียนรู้ ครอบคลุม ๘ กลุ่มสาระ รายภาคหรือปีทั้งที่กำหนดไว้ในหลักสูตรเพิ่มเติมตามความถนัด ความสนใจ ความต้องการของผู้เรียน ชุมชน และท้องถิ่น มีกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนทุกภาคเรียน และมีกำหนดเวลาแต่ละกลุ่มสาระหน่วยการเรียนรู้กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน รายภาคหรือปี

สรุปได้ว่า การจัดโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา หมายถึง การกำหนดสาระการเรียนรู้ กำหนดหน่วยการเรียนรู้ กำหนดเวลาที่ใช้ในการสอน ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายวิชา หน่วยการเรียนรู้ ให้ครบทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้

๓. การจัดทำสาระหลักสูตร

๓.๑ กำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปีหรือรายภาค โดยวิเคราะห์จากมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นที่กำหนดไว้ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ มาจัดเป็นผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปีหรือรายภาค ที่ระบุถึงความรู้ความสามารถของผู้เรียนและคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม ซึ่งจะเกิดขึ้นหลังจากการเรียนรู้ในแต่ละปีหรือภาคนั้น

การกำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปีหรือรายภาคของสาระการเรียนรู้ให้สถานศึกษากำหนดเพิ่มเติมได้ตามความเหมาะสม สอดคล้องกับความสามารถ ความถนัด ความสนใจ สภาพปัญหาและความต้องการของชุมชน

๓.๒ การกำหนดการเรียนรู้รายปีหรือรายภาคโดยวิเคราะห์จากผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปีหรือรายภาคที่กำหนดไว้ในข้อ ๑ และให้สอดคล้องกับสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น รวมทั้งสอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่นและชุมชน

๓.๓ กำหนดสาระและหน่วยกิต สำหรับสาระการเรียนรู้รายปีหรือรายภาค ดังนี้
ช่วงชั้น ป.๑ -๓ป. ๔-๖ และ ม. ๑-๓ กำหนดสาระการเรียนรู้เป็นรายปีและกำหนดจำนวนคาบเวลาให้เหมาะสมและสอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวังและสาระการเรียนรู้

ช่วงชั้น ม. ๔-๖ กำหนดสาระการเรียนรู้เป็นรายภาค กำหนดจำนวนหน่วยกิตให้เหมาะสม สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวังและสาระการเรียนรู้

ในการกำหนดจำนวนหน่วยกิตของสาระการเรียนรู้รายภาค สำหรับช่วงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔-๖ ใช้เกณฑ์การพิจารณาที่ใช้เวลาจัดการเรียนรู้ ๔๐ ชั่วโมงต่อภาคเรียนมีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิตสำหรับสาระการเรียนรู้ที่สถานศึกษาจัดทำเพิ่มเติมขึ้น ซึ่งเป็นวิชาเฉพาะของสายอาชีพหรือโปรแกรมเฉพาะทางอื่นๆ ใช้เกณฑ์พิจารณา คือ สาระการเรียนรู้ที่ใช้เวลาจัดการเรียนรู้อยู่ระหว่าง ๔๐-๖๐ ชั่วโมงต่อภาคเรียนมีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิต ทั้งนี้สถานศึกษากำหนดได้ตามความเหมาะสม และใช้หลักเกณฑ์เดียวกัน

๓.๔ จัดทำคำอธิบายรายวิชา โดยนำเอาผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปีหรือรายภาค สาระการเรียนรู้รายปีหรือรายภาครวมทั้งเวลาเรียนจำนวนหน่วยกิตที่กำหนดตามข้อ ๑,๒ และ ๓ มาเขียนเป็นคำอธิบายรายวิชาโดยให้ประกอบด้วยชื่อรายวิชา จำนวนเวลาหรือจำนวนหน่วยกิต ผลการเรียนรู้และสาระการเรียนรู้ของรายวิชานั้นๆซึ่งสามารถเขียนคำอธิบายรายวิชาได้หลายรูปแบบ เช่น

รูปแบบที่ ๑ เขียนเป็นเรียงความเสนอภาพรวมของผลการเรียนรู้และสาระการเรียนรู้ทั้ง ๓ ด้าน

รูปแบบที่ ๒ เขียนแยกเป็น ๒ ส่วน ประกอบด้วย ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง : เขียนเป็นเรียงความ สรุปภาพรวมผลการเรียนรู้ทั้ง ๓ ด้านและสาระการเรียนรู้ : เขียนเป็นความเรียงของขอบข่ายเนื้อหา

รูปแบบที่ ๓ เขียนเป็นความเรียง ประกอบด้วย ๓ ส่วน คือ ขอบข่ายกิจกรรมที่กำหนดกว้างๆ สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ของรายวิชา ขอบข่ายเนื้อหาที่สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ของรายวิชา และ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังที่จะเกิดขึ้นกับผู้เรียนอย่างกว้างๆ

รูปแบบที่ ๔ เขียนเป็นเรียงความ ประกอบด้วย ๔ ส่วน คือ จุดประสงค์ของรายวิชาที่สอดคล้องกับผลการเรียนรู้รายวิชา ขอบข่ายสาระการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้และวิธีการวัดและประเมินผล

รูปแบบที่ ๕ เขียนแยกเป็น ๒ ส่วน ประกอบด้วย ผลการเรียนรู้ : ให้เขียนครอบคลุมทั้ง ๓ ด้านเป็นข้อๆ โดยไม่แยกด้าน

สำหรับคำอธิบายรายวิชาที่มีแนวทางการกำหนดดังนี้ ชื่อรายวิชาของสาระการเรียนรู้ให้ใช้ตามชื่อกลุ่มสาระการเรียนรู้ ส่วนชื่อรายวิชาที่สถานศึกษาจัดทำเพิ่มเติมสามารถกำหนดตามความเหมาะสม ทั้งนี้ต้องสื่อความหมายได้ชัดเจนมีความสอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในรายวิชานั้นๆ

๓.๕ การจัดทำหน่วยการเรียนรู้ โดยนำเอาสาระการเรียนรู้รายปีหรือรายภาคที่กำหนดไว้ในบูรณาการจัดทำเป็นหน่วยการเรียนรู้ย่อยๆ เพื่อความสะดวกในการจัดการเรียนรู้และ ผู้เรียนได้เรียนรู้ในลักษณะองค์รวม หน่วยการเรียนรู้แต่ละหน่วยประกอบด้วย ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง สาระการเรียนรู้ และจำนวนเวลาสำหรับการจัดการเรียนรู้ ซึ่งเมื่อเรียนครบทุกหน่วยย่อยแล้วผู้เรียนสามารถบรรลุผลตามการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปีหรือรายภาคของทุกวิชา

ในการจัดทำหน่วยการเรียนรู้ อาจบูรณาการทั้งภายใน และระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้หรือเป็นการบูรณาการเฉพาะเรื่องตามลักษณะสาระการเรียนรู้ หรือเป็นการบูรณาการที่ สอดคล้องกับวิถีชีวิตของผู้เรียน โดยพิจารณาจากมาตรฐานการเรียนรู้ที่มีความเกี่ยวเนื่องสัมพันธ์กับการจัดการเรียนรู้สำหรับหน่วยการเรียนรู้ในแต่ละช่วงชั้นสถานศึกษาต้องจัดให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ โดยการปฏิบัติโครงการอย่างน้อย ๑ โครงการ

๓.๖ การจัดทำแผนการเรียนรู้ โดยวิเคราะห์จากคำอธิบายรายวิชารายปีหรือรายภาคแต่ละหน่วยการเรียนรู้ที่จัดทำ กำหนดเป็นแผนการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียนและผู้สอน

สรุปได้ว่า การจัดทำสาระของหลักสูตร หมายถึง การกำหนดการเรียนรู้รายปีหรือรายภาค การกำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปีหรือรายภาค การกำหนดสาระและหน่วยกิต สำหรับ สาระการเรียนรู้รายปีหรือรายภาค การจัดทำคำอธิบายรายวิชา การจัดทำหน่วยการเรียนรู้ และการจัดทำแผนการเรียนรู้

๔. การออกแบบการเรียนรู้

๔.๑ การจัดการเรียนการสอนการเรียนรู้ในสาระการเรียนรู้ต่างๆมีกระบวนการและวิธีที่หลากหลายผู้สอนต้องคำนึงถึงพัฒนาการทางด้านร่างกายและสติปัญญา วิธีการเรียนรู้ความสนใจ และความสามารถของผู้เรียนเป็นระยะๆอย่างเนื่องดังนั้นการจัดการเรียนการสอนในแต่ละช่วงชั้น ควรใช้รูปแบบ/วิธีการที่หลากหลายเน้นการจัดการสอนตามสภาพจริง การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้ร่วมกัน การเรียนรู้จากธรรมชาติการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริงและการเรียนรู้แบบบูรณาการ การใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ การเรียนรู้คู่คุณธรรม ทั้งนี้ ต้องพยายามนำกระบวนการจัดการ กระบวนการอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม กระบวนการคิดและกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ไปสอดแทรกในการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ เนื้อหา และกระบวนการต่างๆข้ามกลุ่มสาระการเรียนรู้ ซึ่งการเรียนรู้ในลักษณะองค์รวม การบูรณาการเป็นการกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ร่วมกันยึดผู้เรียนเป็นสำคัญโดยนำกระบวนการเรียนรู้จากกลุ่มสาระเดียวกัน หรือต่างกลุ่มสาระการเรียนรู้มาบูรณาการในการจัดการเรียนการสอน ซึ่งจัดได้หลายลักษณะ เช่น การบูรณาการแบบผู้สอนคนเดียวการบูรณาการ แบบคูขนาน การบูรณาการแบบสหวิทยาการและการบูรณาการแบบโครงการ

๔.๒ สื่อการเรียนรู้ การจัดการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน และหลักสูตรสถานศึกษา มุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตและใช้เวลาอย่างสร้างสรรค์ รวมทั้งมีความยืดหยุ่นสนองความต้องการของผู้เรียน ชุมชน สังคม และประเทศชาติ ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ทุกเวลา ทุกสถานที่และเรียนรู้ได้จากสื่อการเรียนรู้และแหล่งการเรียนรู้ทุกประเภท รวมทั้งจากเครือข่ายการเรียนรู้ต่างๆที่มีอยู่ในท้องถิ่น ชุมชน และแหล่งอื่นๆ เน้นสื่อที่ผู้เรียนและผู้สอนใช้ศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเองผู้เรียนผู้สอนสามารถจัดทำและพัฒนาสื่อการเรียนรู้ขึ้นเอง หรือนำสื่อต่างๆที่มีอยู่รอบตัวและในระบบสารสนเทศมาใช้ในการเรียนรู้ โดยใช้วิจารณญาณในการเลือกใช้สื่อ และแหล่งความรู้โดยเฉพาะหนังสือเรียน ควรมีเนื้อหาครอบคลุมตลอดช่วงชั้น สื่อ สิ่งพิมพ์ ควรจัดให้มีอย่างเพียงพอ ทั้งนี้ ควรให้ผู้เรียนสามารถยืมได้จากศูนย์สื่อหรือห้องสมุดของสถานศึกษา

๔.๓ การวัดผลประเมินผล การวัดผลประเมินผลการเรียนรู้เป็นกระบวนการที่ให้ผู้สอนใช้พัฒนาคุณภาพผู้เรียน เพราะช่วยให้ได้ข้อมูลข่าวสารสนเทศที่แสดงพัฒนาการความก้าวหน้า และความสำเร็จทางการเรียนของผู้เรียน รวมทั้งข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาและเรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ

สถานศึกษาในฐานะผู้รับผิดชอบการจัดการศึกษา จะต้องจัดทำหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติในการวัดผลและประเมินผลการเรียนของสถานศึกษาเพื่อให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายถือปฏิบัติร่วมกัน และเป็นไปในมาตรฐานเดียวกัน สถานศึกษาต้องมีผลการเรียนรู้ของผู้เรียนจากการ

วัดผลและประเมินผลทั้งในระดับชั้น ระดับสถานศึกษาระดับเขตพื้นที่การศึกษาและระดับชาติ ตลอดจนการประเมินภายนอก เพื่อใช้เป็นข้อมูลสร้างความมั่นใจเกี่ยวกับคุณภาพของผู้เรียนแก่ผู้เกี่ยวข้องทั้งภายในและนอกสถานศึกษา

การวัดและประเมินผลระดับชั้นเรียน มีจุดหมายสำคัญของการประเมินระดับชั้นเรียนคือ มุ่งหาคำตอบว่า ผู้เรียนมีความก้าวหน้าทั้งด้านความรู้ ทักษะกระบวนการคุณธรรม และค่านิยมอันพึงประสงค์ อันเป็นผลเนื่องจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้หรือไม่/เพียงใด ดังนั้น การวัดและการประเมินจึงต้องใช้วิธีการที่หลากหลายเน้นการปฏิบัติให้สอดคล้องและเหมาะสมกับสาระการเรียนรู้กระบวนการเรียนรู้และสามารถดำเนินการอย่างต่อเนื่องควบคู่ไปในกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยประเมินความประพฤติ พฤติกรรม การเรียน การร่วมกิจกรรม และผลงานจากโครงการหรือแฟ้มสะสมงานผู้ใช้ผลการประเมินในระดับชั้นเรียนที่สำคัญ คือ ตัวผู้เรียน ผู้สอนและพ่อแม่ผู้ปกครองจำเป็นต้องมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย วิธีการ และค้นหาข้อมูลเกณฑ์ต่างๆที่จะทำให้สะท้อนให้เป็นภาพสัมฤทธิ์ผลของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ผู้เรียนจะทราบระดับความก้าวหน้าความสำเร็จของตน ครูผู้สอน จะเข้าใจความต้องการของผู้เรียนแต่ละคนแต่ละกลุ่มสามารถให้ระดับคะแนนหรือจัดกลุ่มผู้เรียน รวมทั้งประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของตนเองได้ขณะที่พ่อแม่ ผู้ปกครองจะได้ทราบระดับความสำเร็จของผู้เรียนสถานศึกษาเป็นผู้กำหนดหลักเกณฑ์การประเมิน โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษา

การประเมินผลระดับสถานศึกษา เป็นการประเมินเพื่อตรวจสอบความก้าวหน้าด้านการเรียนรู้เป็นรายชั้นปี และช่วงชั้นสถานศึกษานำข้อมูลที่ได้นี้ไปใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอน และคุณภาพของผู้เรียนให้เป็นที่ไปตามมาตรฐานการเรียนรู้ รวมทั้งนำผลการประเมินรายช่วงชั้นไปพิจารณาตัดสินการเลื่อนช่วงชั้นกรณีผู้เรียนไม่ผ่านมาตรฐานการเรียนรู้ของกลุ่มสาระต่างๆสถานศึกษาต้องจัดให้มีการเรียนการสอนซ่อมเสริม และจัดให้มีการประเมินผลการเรียนรู้ด้วย

สรุปได้ว่า การออกแบบการเรียนรู้ หมายถึง การจัดการเรียนการสอนการเรียนรู้ในสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ด้วยวิธีการที่หลากหลายตามความเหมาะสมของเนื้อหา การใช้สื่อการเรียนรู้ ประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ด้วยวิธีการที่เหมาะสม

๕. การออกแบบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดให้มีการจัดการเรียนรู้ ๘ กลุ่มสาระและกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนซึ่งกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเป็นกิจกรรมที่จัดให้ผู้เรียนได้พัฒนาความสามารถของตนเองตามศักยภาพมุ่งเน้นเพิ่มเติมจากกิจกรรมที่ได้จัดให้เรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง ๘ กลุ่ม การเข้าร่วมและปฏิบัติกิจกรรมที่เหมาะสมร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุขกับกิจกรรมที่เลือกด้วยตนเองตามความถนัดและความสนใจอย่างแท้จริงการพัฒนาที่สำคัญได้แก่ การพัฒนาองค์รวม

ของความเป็นมนุษย์ให้ครบถ้วนทุกด้าน ทั้งร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม โดยอาจจัดเป็นแนวทางหนึ่งที่สนองนโยบายในการสร้างเยาวชนชาติให้เป็นผู้มีศีลธรรม จริยธรรม มีระเบียบวินัย และมีคุณภาพเพื่อพัฒนาองค์รวมของความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ปลูกฝังและสร้างจิตสำนึกของการทำประโยชน์เพื่อสังคมซึ่งสถานศึกษาจะต้องดำเนินการอย่างมีเป้าหมาย มีรูปแบบ และวิธีการที่เหมาะสมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนแบ่งเป็น ๒ ลักษณะ คือ

๑. กิจกรรมแนะแนวเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาความสามารถของผู้เรียนให้เหมาะสมตามความแตกต่างระหว่างบุคคลสามารถค้นพบและพัฒนาศักยภาพของตนเสริมสร้างทักษะชีวิต วุฒิภาวะทางอารมณ์ การเรียนรู้ในเชิงปัญหา และการสร้างสัมพันธภาพที่ดีซึ่งผู้สอนทุกคนต้องทำหน้าที่แนะแนวให้คำปรึกษาด้านชีวิต การศึกษาต่อและการพัฒนาตนเองสู่โลกอาชีพการมีงานทำ

๒. กิจกรรมนักเรียน เป็นกิจกรรมที่เกิดจากความสมัครใจของผู้เรียนมุ่งพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์เพิ่มเติมจากกิจกรรมในกลุ่มสาระเป็นกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนช่วยกันคิด ช่วยกันทำ ช่วยกันแก้ปัญหาส่งเสริมศักยภาพของผู้เรียนอย่างเต็มที่ รวมถึงกิจกรรมที่มุ่งปลูกฝังความมีระเบียบวินัย รับผิดชอบ รู้สิทธิและหน้าที่ของตนเองแบ่งตามความแตกต่างระหว่างกิจกรรมได้เป็น ๒ ลักษณะ

๒.๑ กิจกรรมพัฒนาความถนัด ความสนใจ ความต้องการของผู้เรียนเป็นกิจกรรมที่มุ่งเน้นการเพิ่มความรู้อาเซียนและประสบการณ์ของผู้เรียนให้กว้างขวางยิ่งขึ้นเพื่อการค้นพบความถนัดความสนใจของตนเองและพัฒนาดตนเองให้เต็มศักยภาพตลอดจนการพัฒนาทักษะของสังคมและปลูกฝังจิตสำนึกของการทำประโยชน์เพื่อสังคม

๒.๒ กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด และบำเพ็ญประโยชน์เป็นกิจกรรมที่มุ่งปลูกฝังระเบียบวินัย กฎเกณฑ์ เพื่ออยู่ร่วมกันในสภาพชีวิตต่าง ๆ นำไปสู่พื้นฐานการทำประโยชน์ให้แก่สังคมและวิถีชีวิตในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ซึ่งกระบวนการจัดให้เป็นไปตามข้อกำหนดของคณะกรรมการการลูกเสือแห่งชาติ ยุวกาชาด สมาคมผู้บำเพ็ญประโยชน์และกรมการรักษาดินแดน

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โรงเรียนอาจจัดทำได้หลายรูปแบบ เช่น จัดแบ่งสัดส่วนเวลาของกิจกรรมต่างๆแล้วกำหนดเวลาเรียนในตารางเวลาเรียนเช่นเดียวกับกลุ่มสาระอีก ๕ กลุ่มสาระจัดแบ่งสัดส่วนเวลาของกิจกรรมต่างๆแล้วกำหนดเวลาเรียนบางส่วนในตารางเรียนปกติและบางส่วนเรียนนอกเวลาและจัดกิจกรรมต่างๆด้วยกันโดยวางแผนร่วมกันของกลุ่มอาจารย์ที่ปรึกษา กิจกรรม กำหนดเวลาเรียนบางส่วนในตารางเวลาเรียนปกติ บางส่วนเรียนนอกเวลา เป็นต้น

สถานศึกษาต้องจัดให้ผู้เรียนทุกคนเข้าร่วมกิจกรรมให้เหมาะสมกับวัยวุฒิภาวะและความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน

สรุปได้ว่า การออกแบบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน หมายถึง การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ให้ผู้เรียนได้พัฒนาความสามารถของตนเองตามศักยภาพ เกิดการพัฒนาองค์รวมของความเป็นมนุษย์ให้ครบถ้วนทุกด้าน ทั้งร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม ได้แก่ กิจกรรมแนะแนว กิจกรรมพัฒนาความถนัด ความสนใจของผู้เรียน กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด และบำเพ็ญประโยชน์ เป็นต้น

๖. การกำหนดรูปแบบ วิธีการ เกณฑ์การตัดสิน เอกสารหลักฐานทางการศึกษา

๖.๑ เกณฑ์การผ่านช่วงชั้นและการจบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานการจัดการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งใช้เวลาประมาณ ๑๒ ปีผู้เรียนสามารถจบการศึกษาได้ ๒ ช่วง คือ จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ถือว่าจบการศึกษา ภาคบังคับและจบมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ถือว่าจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๖.๒ ผู้เรียนผ่านการศึกษาแต่ละช่วงชั้นตามเกณฑ์ ดังนี้

เกณฑ์มาตรฐานช่วงชั้นที่ ๑,๒ และ ๓ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑-๓ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔-๖ และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑-๓ (จบการศึกษาภาคบังคับ) โดยผู้เรียนต้องเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง ๘ กลุ่มและได้รับการตัดสินผลการเรียนให้ได้ตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนดต้องผ่านการประเมินอ่านคิดวิเคราะห์ เขียน ให้ได้ตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนดต้องผ่านการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนดและต้องเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและผ่านการประเมินตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด

เกณฑ์มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นที่ ๔ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔-๖ (จบการศึกษาขั้นพื้นฐาน) โดยผู้เรียนต้องเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง ๘ กลุ่มและได้รับการตัดสินผลการเรียนให้ได้ตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนดต้องผ่านการประเมินอ่านคิดวิเคราะห์ เขียน ให้ได้ตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนดต้องผ่านการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนดและต้องเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและผ่านการประเมินตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด

๖.๓ เอกสารหลักฐานการศึกษา

สถานศึกษาต้องพิจารณาจัดทำเอกสารการประเมินผลการเรียนรู้เพื่อใช้ประกอบการดำเนินงานด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามที่เห็นสมควร เช่น เอกสารแสดงผลการเรียนรู้ของผู้เรียน แบบบันทึกผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในรายวิชาต่างๆแบบรายงานการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนเป็นรายบุคคลระบุเป็นระยะแสดงผลพัฒนาการด้านต่างๆและแบบแสดงผลการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เป็นต้น

สรุปได้ว่า การกำหนดรูปแบบวิธีการ เกณฑ์การตัดสิน เอกสารหลักฐานการศึกษา หมายถึง การกำหนดเกณฑ์การผ่านช่วงชั้นและการจบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน และการ

จัดทำเอกสารการประเมินผลการเรียนรู้เพื่อใช้ประกอบการดำเนินงานด้านการวัดและประเมินผล การเรียนตามที่เห็นสมควร

๗. พัฒนาระบบการส่งเสริมสนับสนุน

ในการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพตามจุดหมายของหลักสูตรสถานศึกษาควรพัฒนาระบบการส่งเสริมสนับสนุนต่างๆที่จะเอื้อให้สามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีคุณภาพในเรื่องต่อไปนี้

๑. การพัฒนากระบวนการแนะแนวสถานศึกษาต้องระบบพัฒนาระบบแนะแนวที่มุ่งการพัฒนาคนให้มีความรู้อย่างลึกซึ้ง ประเมินการจัดการที่มีคุณภาพโดยกำหนดพันธกิจระหว่างบ้าน ชุมชนและสถานศึกษาที่เน้นความร่วมมือกันระหว่างบ้านในฐานะแหล่งเรียนรู้แรกของผู้เรียนชุมชนจะเป็นเครือข่ายที่สำคัญของการแนะแนวช่วยป้องกันแก้ไขปัญหาของสังคมสร้างเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้ด้วยข้อมูลสารสนเทศและพัฒนาเครือข่ายแนะแนวให้เข้มแข็งเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพสูงสุดทั้งด้านวิชาการ ด้านบุคลากร และด้านบริหารงานทั่วไป

๒. การพัฒนาแหล่งเรียนรู้และห้องสมุดสถานศึกษาจำเป็นต้องส่งเสริมสนับสนุนให้มีแหล่งเรียนรู้ นอกเหนือจากการเรียนในห้องเรียนให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้าเพิ่มพูนประสบการณ์และความชำนาญ โดยเฉพาะห้องสมุดนั้นเป็นแหล่งการเรียนรู้ที่สำคัญยิ่งเพราะจะเป็นแหล่งที่รวบรวมองค์ความรู้ต่างๆที่เป็นประโยชน์ต่อผู้เรียนโดยตรงทั้งนี้ไม่จำเป็นต้องเป็นห้องสมุดที่มีความหรูหราหรือใหญ่โตอาจเป็นเพียงมุมหนังสือเพื่อการศึกษาค้นคว้าก็ใช้ได้ นอกจากนี้ต้องสนับสนุนให้มีแหล่งเรียนรู้ในรูปของคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีต่างๆ

๓. การวิจัยเพื่อการพัฒนาคุณภาพ สถานศึกษาต้องส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนนำกระบวนการวิจัยมาผสมผสานหรือบูรณาการใช้ในการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้สามารถใช้กระบวนการวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ผลการวิจัยจะเป็นประโยชน์ต่อการแก้ปัญหาหรือพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างดีทั้งนี้เน้นการวิจัยทั้งในห้องเรียนและการวิจัยในภาพรวมของสถานศึกษา

๔. เครือข่ายวิชาการสถานศึกษาต้องพัฒนาและส่งเสริมสนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนการเรียนทางวิชาการจากครูในสถานศึกษาเดียวกันและในสถานศึกษาอื่นๆตลอดจนชมรมวิชาการต่างๆในรูปของเครือข่ายเชื่อมโยงกันทั้งจากบุคคลต่างๆและจากสื่อต่างๆเพื่อให้ครูมีความรู้และแนวคิดใหม่ๆที่สามารถนำไปพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพ

สรุปได้ว่า การพัฒนาระบบการส่งเสริมสนับสนุน หมายถึง พัฒนาระบบการส่งเสริมสนับสนุนต่างๆที่จะเอื้อให้สามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีคุณภาพเช่น การพัฒนากิจกรรมแนะแนว การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา และการสร้างเครือข่ายทางวิชาการ เป็นต้น

๘. การเรียบเรียงเป็นหลักสูตรสถานศึกษา

จากกระบวนการดังกล่าวข้างต้นสถานศึกษาจะต้องมีรายละเอียดที่ครอบคลุมภาระงานการจัดการศึกษาทุกด้านในขั้นนี้ จึงเป็นการวิเคราะห์และเรียบเรียงเพื่อให้เป็นหลักสูตรสถานศึกษาที่สมบูรณ์ในการกำหนดหลักสูตรสถานศึกษาควรคำนึงถึงสิ่งที่ปรากฏในหลักสูตรเป็นสิ่งที่สถานศึกษาจะต้องดำเนินการตั้งแต่ต้น คือ การกำหนดวิสัยทัศน์จนกระทั่งการนำหลักสูตรสู่ห้องเรียน คือ การจัดทำแผนการเรียนรู้รวมทั้งการบริหารจัดการหลักสูตรให้ประสบความสำเร็จใช้ศักยภาพทั้งของสถานศึกษา และชุมชนเต็มที่เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาผู้เรียนอย่างแท้จริงประการสำคัญ หลักสูตรสถานศึกษาจะต้องสามารถบอกให้ผู้เกี่ยวข้องและบุคคลในชุมชนทราบอย่างชัดเจนว่าจะจัดการศึกษาอย่างไรในสถานศึกษา ดังนั้นเอกสารหลักสูตรสถานศึกษาอาจมีหลายเล่มซึ่งในเล่มแรกควรเป็นเล่มที่กำหนดภาพรวมและมีเล่มอื่นๆอีกตามความเหมาะสมซึ่งอาจแยกเล่มตามกลุ่มสาระการเรียนรู้หรือหน่วยการเรียนรู้

การเรียบเรียงเป็นหลักสูตรสถานศึกษา ควรประกอบด้วยส่วนสำคัญดังต่อไปนี้

๑. วิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย
๒. คุณลักษณะอันพึงประสงค์
๓. โครงสร้างหลักสูตร
๔. รายวิชาตามกลุ่มสาระการเรียนรู้
๕. กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
๖. การจัดการเรียนรู้และการส่งเสริมการเรียนรู้
๗. การวัดและการประเมินผล
๘. การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา
๙. อื่นๆ

ทั้งนี้สถานศึกษาอาจกำหนดหัวข้อเพิ่มเติมหรือเปลี่ยนแปลงได้ตามความจำเป็นและเหมาะสมเมื่อสถานศึกษาจัดทำร่างหลักสูตรสถานศึกษาตามหัวข้อดังกล่าวเสร็จเรียบร้อยแล้วสถานศึกษาจะต้องตรวจสอบแต่ละหัวข้อเพื่อให้สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช ๒๕๕๔ รวมทั้งสอดคล้องและเหมาะสมกับบริบทสภาพของสถานศึกษาจากนั้นนำร่างหลักสูตรดังกล่าวเสนอต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อให้ความเห็นชอบ

สรุปได้ว่า การเรียบเรียงเป็นหลักสูตรสถานศึกษา หมายถึง การเรียบเรียงสิ่งที่ต้องการพัฒนาผู้เรียนเป็นหลักสูตรสถานศึกษารวมทั้งการบริหารจัดการหลักสูตรให้ประสบความสำเร็จโดยการใช้ศักยภาพทั้งของสถานศึกษา และชุมชนเต็มที่เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาผู้เรียนอย่างแท้จริง

จากที่กล่าวมาทั้งหมดสามารถสรุปได้ว่าหลักสูตรสถานศึกษาเป็นเอกสารสำคัญของสถานศึกษาที่แสดงการจัดการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนด ดังนั้น ในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาจึงต้องคำนึงถึงผู้เรียนเป็นสำคัญและจัดให้สอดคล้องกับสภาพปัญหา ความพร้อม เอกลักษณะ และภูมิปัญญาท้องถิ่นหลักสูตรสถานศึกษาต้องมีคุณภาพ สถานศึกษาสามารถพัฒนาหลักสูตรได้ตามความจำเป็นและควรพัฒนาอย่างเป็นระบบจากการมีส่วนร่วมของบุคลากรภายในและภายนอกสถานศึกษา ทั้งนี้เพื่อให้เกิดคุณภาพอย่างแท้จริงแก่ผู้เรียน

๒.๓ หลักพุทธธรรมบูรณาการกับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ในปัจจุบันมีการพัฒนาระบบการบริหารงานเพิ่มขึ้น เพื่อรองรับทันกับการเปลี่ยนแปลงไปตามกระแสโลกาภิวัตน์ การบริหารงานจึงมุ่งเน้นไปที่ “คน” มากขึ้น รวมทั้งการปรับปรุงและพัฒนาระบบการบริหารงาน โครงสร้างขององค์กร หน่วยงานใหม่ เพื่อรองรับกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างหลากหลาย เพื่อให้สอดคล้องกับสถานะในปัจจุบันโดยเฉพาะอย่างยิ่งกับเทคโนโลยีสมัยใหม่รวมไปถึงนวัตกรรมใหม่ที่เป็นองค์ประกอบสนับสนุนในการบริหารงานให้ประสบความสำเร็จ และในปัจจุบันมีการคำนึงถึงสถานะสิ่งแวดล้อมกันมากขึ้น เพราะการบริหารจัดการต้องมีความเกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อม ซึ่งคณะกรรมการสถานศึกษาในฐานะเป็นผู้มีส่วนร่วมในการบริหารควรต้องคำนึงถึงผลได้ผลเสียอันจะเกิดขึ้นกับกับการบริหารงาน ในสถานศึกษาเป็นสำคัญ

อนึ่ง การบริหารงานในยุคปัจจุบัน พยายามทำให้เกิดการมีส่วนร่วม (Participation) มากขึ้น เพราะการทำงานเป็นทีม (Team work) ทำให้การพัฒนาคน พัฒนางาน ทั้งหมดนี้ได้ดำเนินการพัฒนาไปพร้อม ๆ กันอย่างมีระบบ โดยผ่านกระบวนการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ ปัจจัยที่เป็นพื้นฐานเกี่ยวข้องกับการบริหารงานซึ่งเป็นสิ่งที่เกื้อหนุน สนับสนุนให้งานไปสู่ความสำเร็จได้แก่ ๔ M คือ

M ตัวที่ ๑ คือ (man) ในการทำงานถือว่า “คน” เป็นทรัพยากรที่มีค่ามากที่สุดที่จะขับเคลื่อนให้งานไปสู่ความสำเร็จหลักพุทธธรรมที่สอดคล้องกับการบริหารด้านการครองคน ดังนี้

หลักธรรม พรหมวิหาร ๔ คือ ๑. เมตตา มองความเมตตา รักใคร่ ปราบปรามให้ผู้อื่นมีความสุข อันหมายถึงผู้ร่วมงาน ผู้ได้บังคับบัญชา เป็นต้น ๒. กรุณา มีความสงสาร คิดช่วยเหลือผู้อื่นเมื่อเกิดความเดือดร้อนเป็นทุกข์ ๓. มุทิตา มีความยินดี ชื่นชมเมื่อผู้อื่นประสบความสำเร็จ ได้มีความสุข ๔. อุเบกขา วางตนเป็นกลางให้ความเสมอภาคกับทุกคน ไม่มีอคติ ๔ คือความลำเอียง เพราะรัก ๑ เพราะโกรธ ๑ เพราะเขลา ๑ เพราะกลัว ๑ ซึ่งหลักของพุทธธรรม พรหมวิหาร ๔ ดังกล่าว นั้น คณะกรรมการสถานศึกษาควรยึดถือไว้ด้วยความมั่นคง จริงใจ เพราะเป็นธรรมใน

การครองใจคน หรืออาจเปรียบได้ว่า เป็นหลักการบริหารงานโดยใช้หลักของทฤษฎีมนุษยสัมพันธ์ นำทางตนเอง

M ตัวที่ ๒ คือ “เงิน” (money) เงิน หรือในทางบริหารเรียกว่า งบประมาณ ค่าใช้จ่ายในการบริหารงานที่เกี่ยวข้อง ต้องดำเนินการให้ถูกต้องตามระเบียบกำหนดไว้อย่างเคร่งครัด มีความซื่อสัตย์สุจริต โปร่งใส ตรวจสอบได้ ซึ่งคณะกรรมการสถานศึกษาซึ่งมีส่วนร่วมในการบริหาร จะต้องตระหนักในเรื่องนี้ให้มาก เพราะถือว่าเป็นเรื่องสำคัญอย่างยิ่งหลักพุทธธรรมที่เกี่ยวข้องคือ พระพุทธโอวาท ๓ เป็นธรรมที่จะทำงานให้ประสบผลสำเร็จได้ดี ซึ่งพระพุทธองค์ได้วางแนวทางไว้ ๓ ประการ คือ

๑. เว้นจากทุจริต การประพฤติชั่วทั้งทางกาย วาจา และใจ
๒. ประกอบสุจริต คือ ประพฤติชอบทั้งกาย วาจา และใจ
๓. ทำใจของตนให้สะอาดบริสุทธิ์ คือ ไมโลภ ไมโกรธ ไม่หลง

เมื่อคณะกรรมการสถานศึกษาซึ่งมีส่วนร่วมในการได้นำหลักพระพุทธโอวาท ๓ มาถือปฏิบัติตั้งแต่เริ่มแรกของกระบวนการที่จะนำเข้าสู่การบริหารงาน แล้วขอย้อนมาความเจริญงอกงาม ความสุขสบายใจมาสู่ตนและสู่สถานศึกษา สมดังคำพุทธสุภาษิตว่า “ชัมโม หะเวรักษะติ ชัมมะจาริง” แปลว่า “ธรรมะย่อมคุ้มครองรักษาผู้ประพฤติธรรม”

M ตัวที่ ๓ วัสดุ อุปกรณ์ (materials) เป็นการใช้วัสดุ-อุปกรณ์ อย่างประหยัดคุ้มค่า เพราะวัสดุ-อุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องนั้น ล้วนแต่ใช้งบประมาณในการจัดหาประกอบ สนับสนุน และหากใช้อย่างไม่รู้คุณค่าจะทำให้สิ้นเปลืองวัสดุ-อุปกรณ์ ตลอดจนงบประมาณที่ได้จะไม่เหมาะสม สอดคล้อง และการใช้งบประมาณจะต้องตั้งอยู่ในความซื่อสัตย์ สุจริต สอดคล้องกับข้อ M ตัวที่ ๒ และหลักพุทธธรรมที่เกี่ยวข้อง

M ตัวที่ ๔ การบริหารจัดการ (Management) ในข้อนี้คณะกรรมการสถานศึกษาร่วมกับผู้บริหารสมัยใหม่ที่เป็นมืออาชีพ ย่อมต้องมีวิสัยทัศน์รู้แจ้งเห็นจริง มองงานอย่างเข้าใจ เชี่ยวชาญ สามารถกำหนดขั้นตอน อธิบาย กำกับ ควบคุม ทั้งคนและงานได้อย่างสอดคล้องกัน และมีการพัฒนาตนเอง พัฒนางานอย่างสม่ำเสมอ มีหลักกระบวนการบริหารงานแบบ PDCA, POSDCORB และอื่น ๆ ซึ่งมีอยู่จำนวนมาก ซึ่งผู้บริหารและคณะกรรมการสถานศึกษาต้องใช้ดุลยพินิจพิจารณา หยิบยกเลือกใช้ให้เหมาะสมกับสภาพ บริบท สิ่งแวดล้อม ขององค์กร หน่วยงานที่มีความแตกต่างกันอย่างมีประสิทธิภาพ และหากกล่าวถึงหลักพุทธธรรมที่สามารถประยุกต์ใช้กับกระบวนการบริหารงานรูปแบบใด ๆ หลักพุทธธรรมย่อมเข้าได้ใช้ได้กับทุกบริบท ซึ่งหลักพุทธธรรมที่เกี่ยวข้องเป็นพื้นฐานในการบริหารงานคือ อธิปไตย ๔ เป็นหลักธรรมที่ทำให้เกิดความสำเร็จในองค์กรได้คือ

๑. ฉันทะ มีความพึงพอใจในงานที่ทำ
๒. วิริยะ มีความขยันหมั่นเพียรตั้งใจทำงาน
๓. จิตตะ มีความห่วง มีใจฝักใฝ่จดจ่อ เอาใจใส่ในการทำงานอย่างต่อเนื่อง
๔. วิมังสา มีความคิดรอบครอบ ไตร่ตรอง หาเหตุผล แก้ไขปรับปรุงงานให้สำเร็จตามเป้าหมาย

๒.๔ บริบทสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๒

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๒ (๒๕๕๓ : ๑-๑๓) ได้กำหนดภารกิจวิสัยทัศน์พันธกิจเป้าประสงค์ในการดำเนินงานไว้ดังนี้

สภาพทั่วไป

เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๒ อยู่ทางตอนใต้ของจังหวัดมหาสารคาม อยู่บริเวณตอนกลางภาคตะวันออกเฉียงเหนือ อยู่ระหว่างเส้นรุ้งที่ ๑๕ องศา และ ๑๖ องศา ๔๐ ลิปดาเหนือ เส้นแวงที่ ๑๐๒ องศา ๕๐ ลิปดา และ ๑๐๓ องศา ๓๐ ลิปดาตะวันออก มีพื้นที่บริการครอบคลุม ๕ อำเภอ คือ อำเภอนาโพธิ์ อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย อำเภอนาเชือก อำเภอนาคูและอำเภอยางสีสุราช

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๒ มีที่ตั้งสำนักงานอยู่ที่อำเภอนาโพธิ์ โดยใช้อาคารของสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอนาโพธิ์ (เดิม) อยู่ห่างจากตัวจังหวัดมหาสารคาม ระยะทาง ๔๐ กิโลเมตร

มีอาณาเขตติดต่อกับอำเภอ จังหวัด และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาใกล้เคียง ดังนี้

ทิศเหนือ ติดต่อกับ อำเภอเมืองมหาสารคาม อำเภอแกดำ จังหวัดมหาสารคาม

ทิศใต้ ติดต่อกับ อำเภอชุมพลบุรี จังหวัดสุรินทร์

ทิศตะวันออก ติดต่อกับ อำเภอศรีสมเด็จ อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด

ทิศตะวันตก ติดต่อกับอำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม อำเภอนาโพธิ์ จังหวัดบุรีรัมย์

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๒ เป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่บริหารและจัดการศึกษาการศึกษาขั้นพื้นฐาน จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการ

กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ และกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์การแบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๖ ขึ้นตรงต่อสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ มีหน้าที่รับผิดชอบในการบริหารและจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตั้งแต่ระดับการศึกษาปฐมวัย ถึงระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานให้แก่ประชากรวัยเรียนใน ๕

อำเภอ ได้แก่อำเภอวาปีปทุม อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย อำเภอนาเชือก อำเภอนาดูน และอำเภอยางสีสุราช งบประมาณ ๒๕๕๑ มีปริมาณงานในความรับผิดชอบ ดังนี้

๑. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๒ มีสถานศึกษาอยู่ในความดูแลทั้งหมดจำนวน ๒๔๘ แห่ง จำแนกเป็น

๑.๑	สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	จำนวน ๒๓๕	แห่ง
๑.๒	สถานศึกษาเอกชน	จำนวน ๓	แห่ง
๑.๓	สถานศึกษาปริยัติธรรม	จำนวน ๖	แห่ง

๒. สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๒ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๒ มีสถานศึกษาทั้งหมด จำนวน ๒๓๕ แห่ง จำแนกตามช่วงชั้นที่เปิดสอนคือ

๒.๑	ประถมศึกษา	จำนวน ๑๗๗	แห่ง
๒.๒	ขยายโอกาสทางการศึกษา	จำนวน ๔๘	แห่ง
๒.๓	มัธยมศึกษา	จำนวน ๑๐	แห่ง

๓. ขนาดของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๒ ได้จำแนกขนาดของสถานศึกษา ดังนี้

๓.๑	สถานศึกษาขนาดเล็ก	จำนวน ๑๑๔	โรง
๓.๒	สถานศึกษาขนาดกลาง	จำนวน ๑๑๒	โรง
๓.๓	สถานศึกษาขนาดใหญ่	จำนวน ๕	โรง
๓.๔	สถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ	จำนวน ๔	โรง

๔. จำนวนนักเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๒ มีจำนวนนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๒ ทั้งหมดจำนวน ๕๑,๖๓๔ คนจำแนกเป็น

๔.๑	นักเรียนสังกัดสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	๔๗,๘๒๕	คน
๔.๒	นักเรียนโรงเรียนเอกชน	๓,๘๐๙	คน

๕. จำนวนครูและบุคลากรทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๒ มีจำนวน ๓,๒๕๔ คนจำแนกเป็น

๕.๑	ผู้อำนวยการ โรงเรียน	จำนวน ๒๒๓	คน
๕.๒	รองผู้อำนวยการ โรงเรียน	จำนวน ๓๖	คน
๕.๓	ครูผู้สอน	จำนวน ๒,๓๘๘	คน
๕.๔	พนักงานราชการ	จำนวน ๑๐๙	คน
๕.๕	ลูกจ้างประจำ	จำนวน ๑๕๖	คน

๕.๖ ลูกจ้างชั่วคราว (ครู) จำนวน ๔๔ คน

๕.๗ ลูกจ้างชั่วคราว (นักการภารโรง) จำนวน ๔๑ คน

สาระสำคัญของแผนปฏิบัติการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม
เขต ๒

๑.๑ ภารกิจสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๒ เป็น
หน่วยงานที่รับผิดชอบในการบริหารจัดการ กำกับดูแลส่งเสริมสนับสนุน การจัดการศึกษาระดับ
ปฐมวัยและการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นของรัฐบาล จำนวน ๒๕๕ แห่ง ในเขตบริการ ๕ อำเภอ คือ
อำเภอบ้านดุง อำเภอนาเชือก อำเภอนาคู อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย และอำเภอยางสีสุราช

๑.๒ วิสัยทัศน์สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๒ เป็น
หน่วยงานหลักในการจัดและส่งเสริมสนับสนุนและประสานการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้
ประชากรวัยเรียนอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๑.๓ พันธกิจสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๒ ได้
กำหนดพันธกิจในการบริหารจัดการศึกษาไว้ดังนี้ปลูกฝังคุณธรรมและสำนึกในความเป็นชาติไทย
บูรณาการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่วิถีชีวิตของผู้เรียน ให้มีคุณภาพมาตรฐาน
การศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยใช้สื่อเทคโนโลยีแหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นอย่างคุ้มค่าและ
สร้างสรรค์ จัดการศึกษาให้ประชากรวัยเรียน เด็กด้อยโอกาส เด็กพิการ เด็กที่มีความสามารถพิเศษ
อย่างทั่วถึง และมีคุณภาพมาตรฐาน สร้างความเข้มแข็งการบริหารจัดการศึกษา พัฒนาการนิเทศ
ติดตามประเมินและรายงานผลแบบมีส่วนร่วมขององค์กรคณะบุคคล เครือข่ายผู้เกี่ยวข้อง และนำ
เทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารจัดการมุ่งสู่มาตรฐานการพัฒนาคุณภาพ คุณภาพการบริหารจัดการ
ภาครัฐ (PMQA) ส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย สรรหาครูและ
บุคลากรทางการศึกษาให้เพียงพอ มีคุณภาพมาตรฐานตำแหน่งและพัฒนาผู้มีอาชีพ สนับสนุน
การวิจัยและพัฒนา ส่งเสริมนำผลการวิจัยไปใช้พัฒนาประสิทธิภาพการจัดการศึกษา

๑.๔ เป้าประสงค์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๒ ได้
กำหนดเป้าประสงค์ในการดำเนินงานไว้ดังนี้ประชากรวัยเรียน เด็กด้อยโอกาส เด็กพิการและเด็กที่
มีความสามารถพิเศษได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึง เท่าเทียม มีคุณภาพและได้รับโอกาส
การพัฒนาปฐมวัยอย่างน้อย๒ปีก่อนเข้าเรียนการศึกษาภาคบังคับ ผู้เรียนมีคุณธรรม สำนึกในความเป็น
ชาติไทย มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน และการศึกษาปฐมวัย น้อมนำ
ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่ทักษะการดำรงชีวิตโดยใช้สื่อเทคโนโลยีแหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญา
ท้องถิ่นอย่างคุ้มค่าและสร้างสรรค์ ครูเพียงพอ มีคุณธรรม มุ่งมั่นและสามารถจัดการเรียนรู้ตาม
หลักสูตรได้อย่างมีประสิทธิภาพและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสู่การเป็นครูมืออาชีพ พัฒนา
บุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณธรรมและจิตบริการจะทำให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพเพิ่มมาก

ขึ้นและเป็นมืออาชีพ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษาและองค์กรชุมชนมีความพร้อมและมีความเข้มแข็งในการบริหารจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล โดยใช้เครือข่ายผู้เกี่ยวข้อง และเทคโนโลยีมุ่งสู่มาตรฐานการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ (PMQA) การบริหารจัดการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลายอย่างเข้มแข็งและมีประสิทธิภาพ ครูและบุคลากรทางการศึกษา มีการวิจัยและพัฒนา การเรียนการสอน การบริหารจัดการ การให้บริการ การเผยแพร่และนำผลการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาประสิทธิภาพการจัดการศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๒ ได้กระจายอำนาจให้สถานศึกษาทุกแห่งในเขตพื้นที่บริการ ได้บริหารจัดการตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ และส่งเสริมให้สถานศึกษาทุกแห่งได้เห็นความสำคัญของการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการบริหารสถานศึกษา ซึ่งสถานศึกษาทุกแห่งได้แต่งตั้งคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและเปิดโอกาสให้คณะกรรมการสถานศึกษาได้ปฏิบัติตามบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาในการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา และรายงานให้เขตพื้นที่การศึกษาทราบ คณะกรรมการสถานศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของสถานศึกษา ได้เสนอแนะ แนะนำ และร่วมกันบริหารสถานศึกษาตามบทบาทหน้าที่ที่กำหนดไว้ในระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๔๓ แต่จากการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานสถานศึกษาในเขตพื้นที่บริการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาบางแห่งยังไม่ได้ให้ความสำคัญของคณะกรรมการสถานศึกษาเท่าที่ควร ไม่เปิดโอกาสให้คณะกรรมการสถานศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา เปิดโอกาสให้คณะกรรมการสถานศึกษาปฏิบัติตามบทบาทในการบริหารสถานศึกษาเพียงบางส่วนเท่านั้นและคณะกรรมการสถานศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมของสถานศึกษาไม่มากเท่าที่ควร (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๒, ๒๕๕๔ : ๒๓ - ๒๕)

๒.๕ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ สรุปนำเสนอตามลำดับดังนี้

๑. งานวิจัยในประเทศ

นาวิณ พรหมใจสา (๒๕๔๘:๕๗ - ๑๐๐) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่องวัฒนธรรมท้องถิ่นชุมชนนาโค ผลการวิจัยพบว่า คนในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในขั้นการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นเรื่องวัฒนธรรมท้องถิ่นชุมชนนาโค โดยการร่วมประชุมกับคณะวิจัย ครู และผู้บริหาร โรงเรียน เพื่อปรับปรุงเนื้อหาสาระ กำหนดวัตถุประสงค์และ

กำหนดวิธีการวัดและประเมินผลในชั้นนำหลักสูตรไปทดลองใช้ คนในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม โดยการให้สัมภาษณ์นักเรียน การเป็นวิทยากรในชั้นเรียน เช่น การตีสิ่งเชิงอนุรักษ์ สมุนไพร การรวมกลุ่มในชุมชน เป็นต้น การให้บริการศึกษาดูงาน/และแนะนำแหล่งเรียนรู้ เช่น การเลี้ยงสัตว์ ผสมผสานบ้านกะเหรี่ยง และการร่วมเสียดสละทรัพย์ แรงงาน วัสดุ อุปกรณ์ เช่น เสียดสละเวลาพานักเรียนไปศึกษาดูงาน ให้บริการรถรับส่งโดยไม่คิดค่าบริการ การมีส่วนร่วมในชั้นประเมินหลักสูตรระยะแรก เช่น การแสดงความคิดเห็นต่อหลักสูตรท้องถิ่น ชุมชนไม่มีปัญหาในการเข้ามามีส่วนร่วมในชั้นการจัดทำหลักสูตร ชั้นการนำหลักสูตรไปทดลองใช้ และชั้นการประเมินหลักสูตรระยะแรก แต่จะมีปัญหาเล็กน้อยในเรื่อง เวลาค้นหา การเตรียมตัวสอน ซึ่งคนในชุมชนกับคณะครูได้ร่วมกันวางแผนแก้ไขปัญหารีบร้อยแล้ว คนในชุมชนรู้สึกภาคภูมิใจ ดีใจ และเต็มใจที่จะเข้ามาร่วมพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นกับทางโรงเรียน

ประธาน รักพ่วง และคณะ(๒๕๔๘ : ๕๖ - ๑๐๐) ได้ทำการวิจัยเรื่อง สภาพการดำเนินงานของคณะกรรมการโรงเรียน สังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษาดอก เขต ๑ ผลการวิจัยพบว่า สภาพการดำเนินงานด้านบทบาทหน้าที่ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยคณะกรรมการโรงเรียนประถมศึกษา พ.ศ.๒๕๓๕ ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง สำหรับรายการที่มีการปฏิบัติสูงสุด คือ ให้การสนับสนุนการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียน รองลงมา คือ มีส่วนร่วมรับทราบความก้าวหน้าของการดำเนินงานตามแผนของโรงเรียน ส่วนรายการที่มีการปฏิบัติต่ำสุด คือ มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายจัดทำแผนแม่บทและแผนพัฒนาโรงเรียน และเมื่อเปรียบเทียบสภาพการดำเนินงานของคณะกรรมการโรงเรียนด้านบทบาทหน้าที่ตามระเบียบกระทรวง ศึกษาธิการ ว่าด้วยคณะกรรมการ โรงเรียนประถมศึกษา พ.ศ.๒๕๓๕พบว่า คณะกรรมการโรงเรียนที่มีสถานภาพแตกต่างกัน มีการปฏิบัติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ เมื่อทดสอบความแตกต่างกันเป็นรายคู่ พบว่า กลุ่มผู้บริหาร โรงเรียนและข้าราชการครูในโรงเรียนมี การปฏิบัติสูงกว่าผู้ปกครองนักเรียนและศิษย์เก่าของโรงเรียนและกลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ และกลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิมีการปฏิบัติสูงกว่ากลุ่มผู้ปกครองนักเรียนและศิษย์เก่าของโรงเรียน

สุนทร ขอบทำดี (๒๕๔๕: ๕๘- ๑๐๓) ได้ศึกษาบทบาทของคณะกรรมการศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดอก เขต ๑ พบว่าคณะกรรมการการศึกษาส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์โรงเรียน มีส่วนร่วมในการประชุมผู้ปกครอง ประธานงานให้มีการเผยแพร่ข่าวสารในที่ชุมชน มีส่วนร่วมเสนอแนะ และประสานงานให้โรงเรียนร่วมกับหน่วยงานอื่นให้บริการความรู้แก่ประชาชนที่โรงเรียน และแสวงหาความช่วยเหลือจากชุมชน นำมาปรับปรุงอาคารสถานที่ไว้บริการชุมชนในด้านการร่วมกิจกรรมกับชุมชน มีบทบาทขอความร่วมมือให้โรงเรียน

จัดกิจกรรมประเพณีของท้องถิ่นให้ครู นักเรียนร่วมพัฒนาชุมชน และสนับสนุนให้โรงเรียนจัดกิจกรรมร่วมกับประชาชน ในด้านการให้ชุมชนมีส่วนร่วมกิจกรรมของโรงเรียน มีบทบาทของความร่วมมือ ประชาชนร่วมกิจกรรมวันสำคัญที่โรงเรียนช่วยพัฒนาโรงเรียนด้วยแรงงาน ช่างก่อสร้าง และวิทยากรซึ่งยังมีน้อย และแสวงหาความช่วยเหลือนักเรียนจากชุมชน โดยจัดหาอาหารกลางวัน ทุน นักเรียน และด้านการเสริมสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนและหน่วยงานอื่นในท้องถิ่น มีบทบาท แสวงหาความช่วยเหลือจากประชาชน นำมาสนับสนุนกิจกรรมของกลุ่มโรงเรียนในการแข่งขันกีฬา งานวันเด็ก เข้าค่ายพักแรม จากกลุ่มบุคคล ศิษย์เก่าจัดตั้งกองทุน มูลนิธิเพื่อพัฒนาโรงเรียน และให้ข้อมูลและการให้บริการของโรงเรียนแก่หน่วยงานอื่น คือ วัด สถานีนามัย และสภาตำบล

แดง ปัตบุศย์(๒๕๔๕: ๘๕ - ๕๓) ได้ศึกษาสภาพปัญหาและการดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต ๓ ผลการวิจัยพบว่า สภาพการดำเนินงานโดยรวมอยู่ในระดับมากและปัญหาการดำเนินงานโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ปัญหาการดำเนินงานโดยรวมไม่แตกต่างกันเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ส่วนปัญหาการดำเนินงานโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน สภาพการดำเนินงานตามความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกันโดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ ส่วนปัญหาการดำเนินงานของโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกัน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑

ประมวล อัคราศรี (๒๕๕๑ : ๑๐๕ - ๑๑๓) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานต่อการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ ๑-๒ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต ๑ ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานต่อการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาอยู่ในระดับมากทั้งในภาพรวมและรายด้าน โดยด้านที่มีการปฏิบัติสูงสุดคือ ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย รองลงมาคือ ด้านการออกแบบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ส่วนด้านที่มีการปฏิบัติต่ำสุดคือ ด้านการจัดทำสาระของหลักสูตร การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานต่อการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา พบว่า ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านการจัดทำโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานต่อการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา จำแนกตามสถานภาพ ไม่แตกต่างกันทั้งในภาพรวมและรายด้าน

วัชรินทร์ ไชยรินทร์(๒๕๕๐: ๑๑๑ - ๑๑๔) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาและประสิทธิผลการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศงขลา เขต ๑ ผลการวิจัยพบว่า สภาพการปฏิบัติงานโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง ปัญหาการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลางเอพิจรรณารายด้านพบว่าอยู่ในระดับน้อย ๒ ด้าน คือ ด้านการบริหารทั่วไป ด้านการบริหารงานบุคคล และอยู่ในระดับปานกลาง ๒ ด้าน คือ ด้านวิชาการและด้านงบประมาณ ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานการปฏิบัติงานโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง ผลการเปรียบเทียบสภาพ ปัญหา และประสิทธิผลการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศงขลา เขต ๑ ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการจากข้าราชการครูในโรงเรียนและคณะกรรมการบุคคลภายนอกโรงเรียนพบว่า สภาพการปฏิบัติงานโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ปัญหาการปฏิบัติงาน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ จำนวน ๒ ด้านคือด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ จำนวน ๒ ด้านคือด้านวิชาการ และบริหารงานทั่วไป ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานโดยรวมและรายด้านมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

ชญชญา ดอนทอง(๒๕๕๐ : ๑๑๕ - ๑๑๘) ได้ศึกษา ความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเกี่ยวกับการนำภูมิปัญญาชาวบ้านมาใช้ในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นพบว่า ประการที่หนึ่งคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำภูมิปัญญาชาวบ้านมาใช้ในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นพบว่าอยู่ในระดับมากทุกลักษณะ อันดับแรกคือการปรับกิจกรรมการเรียนการสอน และอันดับสุดท้ายคือการปรับหรือเพิ่มเติมรายละเอียดเนื้อหาวิชา ประการที่สองความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เมื่อจำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยภาพรวมพบว่ามี ความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างไม่มีความนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ และพิจารณาเป็นรายลักษณะพบว่า ในลักษณะการปรับกิจกรรมการเรียนการสอน คณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานในโรงเรียนขนาดใหญ่และขนาดเล็ก มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ในลักษณะ การปรับหรือเพิ่มเติมรายละเอียดเนื้อหาวิชา คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนขนาดใหญ่และขนาดกลางมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ เมื่อจำแนกตามกลุ่มคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยภาพรวมพบว่ามีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ และพิจารณาเป็นรายลักษณะพบว่าในลักษณะการปรับกิจกรรมการเรียนการสอน การปรับหรือเพิ่มเติมรายละเอียดเนื้อหาวิชา และการปรับหรือเลือกใช้สื่อการเรียนการสอนให้เหมาะสม คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ กลุ่มผู้แทนครูและเลขานุการ

คณะกรรมการ กับกลุ่มผู้แทนองค์กรชุมชนและองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ และประการที่สามปัญหาในการนำภูมิปัญญาชาวบ้านมาใช้ในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น พบว่า ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาหลักสูตร ไม่มีความรู้ในการพัฒนาหลักสูตร ขาดงบประมาณ สื่อ อุปกรณ์ และแหล่งภูมิปัญญาในท้องถิ่นและมีข้อเสนอแนะคือ ควรมีการสำรวจและรวบรวมภูมิปัญญาในท้องถิ่นโดยประสานสัมพันธ์กับชุมชน และการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาควรมีการสอบถามความต้องการของชุมชนและผู้เรียน กล่าวโดยสรุป การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการ โรงเรียน เป็นเรื่องเกี่ยวกับการเข้าไปร่วมประชุมปรึกษาหารือ แสดงความคิดเห็น ร่วมกิจกรรมวันสำคัญและงานประเพณีของท้องถิ่น การจัดหาวัสดุอุปกรณ์ให้กับ โรงเรียน การปรับปรุงซ่อมแซมห้องเรียน อาคารเรียนและบริเวณของโรงเรียน การแสวงหาความช่วยเหลือและความร่วมมือจากชุมชน ตลอดจนการประสานงานกับชุมชน หน่วยงานและส่วนราชการเพื่อกิจการของโรงเรียน

สุนันท์ คำจันทร์ (๒๕๕๐ : ๕๘ - ๑๐๒) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต ๑ ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อยู่ในระดับมากทั้งในภาพรวมและรายด้าน โดยด้านที่มีการปฏิบัติสูงสุดคือ ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ การกิจ เป้าหมาย รองลงมาคือ ด้านการออกแบบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ส่วนด้านที่มีการปฏิบัติต่ำสุดคือ ด้านการจัดทำสาระของหลักสูตร การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา พบว่า ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านการจัดทำโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตามสถานภาพ ไม่แตกต่างกันทั้งในภาพรวมและรายด้าน

นงนิตย์ โสพุทธอ่อน (๒๕๕๐: ๑๐๓ - ๑๐๗) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต ๑ ผลการวิจัยพบว่าระดับการมีส่วนร่วมโดยรวมอยู่ในระดับดีมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ๓ ลำดับแรก คือ ด้านการจัดทำโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการกำหนดรูปแบบวิธีการเกณฑ์การตัดสิน เอกสารทางการศึกษาและด้านการจัดทำสาระหลักสูตร ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการออกแบบการเรียนรู้ และผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมจำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยรวมมีความคิดเห็นที่ไม่แตกต่างกันเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าการออกแบบการ

เรียนรู้โรงเรียนขนาดเล็กมีความคิดเห็นแตกต่างกันกับโรงเรียนขนาดใหญ่อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ส่วนด้านอื่นไม่แตกต่างกัน และถ้าจำแนกตามสถานภาพพบว่าโดยรวมมีความคิดเห็นที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านการออกแบบการเรียนรู้ การออกแบบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และการเรียบเรียงเป็นหลักสูตรสถานศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ส่วนการกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย การจัดทำโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา การจัดทำสาระของหลักสูตร การกำหนดรูปแบบวิธีการเกณฑ์การตัดสิน เอกสารทางการศึกษาและการพัฒนาระบบส่งเสริมสนับสนุน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

วุฒิ สุวรรณรังสี (๒๕๕๑ : ๑๐๓-๑๐๗) ศึกษาเรื่องการปฏิบัติตามบทบาทคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต ๑ ผลการวิจัย พบว่า การปฏิบัติตามบทบาท ๓ ด้าน ได้แก่ บทบาทการสนับสนุนโรงเรียนโดยทั่วไป บทบาทตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยคณะกรรมการ โรงเรียนประถมศึกษา พ.ศ. ๒๕๓๕ บทบาทคณะกรรมการโรงเรียนในการพิจารณาการประกันคุณภาพการศึกษา จำแนกตามสถานภาพของคณะกรรมการ โรงเรียน พบว่า การปฏิบัติงานตามบทบาทของคณะกรรมการโรงเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ทั้ง ๓ ด้าน

อภิเชษฐ์ พาตี (๒๕๕๒ : ๕๑ - ๕๓) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต ๑ ผลการวิจัยพบว่าการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา อยู่ในระดับมากทั้งในภาพรวมและรายด้าน โดยด้านที่มีการปฏิบัติสูงสุดคือ ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย รองลงมาคือ ด้านการออกแบบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ส่วนด้านที่มีการปฏิบัติต่ำสุดคือ ด้านการจัดทำสาระของหลักสูตร การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา พบว่า ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านการจัดทำโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา จำแนกตามสถานภาพ ไม่แตกต่างกันทั้งในภาพรวมและรายด้าน

เพ็ญแข คำใบ (๒๕๕๓ : ๕๑ - ๕๔) ได้ศึกษาการปฏิบัติตามบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายอนแก่น เขต ๕ ผลการวิจัยพบว่า สภาพการปฏิบัติตามบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายอนแก่น เขต ๕ มีการปฏิบัติในระดับปานกลางทั้งในภาพรวมและรายด้าน โดยด้านที่มีการปฏิบัติสูงสุดคือด้านการ

ส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงาน รองลงมาคือด้านการวางแผนจัดทำและให้ความเห็นชอบ ส่วนด้านที่ปฏิบัติต่ำสุดคือ ด้านการประเมินผลตรวจสอบความก้าวหน้า ปัญหาการปฏิบัติตาม บทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา มีการปฏิบัติ ในระดับมากทั้งในภาพรวมและรายด้าน โดยด้านที่มีปัญหาสูงสุดคือ ด้านการเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงานและความก้าวหน้ารองลงมาคือ ด้านการประเมินผลตรวจสอบ ความก้าวหน้า ส่วนด้านที่มีปัญหาต่ำสุดคือ ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานการ เปรียบเทียบสภาพการปฏิบัติตามบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการพัฒนา หลักสูตรสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต ๕ จำแนก ตามสถานภาพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ ทั้งในภาพรวมและรายด้าน โดย คณะกรรมการภายในสถานศึกษาเห็นว่าการปฏิบัติสูงกว่าคณะกรรมการภายนอกสถานศึกษา การเปรียบเทียบปัญหาการปฏิบัติตามบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการ พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต ๕ จำแนกตามสถานภาพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ ทั้งในภาพรวมและราย ด้าน โดยคณะกรรมการภายในสถานศึกษาที่ปัญหาต่ำกว่าคณะกรรมการภายนอกสถานศึกษา การ เปรียบเทียบสภาพการปฏิบัติตามบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการพัฒนา หลักสูตรสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต ๕ จำแนก ตามวุฒิการศึกษา ไม่แตกต่างกันทั้งในภาพรวมและด้าน การเปรียบเทียบปัญหาการปฏิบัติตาม บทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต ๕ จำแนกตามวุฒิการศึกษา ไม่แตกต่าง กันทั้งในภาพรวมและด้าน

๒. งานวิจัยต่างประเทศ

มิลเลอร์ (Miller, ๑๙๙๘ : ๔๗๕ CD-ROM ; อ้างถึงในสุนันท์ คำจันทร์, ๒๕๕๐ : ๕๘) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการโรงเรียนประถมศึกษาในมล รัฐสเตอร์เจียน ผลการวิจัยพบว่า การติดต่อประสานงานระหว่างโรงเรียนกับคณะกรรมการ โรงเรียนมีความสำคัญมากต่อการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการ โรงเรียน โดย คณะกรรมการจะทำหน้าที่อย่างเต็มบทบาทและตอบสนองความต้องการของชุมชน

ดีลานีย์ (Dclaney, ๒๐๐๐ : ๒๑๔๘ -A ; อ้างถึงใน นงนิตย์ โสพุทธอ่อน, ๒๕๕๐: ๗๑) ได้ศึกษาความร่วมมือของผู้ปกครองและสมาชิกในชุมชนการเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจ เกี่ยวกับการจัดหลักสูตรการเรียนการสอนในระดับท้องถิ่นภายใต้ระบบโรงเรียนแห่งรัฐ/สาธารณะ โดยเน้นการศึกษาทัศนของผู้ปกครองเกี่ยวกับการมีบทบาทในฐานะเป็นตัวแทนที่อยู่ใน คณะกรรมการ โรงเรียนที่เป็นตามระบอบประชาธิปไตย ตลอดจนความพึงพอใจ ไม่พอใจ ต่อช่อง

ทางการสื่อสาร ผลการศึกษา พบว่า ความแตกต่างของการมีวิสัยทัศน์เกี่ยวกับบทบาทในการตัดสินใจของผู้ปกครองกับนักการศึกษา มีผลทำให้เกิดความตึงเครียดระหว่างกลุ่มทั้งสองได้ ช่องทางการสื่อสารระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครองที่เหมาะสมจะต้องเกี่ยวข้องกับเด็กหรือสถานการณ์ที่ไม่ก่อให้เกิดความโต้แย้งระหว่างกันได้ เปิดโอกาสให้มีการสื่อสารแบบสองทางอย่างเปิดเผย และต่อเนื่อง จะเพิ่มให้ผู้ปกครอง มีสิทธิในการแสดงความคิดเห็นและมีส่วนร่วมมากขึ้น การที่ไม่มีการส่งเสริมให้มีการร่วมมืออย่างใกล้ชิดและเปิดเผยจะนำไปสู่การโต้แย้ง และประท้วงมากขึ้น

อีแวนส์ (Evans, ๒๐๐๐ : ๒๒๑๐-A ; อ้างถึงใน วุฒิ สุวรรณรังสี, ๒๕๕๑ : ๖๕) ได้ศึกษาการบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา ผลการศึกษาวิจัยพบว่า การนำระบบบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานนั้น จะช่วยพัฒนาโรงเรียนให้เป็นบวก หากการดำเนินการดำเนินไปตามกระบวนการที่ทุกฝ่ายเข้าใจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งจะต้องคำนึงถึงวัฒนธรรมและความเชื่อของคนในองค์กรนั้นด้วย

เมียร์-จู (Mej-Ju, ๒๐๐๓ : ๒๑๑๐ -A ; อ้างถึงใน อภิเชษฐ์ พาลี, ๒๕๕๒ : ๕๗) ได้ศึกษาการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนประถมศึกษาของเมืองเกาเซียง ผลการวิจัยพบว่า การบริหารจัดการหลักสูตร ความสำคัญมิใช่อยู่ที่ประสิทธิภาพของหลักสูตรเท่านั้น แต่รวมถึงความสามารถในการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาชายที่มีประสบการณ์มากจะมีทัศนคติต่อการบริหารหลักสูตรที่สูงกว่า และน่าเชื่อถือ ผู้บริหารเพศหญิงจะต้องมีการศึกษาระดับปริญญาโทจึงจะเหมาะสมในการบริหารจัดการหลักสูตร ครูที่ที่พื้นฐานการศึกษาที่แตกต่างกันจะมีทัศนคติต่อการบริหารจัดการหลักสูตรที่แตกต่างกัน ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติกับความต้องการบริหารจัดการหลักสูตรมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ เมื่อพิจารณาเป็นรายคู่ มีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง

มอนโตยา (Montoya, ๒๐๐๔ : ๑๒๑๐ -A ; อ้างถึงใน เพ็ญแข คำใบ, ๒๕๕๓ : ๖๒) ได้ศึกษากรอบและความเป็นอิสระในการวัดผล ประเมินผลตามระเบียบของหลักสูตรสถานศึกษาระดับศึกษาใน โคลัมเบีย ผลการวิจัยพบว่า หลักสูตรสถานศึกษาจะมีลักษณะพิเศษ คือ มุ่งให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระ มีความยืดหยุ่นในห้องเรียนและในแต่ละวิชา การประเมินผลครูต้องมีความรู้เกี่ยวกับการประเมินผล เน้นการประเมินผลตามสภาพจริง ปัญหาที่พบคือ การประเมินจะไม่ยึดตามระเบียบของหลักสูตร มีหลายปัจจัยที่ก่อให้เกิดข้อขัดแย้งกันระหว่างการปฏิบัติกับข้อกำหนดในระเบียบการประเมิน

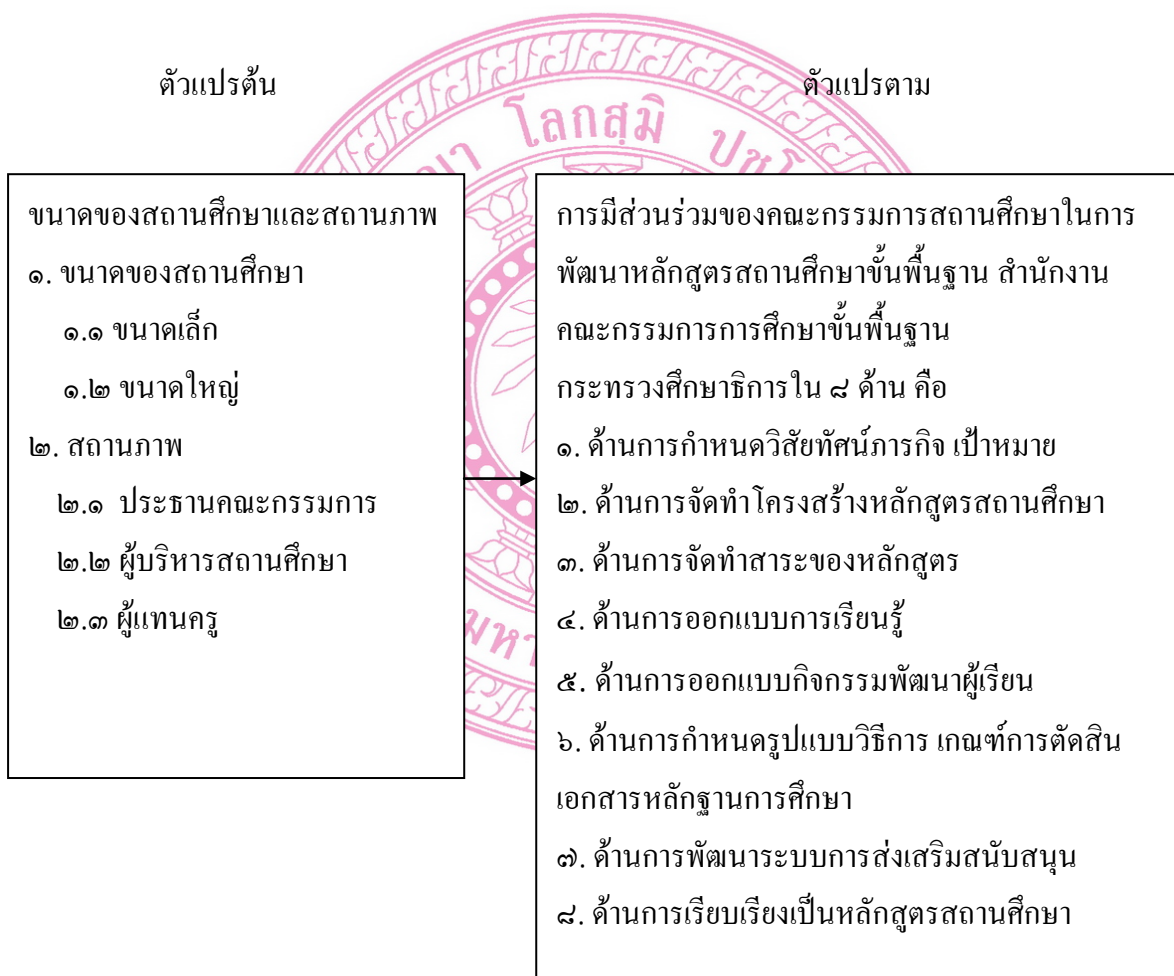
จากการศึกษางานวิจัยทั้งในและต่างประเทศ พบว่า การมีส่วนร่วมของชุมชนและท้องถิ่นกับการศึกษา เป็นความจำเป็นที่จะต้องสร้างให้เกิดขึ้น แต่จากข้อสรุปในรายงานต่างๆ พบว่า การดำเนินงานที่ผ่านมาชุมชนและคณะกรรมการศึกษายังไม่ได้เข้ามีส่วนร่วมเท่าที่ควร ทำให้การจัดการเรียนการสอนไม่เป็นไปตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ ความ

คาดหวังที่ชุมชนมีต่อโรงเรียนกับสิ่งที่โรงเรียนปฏิบัติ มีความแตกต่างกันประชาชนไม่รู้สึกรู้หา
ไม่รู้สึกรู้หาเป็นเจ้าของและไม่รู้สึกรู้หาว่าต้องรับผิดชอบต่อการดำเนินงานของโรงเรียน ส่งผลต่อการขาด
โอกาสในการระดมสรรพกำลังในชุมชนที่จะนำมาใช้ดำเนินงานทางการศึกษาให้มีคุณภาพสูงขึ้น
จึงเห็นได้ว่า คณะกรรมการสถานศึกษาที่ประกอบด้วยผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนา
การศึกษา ผู้วิจัยจึงต้องศึกษาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการพัฒนาหลักสูตร
สถานศึกษาขั้นพื้นฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๒ สำหรับการ
วิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยสนใจหลักกรรมที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับการมีส่วนร่วมของ
คณะกรรมการสถานศึกษาในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจึงได้เลือกศึกษาเฉพาะ
หลักกรรมที่มีความเกี่ยวข้องโดยตรงและสามารถนำไปใช้ได้กับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการ
สถานศึกษาในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานคือ พรหมวิหาร ๔ เพื่อใช้ในการบริหาร
ด้านการครองคนซึ่งถือเป็นทรัพยากรที่มีค่ามากที่สุดที่จะขับเคลื่อนให้การพัฒนาคุณภาพการศึกษา
ไปสู่ความสำเร็จต่อไป

๒.๖ กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้มุ่งศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และเอกสารต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๒ ตามแนวทางการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของกระทรวงศึกษาธิการ(๒๕๕๑: ๑๘- ๓๐) และได้บูรณาการจนเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังรายละเอียดในภาพที่ ๑

ภาพที่ ๑ กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ ๓

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคามเขต ๒ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

- ๓.๑ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- ๓.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- ๓.๓ การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ
- ๓.๔ การเก็บรวบรวมข้อมูล
- ๓.๕ การวิเคราะห์ข้อมูล
- ๓.๖ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

๓.๑ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

๑. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๒ ปีการศึกษา ๒๕๕๔ รวมทั้งสิ้น ๗๗๗ คน จำแนกตามขนาดของสถานศึกษาและสถานภาพได้ดังนี้

๑.๑ จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา แบ่งออกเป็น ๒ กลุ่มดังนี้

๑.๑.๑ ขนาดเล็ก	จำนวน ๖๐๕ คน
๑.๑.๒ ขนาดใหญ่	จำนวน ๑๖๘ คน

๑.๒ จำแนกตามสถานภาพ แบ่งออกเป็น ๓ กลุ่มดังนี้

๑.๒.๑ ประธานคณะกรรมการ	จำนวน ๒๕๕ คน
๑.๒.๒ ผู้บริหารสถานศึกษา	จำนวน ๒๕๕ คน
๑.๒.๓ ผู้แทนครู	จำนวน ๒๕๕ คน

๒. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๒ ปีการศึกษา ๒๕๕๔ โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan ; อ้างถึงใน

บุญชม ศรีสะอาด, ๒๕๔๕ : ๔๓) และได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) ตามขนาดของสถานศึกษา แล้วเทียบสัดส่วนหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามสถานภาพ แล้วสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน ๓๕๔ คน จำแนกตามสถานภาพและขนาดของสถานศึกษา ได้ดังนี้

๒.๑ จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา แบ่งออกเป็น ๒ กลุ่มดังนี้

๒.๑.๑ ขนาดเล็ก จำนวน ๒๔๐ คน

๒.๑.๒ ขนาดใหญ่ จำนวน ๑๑๔ คน

๒.๒ จำแนกตามสถานภาพ แบ่งออกเป็น ๓ กลุ่มดังนี้

๒.๒.๑ ประธานคณะกรรมการ จำนวน ๑๑๘ คน

๒.๒.๒ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน ๑๑๘ คน

๒.๒.๓ ผู้แทนครู จำนวน ๑๑๘ คน

โดยมีวิธีการ ดังนี้

๑. จำแนกประชากรที่เป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสถานศึกษา

๒. กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน ๓๕๔ คน

๓. เทียบสัดส่วนระหว่างประชากรและกลุ่มตัวอย่างตามที่กำหนดในสถานศึกษาแต่ละขนาด

๔. ทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหารและครูผู้สอนโดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) ดังตารางที่ ๑

ตารางที่ ๑ จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

สถานภาพของคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	ประชากร			กลุ่มตัวอย่าง		
	ขนาด	ขนาด	รวม	ขนาด	ขนาด	รวม
	เล็ก	ใหญ่		เล็ก	ใหญ่	
๑. ประธานคณะกรรมการ	๒๐๓	๕๖	๒๕๙	๘๐	๓๘	๑๑๘
๒. ผู้บริหารสถานศึกษา	๒๐๓	๕๖	๒๕๙	๘๐	๓๘	๑๑๘
๓. ผู้แทนครู	๒๐๓	๕๖	๒๕๙	๘๐	๓๘	๑๑๘
รวม	๖๐๙	๑๖๘	๗๗๗	๒๔๐	๑๑๔	๓๕๔

๓.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลมีลักษณะเป็นแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น ๓ ตอน คือ

ตอนที่ ๑ แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพ และขนาดของโรงเรียน มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list)

ตอนที่ ๒ แบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคามเขต ๒ มีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ๕ ระดับ ตามวิธีของลิเคอร์ท์ (Likert) โดยค่าแต่ละระดับมีความหมายดังนี้

๕ หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับมากที่สุด

๔ หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับมาก

๓ หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับปานกลาง

๒ หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับน้อย

๑ หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ ๓ แบบสอบถามเกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคามเขต ๒ มีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิด (Open ended)

๓.๓ การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือตามขั้นตอนดังนี้

๑. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

๒. ศึกษาวิธีสร้างเครื่องมือแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ตามวิธีของลิเคอร์ท์ (Likert) และการสร้างแบบสอบถามแบบปลายเปิด (Open ended) จากตำราของ

บุญชม ศรีสะอาด (๒๕๔๕ : ๓๒)

๓. ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยนำแบบสอบถามของ นางนิตย์ โสพุทธอ่อน (๒๕๕๐ : ๒๒๕ - ๒๓๒) มาปรับปรุงและหาคุณภาพของเครื่องมือใหม่ เพื่อใช้ในการวิจัยในครั้งนี้

๔. นำแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระเพื่อตรวจสอบความถูกต้องและพิจารณาให้ข้อเสนอแนะ

๕. ปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ แล้วนำเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน ๕ ท่าน เพื่อตรวจพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) ของคำถามแต่ละข้อ โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะ (IOC : Index of consistency) ซึ่งมีค่า IOC ระหว่าง ๐.๘๐ - ๑.๐๐

๖. นำแบบสอบถามที่ผ่านการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ แล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระพิจารณาเสนอแนะอีกครั้งหนึ่ง

๗. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มหาสารคาม เขต ๑ จำนวน ๓๐ คน

๘. นำแบบสอบถามที่ทดลองใช้มาหาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามเป็นรายข้อ โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item total correlation) ซึ่งได้ค่าอำนาจจำแนกระหว่าง ๐.๒๖-๐.๗๓

๙. นำแบบสอบถามแต่ละข้อที่มีค่าอำนาจจำแนกเข้าเกณฑ์ตามที่กำหนดมาวิเคราะห์ หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ซึ่งมีความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม มีค่าเท่ากับ ๐.๘๕

๑๐. จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง ที่ศึกษาต่อไป

๓.๔ การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

๑. ขออนุญาตจากศูนย์บัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ต่อผู้อำนวยการสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มหาสารคาม เขต ๒ เพื่อออกหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลในสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

๒. ผู้วิจัยนำหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยเสนอต่อผู้อำนวยการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มหาสารคาม เขต ๒ พร้อมกับแบบสอบถามเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย

๓. ผู้วิจัยคิดตามเก็บรวบรวมแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง จากการส่งแบบสอบถามไปจำนวน ๓๕๔ ชุด ได้รับกลับมาจำนวน ๓๕๔ ชุด คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐

๓.๕ การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้คอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูป โดยทำการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

๑. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม โดยหาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

๒. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๒ โดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์แปลความหมาย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, ๒๕๔๕ : ๑๐๐)

๔.๕๑ – ๕.๐๐ หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับมากที่สุด

๓.๕๑ – ๔.๕๐ หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับมาก

๒.๕๑ – ๓.๕๐ หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับปานกลาง

๑.๕๑ – ๒.๕๐ หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับน้อย

๑.๐๐ – ๑.๕๐ หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับน้อยที่สุด

๓. วิเคราะห์เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๒ จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยใช้การทดสอบที (t – test แบบ Independent samples)

๔. วิเคราะห์เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๒ จำแนกตามสถานภาพ โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (F – test แบบ One – way ANOVA) เมื่อพบว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ก็ทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffe')

๕. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคามเขต ๒ โดยการหาค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) และวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive analysis)

๓.๖ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

๑. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ ได้แก่

๑.๑ ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะ (IOC : Index of consistency ; บุญชม ศรีสะอาด, ๒๕๔๕ : ๖๓)

๑.๒ อำนาจจำแนกของแบบสอบถามเป็นรายข้อ โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item total correlation ; บุญชม ศรีสะอาด, ๒๕๔๕ : ๕๕, ๑๐๕)

๑.๓ ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach ; บุญชม ศรีสะอาด, ๒๕๔๕ : ๕๕)

๒. สถิติพื้นฐาน ได้แก่

๒.๑ ค่าความถี่ (Frequency)

๒.๒ ค่าร้อยละ (Percentage)

๒.๓ ค่าเฉลี่ย (Mean)

๒.๔ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

๓. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่

๓.๑ การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๒ จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยใช้การทดสอบที (t - test แบบ Independent samples)

๓.๒ การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๒ จำแนกตามสถานภาพ โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (F-test แบบ One way ANOVA) เมื่อพบว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ก็ทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffe')

บทที่ ๔

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๒ ผู้วิจัยเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

๔.๑ สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

๔.๒ ขั้นตอนในการวิเคราะห์ข้อมูล

๔.๓ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

๔.๑ สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการสื่อความหมายของข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดความหมายของสัญลักษณ์ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย (Mean)
S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)
n	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
t	แทน	ค่าสถิติที่จะใช้เปรียบเทียบกับค่าวิกฤตในการแจกแจงแบบ t เพื่อทราบความมีนัยสำคัญ
F	แทน	ค่าที่จะใช้เปรียบเทียบกับค่าวิกฤตในการแจกแจงแบบ F เพื่อทราบความมีนัยสำคัญ
SS	แทน	ผลบวกกำลังสองของคะแนน (Sum of square)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยกำลังสองของคะแนน (Mean of square)
df	แทน	ขั้นของความอิสระ (Degree of freedom)
*	แทน	ความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕
**	แทน	ความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑

๔.๒ ขั้นตอนในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้

๑. การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
๒. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มหาสารคาม เขต ๒
๓. การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มหาสารคาม เขต ๒ จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา
๔. การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มหาสารคาม เขต ๒ จำแนกตามสถานภาพ
๕. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๒

๔.๓ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ ๑ การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ปรากฏดังตารางที่ ๒

ตารางที่ ๒ จำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
๑. ขนาดของศึกษา		
๑.๑ ขนาดเล็ก	๒๔๐	๖๓.๘๐
๑.๒ ขนาดใหญ่	๑๑๔	๓๒.๒๐
รวม	๓๕๔	๑๐๐.๐๐
๒. สถานภาพของคณะกรรมการ		
๒.๑ ประธานคณะกรรมการ	๑๑๘	๓๓.๓๓
๒.๒ ผู้บริหารสถานศึกษา	๑๑๘	๓๓.๓๓
๒.๓ ผู้แทนครู	๑๑๘	๓๓.๓๓
รวม	๓๕๔	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๒ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด ๓๕๔ คน เป็นประธานคณะกรรมการ จำนวน ๑๑๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๓.๓๓ เป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน ๑๑๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๓.๓๓ เป็นผู้แทนครู จำนวน ๑๑๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๓.๓๓ เป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขนาดเล็ก จำนวน ๒๔๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๗.๘๐ และเป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขนาดใหญ่ จำนวน ๑๑๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๒.๒๐ ตามลำดับ

ตอนที่ ๒ การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๒

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๒ ปรากฏดังตารางที่ ๓ - ๑๑

ตารางที่ ๓ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๒ โดยภาพรวมและรายด้าน

ด้าน ที่	การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาใน การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	ระดับปฏิบัติ			
		\bar{X}	S.D.	แปลผล	อันดับ ที่
๑	ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย	๔.๐๓	.๑๕	มาก	๑
๒	ด้านการจัดทำโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา	๓.๕๓	.๒๔	มาก	๖
๓	ด้านการจัดทำสาระของหลักสูตร	๓.๘๓	.๑๑	มาก	๘
๔	ด้านการออกแบบการเรียนรู้	๓.๕๗	.๒๕	มาก	๔
๕	ด้านการออกแบบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	๔.๐๑	.๒๓	มาก	๒
๖	ด้านการกำหนดรูปแบบวิธีการ เกณฑ์การตัดสิน เอกสารหลักฐานการศึกษา	๓.๕๘	.๑๘	มาก	๓
๗	ด้านการพัฒนาระบบการส่งเสริมสนับสนุน	๓.๘๕	.๒๑	มาก	๗
๘	ด้านการเรียบเรียงเป็นหลักสูตรสถานศึกษา	๓.๕๕	.๑๕	มาก	๕
	รวม	๓.๕๔	.๑๕	มาก	-

จากตารางที่ ๓ พบว่า การมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๒ อยู่ในระดับมากที่สุด โดย

ภาพรวม ($\bar{X} = ๓.๕๔$) และรายด้าน โดยด้านที่มีการปฏิบัติสูงสุดคือ ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย ($\bar{X} = ๔.๐๓$) รองลงมาคือ ด้านการออกแบบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ($\bar{X} = ๔.๐๑$) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยในการปฏิบัติต่ำสุดคือด้านการจัดทำสาระของหลักสูตร ($\bar{X} = ๓.๘๓$) ตารางที่ ๔ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๒ ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย

ข้อ ที่	การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการ พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	ระดับปฏิบัติ			
		\bar{X}	S.D.	แปล ผล	อันดับ ที่
๑	มีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์ของโรงเรียน	๓.๘๕	.๔๒	มาก	๕
๒	มีส่วนร่วมในการกำหนดภารกิจ เพื่อสะท้อนความคิดเห็น และการทำงานของสถานศึกษาและชุมชน	๓.๕๑	.๕๒	มาก	๔
๓	มีส่วนร่วมในการระดมความคิดในการกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมายให้ชัดเจน	๔.๐๕	.๕๑	มาก	๓
๔	มีส่วนร่วมในการกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของ นักเรียน	๔.๑๐	.๕๖	มาก	๒
๕	มีส่วนร่วมในการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ราย ปี/รายภาค	๔.๑๘	.๔๑	มาก	๑
	รวม	๔.๐๓	.๑๕	มาก	-

จากตารางที่ ๔ พบว่า การมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๒ ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย อยู่ในระดับมากทั้งในภาพรวม ($\bar{X} = ๔.๐๓$) และรายข้อ โดยข้อที่มีการปฏิบัติสูงสุดคือมีส่วนร่วมในการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ รายปี/รายภาค ($\bar{X} = ๔.๑๘$) รองลงมาคือ มีส่วนร่วมในการกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน ($\bar{X} = ๔.๑๐$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยในการปฏิบัติต่ำสุดคือ มีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์ของโรงเรียน ($\bar{X} = ๓.๘๕$)

ตารางที่ ๕ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๒ ด้านการจัดทำโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา

ข้อ ที่	การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการ พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	ระดับปฏิบัติ			
		\bar{X}	S.D.	แปล ผล	อันดับ ที่
๑	มีส่วนร่วมในการกำหนดโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา ที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและท้องถิ่น	๓.๘๒	.๔๓	มาก	๔
๒	มีส่วนร่วมในการกำหนดโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา ที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมายและ คุณลักษณะอันพึงประสงค์	๓.๕๓	.๔๓	มาก	๒
๓	มีส่วนร่วมในการกำหนดโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา ที่สอดคล้องกับโครงสร้างหลักสูตรแกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๑	๔.๐๑	.๕๒	มาก	๑
๔	มีส่วนร่วมในการกำหนดเวลาเรียนเหมาะสมกับสาระการ เรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้รายปี/รายภาค	๓.๕๐	.๔๓	มาก	๓
รวม		๓.๕๓	.๒๔	มาก	-

จากตารางที่ ๕ พบว่า การมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๒ ด้านการจัดทำโครงสร้างหลักสูตร อยู่ในระดับมากทั้งในภาพรวม ($\bar{X} = ๓.๕๓$) และรายข้อ โดยข้อที่มีการปฏิบัติสูงสุดคือมีส่วนร่วมในการกำหนดโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับโครงสร้างหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๑ ($\bar{X} = ๔.๐๑$) รองลงมาคือมีส่วนร่วมในการกำหนดโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมายและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ($\bar{X} = ๓.๕๓$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยในการปฏิบัติต่ำสุดคือมีส่วนร่วมในการกำหนดโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและท้องถิ่น ($\bar{X} = ๓.๘๒$)

ตารางที่ ๖ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๒ ด้านการการจัดทำสาระของหลักสูตร

ข้อ ที่	การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา ในการ พัฒนาหลักสูตร สถานศึกษา	ระดับปฏิบัติ			
		\bar{X}	S.D.	แปล ผล	อันดับ ที่
๑	มีส่วนร่วมในการกำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี / รายภาค	๓.๘๑	.๔๐	มาก	๖
๒	มีส่วนร่วมในการกำหนดสาระการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี / รายภาค	๓.๘๕	.๓๕	มาก	๓
๓	มีส่วนร่วมในการจัดทำคำอธิบายรายวิชาที่สอดคล้องกับ เวลาเรียนในการจัดทำหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการที่ คาดหวังรายปี / รายภาค	๓.๘๒	.๔๑	มาก	๔
๔	มีส่วนร่วมในการจัดทำคำอธิบายรายวิชาในกิจกรรมการ เรียนรู้	๓.๘๑	.๔๖	มาก	๕
๕	มีส่วนร่วมในการกำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี / รายภาค	๓.๘๘	.๔๑	มาก	๑
๖	มีส่วนร่วมในการวิเคราะห์คำอธิบายรายวิชารายปีในแต่ละ หน่วยการเรียนรู้ให้เหมาะสม	๓.๘๖	.๓๗	มาก	๒
๗	มีส่วนร่วมในการสนับสนุนบุคลากรในสถานศึกษาใน การอบรมเพิ่มพูนความรู้ ความเข้าใจ ในการจัดทำสาระ หลักสูตรสถานศึกษา	๓.๗๖	.๔๓	มาก	๗
รวม		๓.๘๓	.๑๑	มาก	-

จากตารางที่ ๖ พบว่า การมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๒ ด้านการจัดทำโครงสร้างหลักสูตร อยู่ในระดับมากทั้งในภาพรวม ($\bar{X} = ๓.๘๓$) และรายข้อ โดยข้อที่มีการปฏิบัติสูงสุดคือมีส่วนร่วมในการกำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี / รายภาค ($\bar{X} = ๓.๘๘$) รองลงมาคือมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์คำอธิบายรายวิชารายปีในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ให้เหมาะสม ($\bar{X} = ๓.๘๖$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยในการปฏิบัติต่ำสุดคือมีส่วนร่วมในการสนับสนุนบุคลากรในสถานศึกษาในการอบรมเพิ่มพูนความรู้ ความเข้าใจ ในการจัดทำสาระหลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{X} = ๓.๗๖$)

ตารางที่ ๗ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๒ ด้านการการออกแบบการเรียนรู้

ข้อที่	การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา ในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	ระดับการมีส่วนร่วม			
		\bar{x}	S.D.	แปลผล	อันดับที่
๑	มีส่วนร่วมในการสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรสถานศึกษา	๓.๘๓	.๓๔	มาก	๕
๒	มีส่วนร่วมในการสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติจริง	๓.๘๑	.๔๔	มาก	๑๑
๓	มีส่วนร่วมในการสร้างความตระหนักให้แก่บุคลากรในการนำหลักสูตรสถานศึกษามาใช้ในการจัดการเรียนการสอน	๔.๐๖	.๕๐	มาก	๒
๔	มีส่วนร่วมในการสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	๔.๐๘	.๓๒	มาก	๑
๕	มีส่วนร่วมในการสนับสนุนการนำภูมิปัญญาทรัพยากรแหล่งเรียนรู้ในชุมชนมาใช้ประโยชน์ในการจัดการเรียนรู้	๔.๐๕	.๓๕	มาก	๓
๖	มีส่วนร่วมในการสนับสนุน พัฒนาแหล่งเรียนรู้ในชุมชนเพื่อให้นักเรียนได้ไปเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้จริง	๓.๕๕	.๓๓	มาก	๗
๗	มีส่วนร่วมในการนำเอาวัสดุที่เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นมาจัดทำเป็นสื่อการเรียนการสอน	๔.๐๕	.๓๕	มาก	๓
๘	มีส่วนร่วมในการสนับสนุนในการจัดกิจกรรมวันสำคัญ	๔.๐๔	.๔๕	มาก	๕
๙	มีส่วนร่วมในการกำหนดโครงการที่ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม ความเชื่อของท้องถิ่น	๓.๕๖	.๓๖	มาก	๘
๑๐	มีส่วนร่วมในการสร้างขวัญและกำลังใจแก่ครู นักเรียน ในลักษณะของการยกย่องเชิดชูเกียรติ และเผยแพร่ผลงาน	๓.๘๒	.๔๔	มาก	๑๐
๑๑	มีส่วนร่วมในการประเมินการจัดการเรียนรู้นอกเหนือจากครูผู้สอน	๓.๗๖	.๔๓	มาก	๑๒
๑๒	มีส่วนร่วมในการสนับสนุนให้มีส่วนร่วมในการกำหนดเป็นหลักเกณฑ์ในการวัดและประเมินผลการเรียน	๔.๐๔	.๒๔	มาก	๖
	รวม	๓.๕๗	.๒๕	มาก	-

จากตารางที่ ๗ พบว่า การมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๒ ด้านการออกแบบการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก ทั้งโดยภาพรวม ($\bar{X} = ๓.๕๗$) และรายข้อ โดยข้อที่มีการปฏิบัติสูงสุดคือ มีส่วนร่วมในการสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ($\bar{X} = ๔.๐๘$) รองลงมาคือ มีส่วนร่วมในการสร้างความตระหนักให้แก่บุคลากรในการนำหลักสูตรสถานศึกษามาใช้ในการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X} = ๔.๐๖$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยในการปฏิบัติต่ำสุดคือ มีส่วนร่วมในการประเมินการจัดการเรียนรู้ออกเหนือจากครูผู้สอน ($\bar{X} = ๓.๗๖$)

ตารางที่ ๘ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๒ ด้านการออกแบบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

ข้อ ที่	การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา ในการ พัฒนาหลักสูตร สถานศึกษา	ระดับการมีส่วนร่วม			
		\bar{X}	S.D.	แปล ผล	อันดับ ที่
๑	มีส่วนร่วมในการนำเอาความเชื่อ แนวความคิดในการ ดำเนินชีวิตที่ดีของท้องถิ่นมาสอดแทรกในกิจกรรม พัฒนาผู้เรียน	๔.๐๗	.๔๔	มาก	๒
๒	มีส่วนร่วมในการออกแบบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตาม ความถนัด ความสนใจของผู้เรียน	๔.๑๗	.๔๒	มาก	๑
๓	มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนเห็น ความสำคัญของภูมิปัญญาท้องถิ่น ในรูปของการช่วยกัน รักษา พัฒนาแหล่งภูมิปัญญาท้องถิ่นของชุมชน	๓.๕๑	.๕๒	มาก	๓
๔	มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมส่งเสริมให้ชุมชนเห็น ความสำคัญในการรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	๓.๕๐	.๓๑	มาก	๔
รวม		๔.๐๑	.๒๓	มาก	-

จากตารางที่ ๘ พบว่า การมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๒ ด้านการออกแบบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน อยู่ในระดับมากทั้งในภาพรวม ($\bar{X} = ๔.๐๑$) และรายข้อ โดยข้อที่มีการปฏิบัติสูงสุดคือ มีส่วนร่วมในการออกแบบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามความถนัด ความสนใจของผู้เรียน

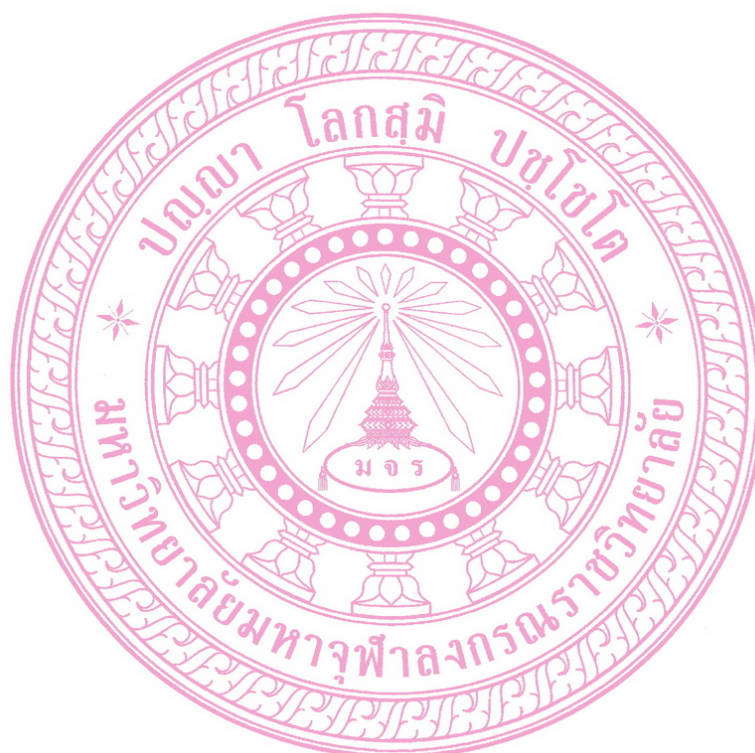
($\bar{X} = ๔.๑๗$) รองลงมาคือ มีส่วนร่วมในการนำเอาความเชื่อ แนวความคิดในการดำเนินชีวิตที่ดีของท้องถิ่นมาสอดแทรกในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ($\bar{X} = ๔.๑๗$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยในการปฏิบัติต่ำสุดคือ มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมส่งเสริมให้ชุมชนเห็นความสำคัญในการรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ($\bar{X} = ๓.๕๐$)

ตารางที่ ๕ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๒ ด้านการกำหนดรูปแบบวิธีการ เกณฑ์การตัดสินเอกสาร หลักฐานการศึกษา

ข้อ ที่	การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา ในการพัฒนาหลักสูตร สถานศึกษา	ระดับการมีส่วนร่วม			
		\bar{X}	S.D.	แปล ผล	อันดับ ที่
๑	มีส่วนร่วมในการกำหนดรูปแบบ วิธีการ และเกณฑ์การตัดสินการวัดผล และประเมินผล	๓.๘๒	.๓๕	มาก	๖
๒	มีส่วนร่วมในการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมากำหนดในการผ่านเกณฑ์ การอ่าน คิด วิเคราะห์ และเขียน	๓.๘๕	.๕๐	มาก	๕
๓	มีส่วนร่วมในการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมากำหนดในการผ่านเกณฑ์คุณลักษณะอันพึงประสงค์	๓.๕๘	.๔๒	มาก	๔
๔	มีส่วนร่วมในการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมากำหนดในการผ่านเกณฑ์กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	๔.๐๕	.๔๗	มาก	๓
๕	มีส่วนร่วมในการนำเอาวัสดุในท้องถิ่นมาจัดทำเอกสารหลักฐานการศึกษา	๔.๑๗	.๔๔	มาก	๒
๖	มีส่วนร่วมในการจัดทำเอกสาร หรือ จัดนิทรรศการเผยแพร่ การประเมินผลการเรียน โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อให้ผู้ปกครองมีความภาคภูมิใจ และให้การสนับสนุนการจัดการเรียนการสอน โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น	๔.๑๒	.๓๓	มาก	๑
รวม		๓.๕๘	.๑๘	มาก	-

จากตารางที่ ๕ พบว่า การมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๒ ด้านการกำหนดรูปแบบวิธีการ เกณฑ์การตัดสิน เอกสารหลักฐานการศึกษา อยู่ในระดับมากทั้งในภาพรวม ($\bar{X} = ๓.๕๘$) และรายข้อ โดยข้อที่มีการปฏิบัติสูงสุดคือ มีส่วนร่วมในการจัดทำเอกสาร หรือ จัดนิทรรศการ

เผยแพร่ การประเมินผลการเรียนโดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อให้ผู้ปกครองมีความภาคภูมิใจ และให้การสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น ($\bar{X} = ๔.๑๒$) รองลงมาคือ มีส่วนร่วมในการนำเอาวัสดุในท้องถิ่นมาจัดทำเอกสารหลักฐานการศึกษา ($\bar{X} = ๔.๐๗$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยในการปฏิบัติต่ำสุดคือ มีส่วนร่วมในการกำหนดรูปแบบ วิธีการ และเกณฑ์การตัดสินการวัดผล และประเมินผล ($\bar{X} = ๓.๘๒$)

ตารางที่ ๑๐ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๒ ด้านการพัฒนาระบบการส่งเสริมสนับสนุน

ข้อ ที่	การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา ในการ พัฒนาหลักสูตร สถานศึกษา	ระดับการมีส่วนร่วม			
		\bar{X}	S.D.	แปล ผล	อันดับ ที่
๑	มีส่วนร่วมในการสนับสนุน การจัดการอบรมแก่ ผู้ปกครองนักเรียน ครู	๓.๘๘	.๓๓	มาก	๔
๒	มีส่วนร่วมในการสนับสนุน พัฒนาห้องสมุดโดยแยกส่วน ที่เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นออกจากหนังสือทั่วไป หรือจัด ห้องแสดงภูมิปัญญาท้องถิ่นของชุมชน โดยเฉพาะ	๓.๕๕	.๒๕	มาก	๑
๓	มีส่วนร่วมในการสนับสนุนส่งเสริม ให้มีการทำวิจัย เกี่ยวกับการจัดการศึกษาโดยใช้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นหรือ วิจัยพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่นให้มีความเหมาะสมกับยุค สมัย	๓.๓๖	.๔๔	มาก	๖
๔	มีส่วนร่วมในการสนับสนุนให้เกิดเครือข่ายภูมิปัญญา ท้องถิ่น เช่น ศึกษาดูงาน	๓.๘๕	.๔๒	มาก	๓
๕	มีส่วนร่วมในการสนับสนุน การจัดหาเทคโนโลยีอันจะ เป็นประโยชน์ในการสืบหาข้อมูล เช่น อินเทอร์เน็ต	๓.๗๒	.๓๕	มาก	๒
๖	มีส่วนร่วมในการสนับสนุนการจัดหารายได้ เพื่อพัฒนา โรงเรียน	๓.๘๔	๐.๔๘	มาก	๗
๗	มีส่วนร่วมในการส่งเสริมและพัฒนาการศึกษาในรูปแบบ ต่างๆ ของชุมชน	๓.๕๑	๐.๓๘	มาก	๕
รวม		๓.๘๕	๐.๒๑	มาก	-

จากตารางที่ ๑๐ พบว่า การมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๒ ด้านการพัฒนาระบบส่งเสริมสนับสนุน อยู่ในระดับมากทั้งในภาพรวม ($\bar{X} = ๓.๘๕$) และรายข้อ โดยข้อที่มีการปฏิบัติสูงสุดคือมีส่วนร่วมในการสนับสนุน พัฒนาห้องสมุดโดยแยกส่วนที่เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นออกจากหนังสือทั่วไปหรือจัดห้องแสดงภูมิปัญญาท้องถิ่นของชุมชน โดยเฉพาะ ($\bar{X} = ๓.๕๕$) รองลงมาคือ มีส่วน

ร่วมในการสนับสนุน การจัดหาเทคโนโลยีอันจะเป็นประโยชน์ในการสืบหาข้อมูล เช่น อินเทอร์เน็ต ($\bar{X} = ๓.๕๑$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยในการปฏิบัติต่ำสุดคือ มีส่วนร่วมในการสนับสนุน การจัดการรายได้เพื่อพัฒนาโรงเรียน ($\bar{X} = ๓.๗๒$)

ตารางที่ ๑๑ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๒ ด้านการเรียบเรียง เป็นหลักสูตรสถานศึกษา

ข้อ ที่	การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา ในการ พัฒนาหลักสูตร สถานศึกษา	ระดับปฏิบัติ			
		\bar{X}	S.D.	แปล ผล	ลำดับที่
๑	มีส่วนร่วมในการเรียบเรียงหลักสูตรให้ครบตาม ส่วนประกอบสำคัญและเพิ่มเติมตามความเหมาะสมและ ความต้องการของผู้เรียนและท้องถิ่น	๓.๘๘	.๓๖	มาก	๕
๒	มีส่วนร่วมในการตรวจสอบเสนอแนะในการจัดทำ หลักสูตรสถานศึกษา	๓.๕๕	.๓๒	มาก	๓
๓	มีส่วนร่วมในการจัดทำรูปเล่มของหลักสูตรสถานศึกษา	๓.๕๗	.๓๘	มาก	๒
๔	มีส่วนร่วมในการเห็นชอบการใช้หลักสูตรสถานศึกษา	๔.๐๖	.๔๑	มาก	๑
๕	มีส่วนร่วมในการติดตาม ตรวจสอบการใช้หลักสูตร สถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง	๓.๕๐	.๓๕	มาก	๔
รวม		๓.๕๕	.๑๕	มาก	-

จากตารางที่ ๑๑ พบว่า การมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๒ ด้านการเรียบเรียงเป็น หลักสูตรสถานศึกษา อยู่ในระดับมากทั้งในภาพรวม ($\bar{X} = ๓.๕๕$) และรายข้อ โดยข้อที่มีการ ปฏิบัติสูงสุดคือ มีส่วนร่วมในการเห็นชอบการใช้หลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{X} = ๔.๐๖$) รองลงมาคือ มีส่วนร่วมในการจัดทำรูปเล่มของหลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{X} = ๓.๕๗$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยในการ ปฏิบัติต่ำสุดคือ มีส่วนร่วมในการเรียบเรียงหลักสูตรให้ครบตามส่วนประกอบสำคัญและเพิ่มเติม ตามความเหมาะสมและความต้องการของผู้เรียนและท้องถิ่น ($\bar{X} = ๓.๘๘$)

ตอนที่ ๓ การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๒ จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา

ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๒ จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา ปรากฏดังตารางที่ ๑๒

ตารางที่ ๑๒ การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๒ จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน

ด้าน ที่	การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา ในการพัฒนาหลักสูตร สถานศึกษา	ขนาดเล็ก		ขนาดใหญ่		t	p - value
		\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D		
๑	ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ภารกิจ เป้าหมาย	๔.๐๒	.๒๐	๔.๐๔	.๑๘	.๕๘	.๕๓
๒	ด้านการจัดทำโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา	๓.๕๐	.๒๔	๓.๕๘	.๒๒	๒.๘๖**	.๐๑
๓	ด้านการจัดทำสาระของหลักสูตร	๓.๘๓	.๑๒	๓.๘๒	.๑๐	๑.๐๒	.๓๑
๔	ด้านการออกแบบการเรียนรู้	๓.๕๘	.๒๔	๓.๕๖	.๑๔	๑.๒๒	.๒๓
๕	ด้านการออกแบบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	๔.๐๑	.๒๔	๔.๐๒	.๒๒	.๑๕	.๘๕
๖	ด้านการกำหนดรูปแบบวิธีการ เกณฑ์การ ตัดสินเอกสารหลักฐานการศึกษา	๓.๕๕	.๑๘	๓.๕๓	.๒๑	.๕๘	.๕๖
๗	ด้านการพัฒนาระบบการส่งเสริมสนับสนุน	๓.๘๖	.๒๑	๓.๘๔	.๒๔	.๒๔	.๘๑
๘	ด้านการเรียบเรียงเป็นหลักสูตรสถานศึกษา	๓.๕๓	.๑๕	๓.๕๓	.๒๒	.๘๓	.๓๘
	รวม	๓.๕๔	.๑๘	๓.๕๓	.๑๓	.๑๔	.๘๕

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑

จากตารางที่ ๑๒ พบว่า การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๒ จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการจัดทำโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

ตอนที่ ๓ การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๒ จำแนกตามสถานภาพ

ตารางที่ ๑๓ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๒ จำแนกตามสถานภาพ โดยภาพรวมและรายด้าน

ด้าน ที่	การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา ในการพัฒนาหลักสูตร	ประชาชน ^๑		ผู้บริหาร ^๒		ผู้แทนครู	
		\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D
๑	ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย	๓.๘๓	.๒๔	๔.๐๕	.๑๕	๓.๕๕	.๑๘
๒	ด้านการจัดทำโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา	๓.๗๒	.๒๕	๔.๐๗	.๒๕	๓.๕๘	.๒๒
๓	ด้านการจัดทำสาระของหลักสูตร	๓.๘๒	.๑๕	๔.๐๔	.๑๖	๓.๘๔	.๑๑
๔	ด้านการออกแบบการเรียนรู้	๓.๗๕	.๑๔	๓.๕๕	.๑๓	๓.๕๑	.๒๓
๕	ด้านการออกแบบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	๓.๕๑	.๒๗	๔.๑๑	.๒๐	๓.๕๘	.๒๕
๖	ด้านการกำหนดรูปแบบวิธีการ เกณฑ์การ ตัดสินเอกสารหลักฐานการศึกษา	๓.๗๘	.๑๘	๔.๐๓	.๓๒	๓.๕๘	.๒๖
๗	ด้านการพัฒนาระบบการส่งเสริมสนับสนุน	๓.๘๓	.๒๑	๓.๕๖	.๒๓	๓.๘๘	.๓๔
๘	ด้านการเรียบเรียงเป็นหลักสูตรสถานศึกษา	๓.๕๐	.๓๐	๓.๕๗	.๒๖	๓.๕๔	.๓๓
	รวม	๓.๘๓	.๒๖	๔.๐๓	.๒๘	๓.๕๔	.๔๓

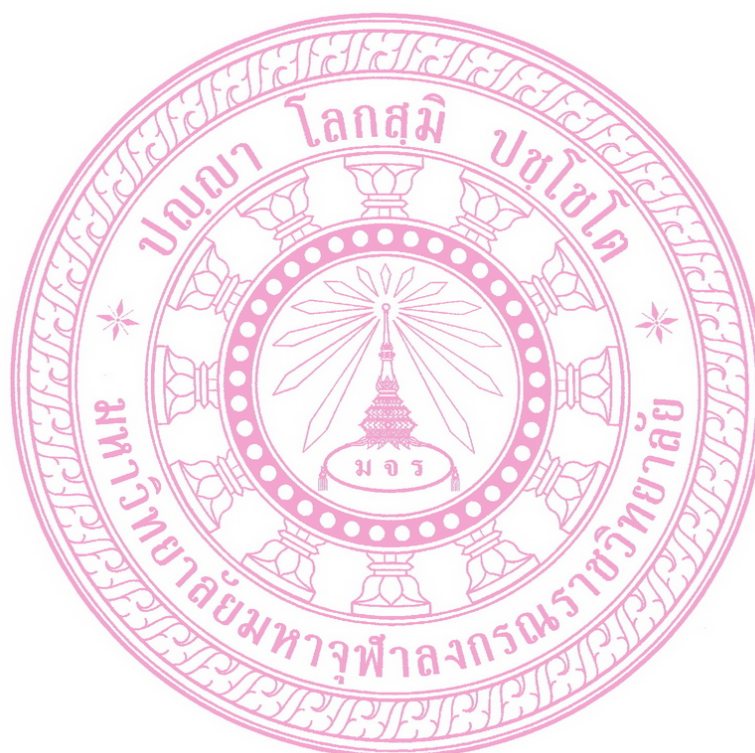
จากตารางที่ ๑๓ พบว่า การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๒ จำแนกตามสถานภาพ มีรายละเอียดดังนี้

ประชาชนคณะกรรมการสถานศึกษา เห็นว่ามีการปฏิบัติในระดับมากทั้งในภาพรวม ($\bar{X} = ๓.๘๓$) และรายด้าน โดยด้านที่มีการปฏิบัติสูงสุดคือ ด้านการออกแบบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ($\bar{X} = ๓.๕๑$) รองลงมาคือ ด้านการเรียบเรียงเป็นหลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{X} = ๓.๕๐$) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยในการปฏิบัติต่ำสุดคือ ด้านการจัดทำโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{X} = ๓.๗๒$)

ผู้บริหารสถานศึกษา เห็นว่ามีการปฏิบัติในระดับมากทั้งในภาพรวม ($\bar{X} = ๔.๐๓$) และรายด้าน โดยด้านที่มีการปฏิบัติสูงสุดคือ ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย ($\bar{X} = ๓.๐๕$)

รองลงมาคือ ด้านการจัดทำโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{X} = ๔.๐๗$) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยในการปฏิบัติต่ำสุดคือ ด้านการพัฒนาระบบการส่งเสริมสนับสนุน ($\bar{X} = ๓.๕๖$)

ผู้แทนครู เห็นว่ามีการปฏิบัติในระดับมากทั้งในภาพรวม ($\bar{X} = ๓.๕๔$) และรายด้าน โดยด้านที่มีการปฏิบัติสูงสุดคือ ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย ($\bar{X} = ๓.๕๕$) รองลงมาคือ ด้านการจัดทำโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{X} = ๓.๕๔$) ส่วนด้านที่มีการปฏิบัติต่ำสุดคือ ด้านการจัดทำสาระของหลักสูตร ($\bar{X} = ๓.๔๔$)

ตอนที่ ๔ การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๒ จำแนกตามสถานภาพโดยภาพรวมและรายด้าน ปรากฏดังตารางที่ ๑๔

ตารางที่ ๑๔ การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๒ จำแนกตามสถานภาพ โดยภาพรวมและรายด้าน

การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานในการพัฒนาหลักสูตร	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p – value
๑. ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ภารกิจ เป้าหมาย	ระหว่าง	.๐๒	๒	.๐๑	.๒๘	.๗๖
	กลุ่ม					
	ภายในกลุ่ม	๑๒.๕๗	๓๕๑	๐.๐๔		
	รวม	๑๒.๕๙	๓๕๓			
๒. ด้านการจัดทำโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา	ระหว่าง	.๓๑	๒	.๑๖	๒.๗๒	.๐๗
	กลุ่ม					
	ภายในกลุ่ม	๑๙.๕๓	๓๕๑	.๐๖		
	รวม	๒๐.๒๔	๓๕๓			
๓. ด้านการจัดทำสาระหลักสูตร	ระหว่าง	.๐๑	๒	.๐๑	.๔๕	.๖๔
	กลุ่ม					
	ภายในกลุ่ม	๔.๖๑	๓๕๑	.๑๓		
	รวม	๔.๖๒	๓๕๓			
๔. ด้านการออกแบบการเรียนรู้	ระหว่าง	.๐๕	๒	.๐๒	.๔๐	.๖๗
	กลุ่ม					
	ภายในกลุ่ม	๒๑.๔๔	๓๕๑	.๐๑๖		
	รวม	๒๑.๔๙	๓๕๓			
๕. ด้านการออกแบบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	ระหว่าง	.๐๓	๒	.๐๑	.๒๙	.๗๕
	กลุ่ม					
	ภายในกลุ่ม	๑๙.๒๗	๓๕๑	.๐๖		
	รวม	๑๙.๓๐	๓๕๓			

การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการ สถานในการพัฒนาหลักสูตร	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	p- value
๖. ด้านการกำหนดรูปแบบวิธีการ เกณฑ์การตัดสินเอกสารหลักฐาน การศึกษา	ระหว่าง	.๐๓	๒	.๐๑	.๔๐	.๖๗
	ภายในกลุ่ม	๑๑.๐๑	๓๕๑	.๐๓		
	รวม	๑๑.๐๔	๓๕๓			
	กลุ่ม					
๗. ด้านการพัฒนาส่งเสริมสนับสนุน	ระหว่าง	.๐๑	๒	.๐๐	.๐๖	.๕๕
	ภายในกลุ่ม	๑๕.๔๖	๓๕๑	.๐๔		
	รวม	๑๕.๔๗	๓๕๓			
	กลุ่ม					
๘. ด้านการเรียบเรียงเป็นหลักสูตร สถานศึกษา	ระหว่าง	.๐๓	๒	.๐๑	.๓๗	.๗๐
	ภายในกลุ่ม	๑๒.๕๔	๓๕๑	.๐๔		
	รวม	๑๒.๕๗	๓๕๓			
	กลุ่ม					
โดยรวม	ระหว่าง	.๐๑	๒	.๐๑	.๕๘	.๕๖
	ภายในกลุ่ม	๒.๕๖	๓๕๑	.๐๑		
	รวม	๒.๕๗	๓๕๓			
	กลุ่ม					

จากตารางที่ ๑๔ พบว่า การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา
ในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
มหาสารคาม เขต ๒ จำแนกตามสถานภาพ ไม่แตกต่างกันทั้งในภาพรวมและรายด้าน

ตอนที่ ๕ การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๒ ปรากฏดังตารางที่ ๑๕ - ๒๒

ตารางที่ ๑๕ แนวทางในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๒ ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย

ที่	แนวทางในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	จำนวนความถี่	ร้อยละ
๑	ควรให้คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย	๒๒	๒๖.๕๑
๒	ควรประชุมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับคณะกรรมการสถานศึกษาเพื่อเสนอแนะการกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย	๑๗	๒๐.๔๘
๓	ควรกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมายของสถานศึกษาโดยคำนึงถึงประโยชน์ของผู้เรียนเป็นสำคัญ	๑๔	๑๖.๘๗
๔	ควรรับฟังข้อเสนอแนะจากคณะกรรมการสถานศึกษา	๑๒	๑๔.๘๖
๕	ควรกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมายให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน	๕	๖.๑๗
๖	ควรกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมายที่สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลาง	๕	๖.๑๗
๗	ควรเผยแพร่วิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมายให้ทุกส่วนรับทราบ	๔	๔.๘๗
รวม		๘๓	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๑๕ พบว่า ข้อเสนอแนะในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย โดยเรียงลำดับข้อเสนอแนะสูงสุด ๓ อันดับแรก ได้แก่ ควรให้คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย (ร้อยละ ๒๖.๕๑) ควรประชุมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับคณะกรรมการสถานศึกษาเพื่อเสนอแนะการกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย (ร้อยละ ๒๐.๔๘) และควรกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมายของสถานศึกษาโดยคำนึงถึงประโยชน์ของผู้เรียนเป็นสำคัญ (ร้อยละ ๑๖.๘๗) ตามลำดับ

ตารางที่ ๑๖ แนวทางในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๒ ด้านการจัดทำโครงสร้างหลักสูตร

ที่	แนวทางในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	จำนวนความถี่	ร้อยละ
๑	ควรให้คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการจัดทำโครงสร้างหลักสูตร	๒๖	๓๐.๒๓
๒	ควรจัดทำโครงสร้างของหลักสูตรที่สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่นและชุมชน	๒๑	๒๕.๕๒
๓	ควรจัดทำโครงสร้างของหลักสูตรที่มีความเหมาะสมกับผู้เรียน	๑๔	๑๖.๒๘
๔	ควรกำหนดเวลาเรียนเหมาะสมกับสาระการเรียนรู้	๑๑	๑๒.๗๕
๕	ควรจัดทำโครงสร้างหลักสูตรที่มีความชัดเจนและสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลาง	๕	๖.๑๐
๖	ควรบริหารตามโครงสร้างหลักสูตรให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ	๕	๖.๑๐
	รวม	๘๖	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๑๖ พบว่า ข้อเสนอแนะในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านจัดทำโครงสร้างหลักสูตร โดยเรียงลำดับข้อเสนอแนะสูงสุด ๓ อันดับแรก ได้แก่ ควรให้คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการจัดทำโครงสร้างหลักสูตร (ร้อยละ ๓๐.๒๓) ควรจัดทำโครงสร้างของหลักสูตรที่สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่นและชุมชน (ร้อยละ ๒๕.๕๒) และควรจัดทำโครงสร้างของหลักสูตรที่มีความเหมาะสมกับผู้เรียน (ร้อยละ ๑๖.๒๘) ตามลำดับ

ตารางที่ ๑๗ แนวทางในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มหาสารคาม เขต ๒ ด้านการจัดทำสาระของหลักสูตร

ที่	แนวทางในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	จำนวน	ร้อยละ
๑	ควรให้คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการจัดทำสาระของหลักสูตร	๒๕	๓๐.๕๑
๒	ควรจัดทำสาระของหลักสูตรที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน และท้องถิ่น	๒๓	๒๘.๒๖
๓	ควรจัดทำสาระของหลักสูตรที่สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลาง	๑๘	๑๘.๕๕
๔	ควรวิเคราะห์แต่ละหน่วยการเรียนรู้และปรับให้เหมาะสม	๑๓	๑๖.๖๘
๕	ควรให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการจัดทำสาระหลักสูตร	๘	๘.๔๒
๖	ควรจัดทำสาระของหลักสูตรแบบบูรณาการ	๔	๔.๒๖
	รวม	๕๕	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๑๗ พบว่า ข้อเสนอแนะในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการจัดทำสาระของหลักสูตร โดยเรียงลำดับข้อเสนอแนะสูงสุด ๓ อันดับแรก ได้แก่ ควรให้คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการจัดทำสาระของหลักสูตร (ร้อยละ ๓๐.๕๑) ควรจัดทำสาระของหลักสูตรที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน และท้องถิ่น (ร้อยละ ๒๘.๒๖) และควรจัดทำสาระของหลักสูตรที่สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลาง (ร้อยละ ๑๘.๕๕) ตามลำดับ

ตารางที่ ๑๘ แนวทางในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการพัฒนา
หลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
มหาสารคาม เขต ๒ ด้านการออกแบบการเรียนรู้

ที่	แนวทางในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา ในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	จำนวน ความถี่	ร้อยละ
๑	ควรให้คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการออกแบบการ เรียนรู้	๒๓	๓๓.๓๓
๒	ควรให้คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการนำแหล่งเรียนรู้ใน ชุมชนมาใช้จัดกิจกรรมการเรียนรู้	๑๕	๒๑.๖๔
๓	ควรให้คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการนำภูมิปัญญา ท้องถิ่นมาใช้จัดกิจกรรมการเรียนรู้	๑๒	๑๗.๓๕
๔	ควรให้คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ที่มีอยู่ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา	๕	๗.๑๔
๕	ควรให้คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการออกแบบการจัด กิจกรรมการเรียนการสอนที่เหมาะสม	๖	๘.๖๕
๖	ควรออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากการลงมือ ปฏิบัติจริง	๔	๕.๘๐
รวม		๖๕	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๑๘ พบว่า ข้อเสนอแนะในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการ
สถานศึกษาในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการออกแบบการเรียนรู้ โดย
เรียงลำดับข้อเสนอแนะสูงสุด ๓ อันดับแรก ได้แก่ ควรให้คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมใน
การออกแบบการเรียนรู้ (ร้อยละ ๓๓.๓๓) ควรให้คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการนำ
แหล่งเรียนรู้ในชุมชนมาใช้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ (ร้อยละ ๒๑.๖๔) และควรให้คณะกรรมการ
สถานศึกษามีส่วนร่วมในการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ (ร้อยละ ๑๗.๓๕)
ตามลำดับ

ตารางที่ ๑๕ แนวทางในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการพัฒนา
หลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
มหาสารคาม เขต ๒ ด้านการออกแบบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

ที่	แนวทางในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา ในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	จำนวน ความถี่	ร้อยละ
๑	ควรให้คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการออกแบบกิจกรรม พัฒนาผู้เรียน	๒๔	๒๗.๕๕
๒	ควรให้คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการออกแบบกิจกรรม พัฒนาผู้เรียนที่มีความหลากหลาย	๒๑	๒๔.๑๔
๓	ควรให้คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการออกแบบกิจกรรม พัฒนาผู้เรียนตามความถนัดของผู้เรียนและความสนใจของผู้เรียน	๑๗	๑๙.๕๔
๔	ควรให้คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการออกแบบกิจกรรม พัฒนาผู้เรียน	๑๔	๑๖.๐๕
๕	ควรให้คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการนำแนวคิดการ ดำเนินชีวิตที่ดีมาสอดแทรกในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	๘	๙.๑๕
๖	ควรกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนควรให้ผู้เรียนเกิดจิตสำนึกด้านอนุรักษ์ ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	๓	๓.๔๕
รวม		๘๗	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๑๕ พบว่า ข้อเสนอแนะในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการ
สถานศึกษาในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการออกแบบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
โดยเรียงลำดับข้อเสนอแนะสูงสุด ๓ อันดับแรก ได้แก่ ควรให้คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วน
ร่วมในการออกแบบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน (ร้อยละ ๒๗.๕๕) ควรให้คณะกรรมการสถานศึกษามี
ส่วนร่วมในการออกแบบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่มีความหลากหลาย (ร้อยละ ๒๔.๑๔) และควร
ให้คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการออกแบบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามความถนัดของ
ผู้เรียนและความสนใจของผู้เรียน (ร้อยละ ๑๙.๕๔) ตามลำดับ

ตารางที่ ๒๐ แนวทางในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มหาสารคาม เขต ๒ ด้านการกำหนดรูปแบบวิธีการ เกณฑ์การตัดสิน เอกสาร หลักฐานการศึกษา

ที่	แนวทางในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	จำนวน ความถี่	ร้อยละ
๑	ควรให้คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการกำหนดรูปแบบวิธีการตัดสินผลการเรียน	๒๔	๒๕.๒๗
๒	ควรให้คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการกำหนดเกณฑ์การตัดสินผลการเรียน	๑๘	๒๑.๕๕
๓	ควรให้คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการกำหนด และ ออกแบบเอกสารหลักฐานการศึกษา	๑๕	๑๘.๒๕
๔	ควรจัดทำเอกสารทางการศึกษาที่ทำความเข้าใจได้ง่าย และสะดวกในการนำไปปฏิบัติ	๑๒	๑๔.๖๓
๕	ควรเก็บรวบรวมข้อมูลที่เป็นของผู้เรียนไว้ในเอกสารการศึกษา	๕	๑๐.๕๗
๖	ควรเผยแพร่เอกสารเกี่ยวกับรูปแบบวิธีการ เกณฑ์การตัดสิน เอกสารหลักฐานการศึกษาให้กับผู้ปกครองได้รับทราบ	๔	๔.๘๘
รวม		๘๒	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๒๐ พบว่า ข้อเสนอแนะในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการกำหนดรูปแบบวิธีการ เกณฑ์การตัดสิน เอกสารหลักฐานการศึกษา โดยเรียงลำดับข้อเสนอแนะสูงสุด ๓ อันดับแรก ได้แก่ ควรให้คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการกำหนดรูปแบบ วิธีการตัดสินผลการเรียน (ร้อยละ ๒๕.๒๗) ควรให้คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการกำหนดเกณฑ์การตัดสินผลการเรียน (ร้อยละ ๒๑.๕๕) และควรให้คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการกำหนด และออกแบบเอกสารหลักฐานการศึกษา (ร้อยละ ๑๘.๒๕) ตามลำดับ

ตารางที่ ๒๑ แนวทางในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการพัฒนา
หลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
มหาสารคาม เขต ๒ ด้านการพัฒนาระบบการส่งเสริมสนับสนุน

ที่	แนวทางในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา ในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	จำนวน ความถี่	ร้อยละ
๑	ควรให้คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการพัฒนาระบบการ ส่งเสริมสนับสนุน	๒๓	๒๓.๓๑
๒	ควรให้คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการพัฒนาระบบการ ส่งเสริมสนับสนุน	๒๒	๒๒.๖๘
๓	ควรให้คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการสนับสนุนการ จัดหารายได้เพื่อพัฒนาสถานศึกษา	๑๕	๑๕.๕๕
๔	ควรให้คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการสนับสนุนให้เกิด เครือข่ายภูมิปัญญาท้องถิ่น การศึกษาดูงาน	๑๓	๑๓.๔๐
๕	ควรให้คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนให้ เป็นแหล่งเรียนรู้	๕	๕.๒๘
๖	ควรให้คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการส่งเสริมพัฒนา การศึกษาของชุมชน	๓	๓.๒๒
๗	ควรให้คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการการจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา	๔	๔.๑๒
	รวม	๙๓	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๒๑ พบว่า ข้อเสนอแนะในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการ
สถานศึกษาในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการพัฒนาระบบการส่งเสริม
สนับสนุน โดยเรียงลำดับข้อเสนอแนะสูงสุด ๓ อันดับแรก ได้แก่ ควรให้คณะกรรมการ
สถานศึกษามีส่วนร่วมในการพัฒนาระบบการส่งเสริมสนับสนุน (ร้อยละ ๒๓.๓๑) ควรให้
คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการพัฒนาระบบการส่งเสริมสนับสนุน (ร้อยละ ๒๒.๖๘)
และควรให้คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการสนับสนุนการจัดหารายได้เพื่อพัฒนา
สถานศึกษา (ร้อยละ ๑๕.๕๕) ตามลำดับ

ตารางที่ ๒๒ แนวทางในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๒ ด้านการเรียบเรียงเป็นหลักสูตรสถานศึกษา

ที่	แนวทางในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	จำนวนความถี่	ร้อยละ
๑	ควรให้คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการเรียบเรียงเป็นหลักสูตรสถานศึกษา	๒๕	๓๐.๒๑
๒	ควรให้คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการเรียบเรียงหลักสูตรให้ครบตามองค์ประกอบ	๒๑	๒๖.๕๖
๓	ควรให้คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการเพิ่มเติมสาระการเรียนรู้ตามความต้องการของผู้เรียนและท้องถิ่น	๑๕	๑๘.๗๕
๔	ควรให้คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการติดตามการใช้หลักสูตรอย่างต่อเนื่อง	๑๓	๑๖.๒๕
๕	ควรให้คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการเผยแพร่หลักสูตรที่เรียบเรียงแล้วให้รับทราบโดยทั่วกัน	๕	๖.๒๕
๖	ควรให้คณะกรรมการสถานศึกษาเห็นชอบในการอนุมัติหลักสูตรเพื่อใช้ในสถานศึกษา	๕	๖.๒๕
	รวม	๘๖	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๒๒ พบว่า ข้อเสนอแนะในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการเรียบเรียงเป็นหลักสูตรสถานศึกษา โดยเรียงลำดับข้อเสนอแนะสูงสุด ๓ อันดับแรก ได้แก่ ควรให้คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการเรียบเรียงเป็นหลักสูตรสถานศึกษา (ร้อยละ ๓๐.๒๑) ควรให้คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการเรียบเรียงหลักสูตรให้ครบตามองค์ประกอบ (ร้อยละ ๒๖.๕๖) และควรให้คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการเพิ่มเติมสาระการเรียนรู้ตามความต้องการของผู้เรียนและท้องถิ่น (ร้อยละ ๑๘.๗๕) ตามลำดับ

บทที่ ๕

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๒ ผู้วิจัยได้สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ตามลำดับ ดังนี้

๕.๑ สรุปผล

๕.๒ อภิปรายผล

๕.๓ ข้อเสนอแนะ

โดยแต่ละข้อมีรายละเอียดดังนี้

๕.๑ สรุปผล

จากการศึกษาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๒ สรุปผลได้ดังนี้

๑.การมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๒ อยู่ในระดับมากที่สุด โดยภาพรวมและรายด้าน โดยด้านที่มีการปฏิบัติสูงสุดคือ ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย รองลงมาคือ ด้านการออกแบบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ส่วนด้านที่มีการปฏิบัติต่ำสุดคือด้านการจัดทำสาระของหลักสูตร (ตารางที่ ๓) เมื่อพิจารณารายละเอียดแต่ละด้านสรุปได้ดังนี้

๑.๑ ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย มีการปฏิบัติในระดับมากที่สุด ในภาพรวมและรายข้อ โดยข้อที่มีการปฏิบัติสูงสุดคือ มีส่วนร่วมในการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ รายปี/รายภาค รองลงมาคือ มีส่วนร่วมในการกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน ส่วนข้อที่มีการปฏิบัติต่ำสุดคือ มีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์ของโรงเรียน(ตารางที่ ๔)

๑.๒ ด้านการจัดทำโครงสร้างหลักสูตร มีการปฏิบัติในระดับมากที่สุด ในภาพรวมและรายข้อ โดยข้อที่มีการปฏิบัติสูงสุดคือ มีส่วนร่วมในการกำหนดโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับโครงสร้างหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๑ รองลงมาคือ รองลงมาคือ มีส่วนร่วมในการกำหนดโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์

ภารกิจ เป้าหมายและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ส่วนข้อที่มีการปฏิบัติต่ำสุดคือ มีส่วนร่วมในการกำหนดโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและท้องถิ่น (ตารางที่ ๕)

๑.๓ ด้านการจัดทำโครงสร้างหลักสูตร มีการปฏิบัติในระดับมากทั้งในภาพรวมและรายข้อ โดยข้อที่มีการปฏิบัติสูงสุดคือ มีส่วนร่วมในการกำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี / รายภาค รองลงมาคือ มีส่วนร่วมในการวิเคราะห์คำอธิบายรายวิชารายปีในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ให้เหมาะสม ส่วนข้อที่มีการปฏิบัติต่ำสุดคือ มีส่วนร่วมในการสนับสนุนบุคลากรในสถานศึกษาในการอบรมเพิ่มพูนความรู้ ความเข้าใจ ในการจัดทำสาระหลักสูตรสถานศึกษา (ตารางที่ ๖)

๑.๔ ด้านการออกแบบการเรียนรู้ มีการปฏิบัติในระดับมาก ทั้งโดยภาพรวมและรายข้อ โดยข้อที่มีการปฏิบัติสูงสุดคือ มีส่วนร่วมในการสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ รองลงมาคือ มีส่วนร่วมในการสร้างความตระหนักให้แก่บุคลากรในการนำหลักสูตรสถานศึกษามาใช้ในการจัดการเรียนการสอน ส่วนข้อที่มีการปฏิบัติต่ำสุดคือ มีส่วนร่วมในการประเมินการจัดการเรียนรู้นอกเหนือจากครูผู้สอน (ตารางที่ ๗)

๑.๕ ด้านการออกแบบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน มีการปฏิบัติในระดับมากทั้งในภาพรวมและรายข้อ โดยข้อที่มีการปฏิบัติสูงสุดคือ มีส่วนร่วมในการออกแบบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามความถนัด ความสนใจของผู้เรียน รองลงมาคือ มีส่วนร่วมในการนำเอาความเชื่อ แนวความคิดในการดำเนินชีวิตที่ดีของท้องถิ่นมาสอดแทรกในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ส่วนข้อที่มีการปฏิบัติต่ำสุดคือ มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมส่งเสริมให้ชุมชนเห็นความสำคัญในการรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ตารางที่ ๘)

๑.๖ ด้านการกำหนดรูปแบบวิธีการ เกณฑ์การตัดสิน เอกสารหลักฐานการศึกษา มีการปฏิบัติในระดับมากทั้งในภาพรวมและรายข้อ โดยข้อที่มีการปฏิบัติสูงสุดคือ มีส่วนร่วมในการจัดทำเอกสาร หรือ จัดนิทรรศการเผยแพร่ การประเมินผลการเรียน โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อให้ผู้ปกครองมีความภาคภูมิใจ และให้การสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น รองลงมาคือ มีส่วนร่วมในการนำเอาวัสดุในท้องถิ่นมาจัดทำเอกสารหลักฐานการศึกษา ส่วนข้อที่มีการปฏิบัติต่ำสุดคือ มีส่วนร่วมในการกำหนดรูปแบบ วิธีการ และเกณฑ์การตัดสินการวัดผล และประเมินผล (ตารางที่ ๙)

๑.๗ ด้านการพัฒนาระบบส่งเสริมสนับสนุน มีการปฏิบัติในระดับมากทั้งในภาพรวม และรายข้อ โดยข้อที่มีการปฏิบัติสูงสุดคือ มีส่วนร่วมในการสนับสนุน พัฒนาห้องสมุด โดยแยกส่วนที่เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นออกจากหนังสือทั่วไปหรือจัดห้องแสดงภูมิปัญญาท้องถิ่นของชุมชน โดยเฉพาะ รองลงมาคือ มีส่วนร่วมในการสนับสนุน การจัดหาเทคโนโลยีอันจะเป็น

ประโยชน์ในการสืบหาข้อมูล เช่น อินเทอร์เน็ต ส่วนข้อที่มีการปฏิบัติต่ำสุดคือ มีส่วนร่วมในการสนับสนุนการจัดการรายได้เพื่อพัฒนาโรงเรียน (ตารางที่ ๑๐)

๑.๘ ด้านการเรียบเรียงเป็นหลักสูตรสถานศึกษา มีการปฏิบัติในระดับมากทั้งในภาพรวมและรายข้อ โดยข้อที่มีการปฏิบัติสูงสุดคือ มีส่วนร่วมในการเห็นชอบการใช้หลักสูตรสถานศึกษา รองลงมาคือ มีส่วนร่วมในการจัดทำรูปแบบของหลักสูตรสถานศึกษา ส่วนข้อที่มีการปฏิบัติต่ำสุดคือ มีส่วนร่วมในการเรียบเรียงหลักสูตรให้ครบตามส่วนประกอบสำคัญและเพิ่มเติมตามความเหมาะสมและความต้องการของผู้เรียนและท้องถิ่น (ตารางที่ ๑๑)

๒. การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๒ จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการจัดทำโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน (ตารางที่ ๑๒)

๑. การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๒ จำแนกตามสถานภาพ ไม่แตกต่างกันทั้งในภาพรวมและรายด้าน (ตารางที่ ๑๔)

๔. แนวทางในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๒ ในแต่ละด้านสรุปได้ดังนี้

๔.๑ แนวทางในการส่งเสริมด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ภารกิจ เป้าหมาย ได้แก่ สถานศึกษาควรให้คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย ควรประชุมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับคณะกรรมการสถานศึกษาเพื่อเสนอแนะการกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย และควรกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมายของสถานศึกษาโดยคำนึงถึงประโยชน์ของผู้เรียนเป็นสำคัญ ตามลำดับ (ตารางที่ ๑๕)

๔.๒ แนวทางในการส่งเสริมด้านจัดทำโครงสร้างหลักสูตร ได้แก่ สถานศึกษาควรให้คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการจัดทำโครงสร้างหลักสูตร ควรจัดทำโครงสร้างของหลักสูตรที่สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่นและชุมชน และควรจัดทำโครงสร้างของหลักสูตรที่มีความเหมาะสมกับผู้เรียน ตามลำดับ (ตารางที่ ๑๖)

๔.๓ แนวทางในการส่งเสริมด้านการจัดทำสาระของหลักสูตร ได้แก่ สถานศึกษาควรให้คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการจัดทำสาระของหลักสูตร ควรจัดทำสาระของหลักสูตรที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน และท้องถิ่น และควรจัดทำสาระของหลักสูตรที่สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลาง ตามลำดับ (ตารางที่ ๑๗)

๔.๔ แนวทางในการส่งเสริมด้านการออกแบบการเรียนรู้ ได้แก่ สถานศึกษาควรให้ คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการออกแบบการเรียนรู้ ควรให้คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการนำแหล่งเรียนรู้ในชุมชนมาใช้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ และควรให้คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามลำดับ (ตารางที่ ๑๘)

๔.๕ แนวทางในการส่งเสริมด้านการออกแบบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ได้แก่ สถานศึกษาควรให้คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการออกแบบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ควรให้คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการออกแบบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่มีความหลากหลาย และควรให้คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการออกแบบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามความถนัดของผู้เรียนและความสนใจของผู้เรียนตามลำดับ (ตารางที่ ๑๙)

๔.๖ แนวทางในการส่งเสริมด้านการกำหนดรูปแบบวิธีการ เกณฑ์การตัดสิน เอกสารหลักฐานการศึกษา ได้แก่ สถานศึกษาควรให้คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการกำหนดรูปแบบ วิธีการตัดสินผลการเรียน ควรให้คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการกำหนด เกณฑ์การตัดสินผลการเรียน และควรให้คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการกำหนด และออกแบบเอกสารหลักฐานการศึกษาตามลำดับ (ตารางที่ ๒๐)

๔.๗ แนวทางในการส่งเสริมด้านการพัฒนาระบบการส่งเสริมสนับสนุน ได้แก่ สถานศึกษาควรให้คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการพัฒนาระบบการส่งเสริมสนับสนุน ควรให้คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการพัฒนาระบบการส่งเสริมสนับสนุน และควรให้คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการสนับสนุนการจัดหารายได้เพื่อพัฒนาสถานศึกษาตามลำดับ(ตารางที่ ๒๑)

๔.๘ แนวทางในการส่งเสริมด้านการเรียบเรียงเป็นหลักสูตรสถานศึกษา ได้แก่ สถานศึกษาควรให้คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการเรียบเรียงเป็นหลักสูตรสถานศึกษา ควรให้คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการเรียบเรียงหลักสูตรให้ครบตามองค์ประกอบ และควรให้คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการเพิ่มเติมสาระการเรียนรู้ตามความต้องการของผู้เรียนและท้องถิ่นตามลำดับ (ตารางที่ ๒๒)

๕.๒ อภิปรายผล

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มหาสารคาม เขต ๒ พบประเด็นที่น่าสนใจ ผู้วิจัยจึงนำมาอภิปรายผล ดังนี้

๑. จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มหาสารคาม เขต ๒ อยู่ในระดับมากทั้งในภาพรวมและรายด้าน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ปัจจุบันนี้ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานได้ดำเนินการตามแนวทางในการปฏิรูปการศึกษา ที่มุ่งส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของทุกภาคส่วน เพื่อให้การจัดการศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมในท้องถิ่น และสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและชุมชน การดำเนินการดังกล่าวสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๔๕ มาตรา ๔๖ กำหนดให้มีคณะกรรมการสถานศึกษาเพื่อทำหน้าที่ กำกับและส่งเสริม สนับสนุนกิจการของสถานศึกษา ดังนั้นบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษา จึงมีมากขึ้นและการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาในสถานศึกษาจึงมากขึ้นด้วยเช่นกัน การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการบริหารสถานศึกษาตามบทบาทหน้าที่ในด้านวิชาการมีมากขึ้น จึงทำให้การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการพัฒนาหลักสูตรอยู่ในระดับ มากทั้งในภาพรวมและรายด้าน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อภิเชษฐ์ พาลี (๒๕๕๒ : ๕๑ – ๕๓) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต ๑ ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วม ของคณะกรรมการสถานศึกษาในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา อยู่ในระดับมากทั้งในภาพรวม และรายด้านและสามารถนำหลักพุทธธรรมเรื่องพรหมวิหาร ๔ ข้อ ๑ เมตตา มองความเมตตา รัก ใคร่ ประารถนาให้ผู้อื่นมีความสุข อันหมายถึงผู้ร่วมงาน ผู้ได้บังคับบัญชา เพื่อให้ทุกคนมีส่วนร่วม ในการดำเนินงานเกี่ยวกับพัฒนาหลักสูตรต่อไป

๒. จากการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย เป็นด้านที่ คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการปฏิบัติสูงสุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า สถานศึกษาขั้น พื้นฐานทุกแห่งได้ตระหนักถึงความสำคัญของทิศทางในการบริหารสถานศึกษา การวางแผนกล ยุทธ์ของสถานศึกษาได้มีการวิเคราะห์สถานภาพของสถานศึกษาโดยทำการวิเคราะห์ภายใน สถานศึกษาเพื่อหาจุดอ่อนจุดแข็งของสถานศึกษา และวิเคราะห์ภายนอกสถานศึกษาเพื่อหาโอกาส และอุปสรรคที่เอื้อและไม่เอื้อต่อการบริหารสถานศึกษาเมื่อได้ข้อมูลดังกล่าวก็จะนำมากำหนด ทิศทางในการบริหารสถานศึกษาซึ่งได้แก่วิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย และกลยุทธ์ โดยการเปิด โอกาสให้คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์ของโรงเรียน มีส่วนร่วม

ในการกำหนดภารกิจ เพื่อสะท้อนความคิดเห็นและการทำงานของสถานศึกษาและชุมชน มีส่วนร่วมในการระดมความคิดเห็นในการกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมายให้ชัดเจน มีส่วนร่วมในการกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน มีส่วนร่วมในการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ รายปี/รายภาค จึงทำให้คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมายของสถานศึกษาสูงกว่าด้านอื่น ๆ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประมวล อัครชาติศรี (๒๕๕๑ : ๑๐๕ - ๑๑๓) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานต่อการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ ๑-๒ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๑ ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานต่อการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา อยู่ในระดับมากทั้งในภาพรวมและรายด้าน ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย รองลงมาคือ ด้านการออกแบบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ส่วนด้านที่มีการปฏิบัติต่ำสุดคือ ด้านการจัดทำสาระของหลักสูตรและสามารถนำหลักพุทธธรรมเรื่องพรหมวิหาร ๔ ข้อ ๔ อุเบกขา วางตนเป็นกลางให้ความเสมอภาคกับทุกคน ไม่มีอคติ ๔ คือความลำเอียงเพราะรัก ๑ เพราะโกรธ ๒ เพราะเขลา ๓ เพราะกลัว ๔ เพื่อให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและหาวิธีการในการพัฒนาในด้านการจัดทำสาระหลักสูตร และด้านอื่นๆที่คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานยังมีส่วนร่วมน้อยให้เป็นที่ไปเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อไป

๓. ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๒ จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่กำหนดไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า สถานศึกษาขั้นพื้นฐานทุกขนาดจะต้องจัดการบริหารงานวิชาการให้เป็นที่ไปอย่างมีประสิทธิภาพ เพราะงานด้านวิชาการเป็นหัวใจของการบริหารงานสถานศึกษา โดยการให้ชุมชนได้มีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา ผู้ปกครองนักเรียนจะเลือกส่งลูกหลานเข้าเรียนในสถานศึกษาที่มีชื่อเสียงโด่งดังทางด้านวิชาการ สอนลูกหลานเขาให้มีความรู้ความสามารถ เป็นคนดี อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข แม้ว่าสถานศึกษาแห่งนั้นจะอยู่ห่างไกลเพียงใดก็ตาม ก็ส่งลูกหลานไปเรียนให้ได้ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานทุกขนาดจะต้องจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เป็นที่ไปอย่างมีประสิทธิภาพ มีหลักสูตรที่ดีมีความเหมาะสมกับสภาพของท้องถิ่น เป็นไปตามความต้องการของผู้เรียนและความต้องการของชุมชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งหลักสูตรของสถานศึกษา จะต้องจัดทำหลักสูตรให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีการพัฒนาหลักสูตรได้เป็นที่ไปตามความสภาพของท้องถิ่น เป็นไปตามความต้องการของผู้เรียนและความต้องการของชุมชน สถานศึกษาทุกขนาดจะเปิดโอกาสให้คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา จึงจะได้หลักสูตรที่มีความเหมาะสมกับ

ท้องถิ่น จึงทำให้การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาทุกขนาดไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุนันท์ คำจันทร์ (๒๕๕๐ : ๕๘ – ๑๐๒) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต ๑ ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อยู่ในระดับมากทั้งในภาพรวมและรายด้าน การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา พบว่า ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน สำหรับลักษณะที่สมารถนำไปประยุกต์ใช้คือ พรหมวิหาร ๔ ข้อ ๔ อุเบกขา วางตนเป็นกลางให้ความเสมอภาคกับทุกคน ไม่มีอคติ ๔ คือความลำเอียงเพราะรัก ๑ เพราะโกรธ ๑ เพราะเขลา ๑ เพราะกลัว ๑ เพื่อให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและหาวิธีการในการพัฒนาหลักสูตรในทุกด้าน โดยเฉพาะด้านที่คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานยังมีส่วนร่วมอยู่ให้เป็นไปเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อไป

๔. การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๒ จำแนกตามสถานภาพพบว่า ไม่แตกต่างกันทั้งในภาพรวมและรายด้าน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานของการวิจัยที่กำหนดไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การบริหารสถานศึกษาตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษาเพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติการศึกษา พ.ศ.๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๔๕ ที่เน้นการกระจายอำนาจให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาถือว่าคณะของบุคคลกรที่เป็นตัวแทนของชุมชน เป็นกลุ่มบุคคลที่เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการบริหารวิชาการซึ่งเป็นหัวใจของการบริหารสถานศึกษา กระทรวงศึกษาธิการได้กระจายอำนาจมาสู่สถานศึกษา ให้ความสำคัญเป็นอิสระในการจัดทำหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน และการประเมินผลการเรียนรู้ สถานศึกษาได้เปิดโอกาสให้คณะกรรมการสถานศึกษาได้มีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการ เพื่อให้งานวิชาการมีความเหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น เป็นไปตามความต้องการของผู้เรียนและชุมชน คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน และการจัดกิจกรรมเสริมการเรียนรู้ คณะกรรมการสถานศึกษาไม่ว่าจะเป็นประธานกรรมการสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนต่างก็มีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเช่นเดียวกัน จึงทำให้ความคิดเห็นของประธานกรรมการสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนต่อการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาไม่แตกต่างกันทั้งในภาพรวมและรายด้าน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อภิเชษฐ์ พาตี (๒๕๕๒ : ๕๑ – ๕๓) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขต

พื้นที่การศึกษาภาคพิเศษ เขต ๑ ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา อยู่ในระดับมากทั้งในภาพรวมและรายด้าน การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา จำแนกตามสถานภาพไม่แตกต่างกันทั้งในภาพรวมและรายด้านและสามารถนำหลักพุทธธรรมเรื่องพรหมวิหาร ๔ ข้อ ๑ เมตตา มองความเมตตา รักใคร่ ปราบปรามให้ผู้อื่นมีความสุข อันหมายถึงผู้ร่วมงาน ผู้ได้บังคับบัญชา เพื่อให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการดำเนินการพัฒนาหลักสูตรต่อไป

๕.๓ ข้อเสนอแนะ

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๒ พบประเด็นที่น่าสนใจ ผู้วิจัยจึงนำมาเสนอแนะสำหรับผู้ที่เกี่ยวข้องดังนี้

๑. ข้อเสนอแนะเพื่อการนำไปใช้

๑.๑ จากวิเคราะห์ข้อมูลด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ภารกิจ เป้าหมาย พบว่า ข้อที่คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมน้อยที่สุดคือ มีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์ของโรงเรียน ดังนั้น สถานศึกษาควรให้ความสำคัญกับคณะกรรมการสถานศึกษาให้ท่านมีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจของสถานศึกษาซึ่งจะเป็นการให้ชุมชนได้มีส่วนร่วมในการดำเนินกิจการของสถานศึกษาด้วยและที่สำคัญจะทำให้สถานศึกษากำหนดทิศทางได้ถูกต้องกับความต้องการของสถานศึกษาและควรนำหลักพุทธธรรมเรื่อง พรหมวิหาร ๔ ไปประยุกต์ใช้เพื่อให้การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษามีประสิทธิภาพมากขึ้น

๑.๒ จากวิเคราะห์ข้อมูลด้านการจัดทำโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา พบว่า ข้อที่คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมน้อยที่สุด คือมีส่วนร่วมในการกำหนดโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและท้องถิ่น ดังนั้น สถานศึกษาควรให้คณะกรรมการสถานศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนด โครงสร้างหลักสูตรเพราะคณะกรรมการสถานศึกษาแต่ละท่านจะมีความรู้เรื่องนี้โดยเฉพาะเนื้อหาที่เกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่นซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียนและควรนำหลักพุทธธรรมเรื่อง พรหมวิหาร ๔ ไปประยุกต์ใช้เพื่อให้การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษามีประสิทธิภาพมากขึ้น

๑.๓ จากวิเคราะห์ข้อมูลด้านการจัดทำสาระของหลักสูตร พบว่า ข้อที่คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมน้อยที่สุด คือ มีส่วนร่วมในการสนับสนุนบุคลากรในสถานศึกษาในการอบรมเพิ่มพูนความรู้ ความเข้าใจ ในการจัดทำสาระหลักสูตรสถานศึกษา ดังนั้น สถานศึกษาควรให้คณะกรรมการสถานศึกษาเป็นผู้มีส่วนในการคัดเลือกครู บุคลากรเข้ารับการอบรมเพิ่มพูนความรู้เพราะคณะกรรมการสถานศึกษาเป็นผู้ที่อยู่ในชุมชนรู้ความต้องการว่าอยากได้ความรู้เรื่อง

ใดเพื่อมาพัฒนาชุมชนและจะทำให้สถานศึกษาได้บุคคลที่มีความสามารถมาพัฒนาการศึกษาต่อไปและควรนำหลักพุทธธรรมเรื่อง พรหมวิหาร ๔ ไปประยุกต์ใช้เพื่อให้การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษามีประสิทธิภาพมากขึ้น

๑.๔ จากวิเคราะห์ข้อมูลด้านการออกแบบการเรียนรู้ พบว่า ข้อที่คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมน้อยที่สุด คือ มีส่วนร่วมในการประเมิน การจัดการเรียนรู้นอกเหนือจากครูผู้สอน ดังนั้น สถานศึกษาควรชี้แจงหลักการเกี่ยวกับการประเมินและให้คณะกรรมการสถานศึกษาได้มีส่วนร่วมประเมินการจัดการกิจกรรมที่นอกเหนือจากที่ครูสอนอาจมีการประเมินด้านพฤติกรรมหรือการร่วมกิจกรรมของชุมชนและควรนำหลักพุทธธรรมเรื่อง พรหมวิหาร ๔ ไปประยุกต์ใช้เพื่อให้การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษามีประสิทธิภาพมากขึ้น

๑.๕ จากวิเคราะห์ข้อมูลด้านการออกแบบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน พบว่า ข้อที่คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมน้อยที่สุด คือ มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมส่งเสริมให้ชุมชนเห็นความสำคัญในการรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ดังนั้น สถานศึกษาควรเปิดโอกาสให้คณะกรรมการสถานศึกษาจัดกิจกรรมให้กับผู้เรียนบ้างเพื่อเป็นการเสริมสร้างผู้เรียนในด้านที่ชุมชนต้องการ โดยเฉพาะการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมให้คงอยู่กับชุมชนต่อไปและควรนำหลักพุทธธรรมเรื่อง พรหมวิหาร ๔ ไปประยุกต์ใช้เพื่อให้การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษามีประสิทธิภาพมากขึ้น

๑.๖ จากวิเคราะห์ข้อมูลด้านการกำหนดรูปแบบวิธีการ เกณฑ์การตัดสินเอกสารหลักฐานการศึกษา พบว่า ข้อที่คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมน้อยที่สุด คือ มีส่วนร่วมในการกำหนดรูปแบบ วิธีการ และเกณฑ์การตัดสินการวัดผล และประเมินผล ดังนั้น สถานศึกษาควรให้คณะกรรมการเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดรูปแบบในการประเมินและตัดสินรวมถึงเกณฑ์การตัดสินเพื่อให้การประเมินเป็นไปตามความต้องการของชุมชนด้วยและควรนำหลักพุทธธรรมเรื่อง พรหมวิหาร ๔ ไปประยุกต์ใช้เพื่อให้การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษามีประสิทธิภาพมากขึ้น

๑.๗ จากวิเคราะห์ข้อมูลด้านการพัฒนาระบบการส่งเสริมสนับสนุน พบว่า ข้อที่คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมน้อยที่สุด คือ มีส่วนร่วมในการสนับสนุนการจัดหารายได้เพื่อพัฒนาโรงเรียน ดังนั้น สถานศึกษาควรรหาแนวร่วมในการระดมทุนทางการศึกษาซึ่งคณะกรรมการสถานศึกษาก็เป็นส่วนหนึ่งของสถานศึกษาที่จะเป็นผู้ช่วยที่ดีในการจัดหารายได้เพื่อมาพัฒนาสถานศึกษาและควรนำหลักพุทธธรรมเรื่อง พรหมวิหาร ๔ ไปประยุกต์ใช้เพื่อให้การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษามีประสิทธิภาพมากขึ้น

๑.๘ จากวิเคราะห์ข้อมูลด้านเรียบเรียงเป็นหลักสูตรสถานศึกษา พบว่า ข้อที่คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมน้อยที่สุด คือ มีส่วนร่วมในการเรียบเรียงหลักสูตรให้ครบ

ตามส่วนประกอบสำคัญ ดังนั้น สถานศึกษาควรให้ความรู้เรื่องหลักสูตรกับคณะกรรมการสถานศึกษาอย่างน้อยเรื่องความสำคัญและส่วนประกอบที่จำเป็นหลักสูตรเพื่อให้คณะกรรมการสถานศึกษาได้มีส่วนร่วมและสามารถร่วมกันจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาได้ตรงตามความต้องการของชุมชน สังคม และเป็นไปตามจุดมุ่งหมายของการศึกษาชาติและควรนำหลักพุทธธรรมเรื่องพรหมวิหาร ๔ ไปประยุกต์ใช้เพื่อให้การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษามีประสิทธิภาพมากขึ้น

๒. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

๒.๑ ควรศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มหาสารคาม เขต ๒

๒.๒ ควรศึกษาเกี่ยวกับแนวทางการแก้ปัญหาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๒

๒.๓ ควรศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๒

บรรณานุกรม

๑. ภาษาไทย

(๑) หนังสือ :

- กมล ภูประเสริฐ. การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา. กรุงเทพมหานคร: ทิพย์พับบลิเคชั่น, ๒๕๕๐
- กระทรวงศึกษาธิการ. การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาให้คณะกรรมการดำเนินงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาตามกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๐. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด, ๒๕๕๐.
- _____. การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพมหานคร: กระทรวงศึกษาธิการ, ๒๕๕๒.
- _____. แนวทางการปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์กรมการศาสนา, ๒๕๕๓.
- _____. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕. กรุงเทพมหานคร: บริษัทพริกหวานกราฟฟิค, ๒๕๔๕.
- _____. ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพมหานคร : ศูนย์ลาดพร้าว, ๒๕๔๘.
- _____. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภา, ๒๕๕๑.
- _____. เอกสารประกอบหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ แนวทางการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์ลาดพร้าว, ๒๕๕๒.
- ชาญชัย อัจฉริยา. การบริหารการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มัลติอินฟอร์เมชั่น เทคโนโลยี, ๒๕๕๐.
- ณรงค์ เส็งประชา. มนุษย์กับสังคม. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์, ๒๕๔๘
- ณัฐพันธ์ เขจรันันท์. การจัดการ. กรุงเทพมหานคร: ซีเอ็ดดูเคชั่น, ๒๕๕๒.
- ทัศนีย์ วงษ์อิน. หน่วยที่ ๕ การบริหารงานวิชาการใน ประมวลสาระชุดวิชาการจัดการสถานศึกษา. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, ๒๕๕๒.
- ธีระ รุญเจริญ. การบริหารโรงเรียนยุคปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: เอ็กซ์เปอร์เน็ท, ๒๕๕๐.

_____ .ความเป็นมืออาชีพในการจัดการศึกษาและบริหารการศึกษายุคปฏิรูปการศึกษา.

พิมพ์ครั้งที่ ๑. กรุงเทพมหานคร: เอ็กซ์เปอร์เน็ท, ๒๕๕๑.

นพพงษ์ บุญจิตราดุล. การบริหารการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์,
๒๕๔๕.

เนตร์พัฒนา ยาวีราช. การจัดการสมัยใหม่. กรุงเทพมหานคร: ทริปเปิ้ล กรุ๊ป, ๒๕๕๑.

บุญชม ศรีสะอาด. การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ ๕. กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น,
๒๕๔๕.

ประยงค์ บุญคำมี. การบริหารการสถานศึกษา. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ธีระการพิมพ์,
๒๕๔๕.

ปัญญา แก้วกีร และสุภัทร พันธุ์พัฒนากุล. การบริหารจัดการศึกษาในรูปแบบการใช้โรงเรียน
หรือเขตพื้นที่การศึกษาเป็นฐาน. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานปฏิรูปการศึกษา,
๒๕๕๐.

ปราชญา กล้าผจญ. หลักและทฤษฎีการบริหารการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ ๓. กรุงเทพมหานคร:
มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ๒๕๕๒.

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. การบริการงานวิชาการ. กรุงเทพมหานคร: พิมพ์ดี, ๒๕๕๑

ภาวิดา ธาราศรีสุทธิ. หลักและทฤษฎีการบริหารการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์
มหาวิทยาลัย รามคำแหง, ๒๕๕๒.

ไมตรี บุญทด. การบริหารสถานศึกษา. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์อักษรบัณฑิต, ๒๕๕๑.

วิชัย ดันศิริ. “ครูไทยคือหัวใจของการพัฒนาในสมุดภาพ,” ชีวิตครูไทย. กรุงเทพมหานคร :
อมรินทร์แอร์เน็ทคลับ ลิขซิ่ง, ๒๕๔๕.

วิเชียร วิทยอดม. การจัดการสมัยใหม่. กรุงเทพมหานคร: ธนรัชการพิมพ์, ๒๕๕๔.

_____ .ภาวะผู้นำ. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพมหานคร: บริษัท ธีระฟิล์ม และ ไชเท็กซ์
จำกัด ๒๕๔๕.

_____ .องค์การและการจัดการ. กรุงเทพมหานคร: ธนรัชการพิมพ์, ๒๕๕๓.

วิโรจน์ สารรัตนะ. การบริหารการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ ๔. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ทิพย์
วิสุทธิ, ๒๕๔๕.

_____ .ผู้บริหารโรงเรียน. พิมพ์ครั้งที่ ๑. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ทิพย์วิสุทธิ,
๒๕๕๑.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๒. แผนกลยุทธ์การบริหารงานในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. มหาสารคาม: โรงพิมพ์แสงอรุณ, ๒๕๕๔.

_____. แผนยุทธศาสตร์การบริหารสถานศึกษา. มหาสารคาม: โรงพิมพ์แสงอรุณ, ๒๕๕๓.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน.

กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภา, ๒๕๕๒.

_____. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภา, ๒๕๕๓.

_____. การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภา, ๒๕๕๔.

_____. คู่มือการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์การศาสนา, ๒๕๕๕.

_____. คู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพมหานคร: คุรุสภาลาดพร้าว, ๒๕๕๐.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. การจัดการศึกษายุคใหม่. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์องค์การรับส่งสินค้า, ๒๕๕๑.

ศิริวรรณ เสรีรัตน์และคณะ. องค์การและการจัดการ. กรุงเทพมหานคร: ชรรณสาร, ๒๕๕๐.

สุนทร โคตรบรรเทา. การบริหารการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพมหานคร: ปัญญาชน, ๒๕๕๐.

_____. ภาวะผู้นำในองค์การการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: ปัญญาชน, ๒๕๕๑.

สุริยา ปราสัยงาม. การบริหารการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์พิทยอักษร, ๒๕๕๕.

(๒) บทความ :

นายนพดล สุวรรณสุนทร. หลักการบริหารงานสมัยใหม่ ประยุกต์ใช้ควบคู่กับหลักพุทธธรรม.

(ออนไลน์). แหล่งที่มา :

http://www.siace.ac.th/index.php?option=com_content&view=article&id

=265:2012-11-08-10-07-33&catid=40:2011-11-25-06-03-52 (๒๑พ.ย.๒๕๕๒)

(๓) วิทยานิพนธ์ :

ชัยชนา ดอนทอง. “ความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเกี่ยวกับ การ นำ ภูมิปัญญาชาวบ้านมาใช้ในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น”. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศิลปากร, ๒๕๕๐.

แดง ปัดบุศต์. “สภาพปัญหาและการดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต ๓”.
วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม,
๒๕๔๕.

นงนิตย์ โสพุทธอ่อน. “การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการจัดทำ
หลักสูตรสถานศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม
เขต ๑”. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏ
มหาสารคาม, ๒๕๕๐.

นาวิณ พรหมใจสา. “การมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่องวัฒนธรรม
ท้องถิ่น ชุมชนนาโค”. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย :
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, ๒๕๔๘.

ปฤกษดา เพ็ชรสีเงิน. “บทบาทของคณะกรรมการการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เขตพื้นที่
การศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
(ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๕”. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย :
มหาวิทยาลัยศิลปากร, ๒๕๕๐.

ประมวล อักษาศรี. “การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานต่อการบริหาร
หลักสูตรสถานศึกษาที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ ๑-๒ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม
เขต ๑”. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย :
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, ๒๕๕๑.

ประสาน รักฟุ้งและคณะ. “สภาพการดำเนินงานของคณะกรรมการ โรงเรียน สังกัดสำนักเขต
พื้นที่การศึกษาดาก เขต ๑”. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย
: มหาวิทยาลัยศิลปากร, ๒๕๔๘.

พจมาน ขำทอง. “ การมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในโรงเรียน
ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรสาคร”. วิทยานิพนธ์
ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, ๒๕๔๘.

เพ็ญแข คำใบ. “การปฏิบัติตามบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต ๕”. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร
มหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยอีสาน, ๒๕๕๑ .

- มณี พงษ์เฉลียวรัตน์. “บทบาทและคุณลักษณะอาจารย์ที่ปรึกษาตามความคิดเห็นของ
นักศึกษาในสหวิทยาลัยรัตน โกสินทร์”. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต. บัณฑิต
วิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศิลปากร, ๒๕๕๐.
- วัชรินทร์ ไชยรินทร์. “สภาพ ปัญหา และประสิทธิผลการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของ
คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
สกลนคร เขต ๓”. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัย
ราชภัฏสกลนคร, ๒๕๕๐.
- วุฒิ สุวรรณรังสี. “การปฏิบัติตามบทบาทคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาระบุรี เขต ๑”. วิทยานิพนธ์นิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต.
บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, ๒๕๕๑.
- สุนันท์ คำจันทร์. “การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการจัดทำหลักสูตร
สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต ๑”.
การศึกษาค้นคว้าอิสระการศึกษามหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัย
มหาสารคาม , ๒๕๕๐.
- สุนทร ขอบทำดี. “บทบาทของคณะกรรมการศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับ
ชุมชนของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอ่างทอง เขต ๑”.
ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยนเรศวร, ๒๕๔๘.
- อรพรรณ สมานทรัพย์. “บทบาทที่คาดหวังและปฏิบัติจริงในด้านการสอนของครูประจำกลุ่ม
การศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับ ๓ และ ๔ ทางวิทยุและไปรษณีย์ตามการรับรู้ของ
ตนเอง ผู้บริหารและผู้เรียน ในเขตภาคเหนือ”. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต.
บัณฑิตวิทยาลัย : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๕๐.
- อภิเชษฐ์ พาลี. “ การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตร
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต ๑”. วิทยานิพนธ์
ครุศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : สถาบันราชภัฏมหาสารคาม, ๒๕๕๒.

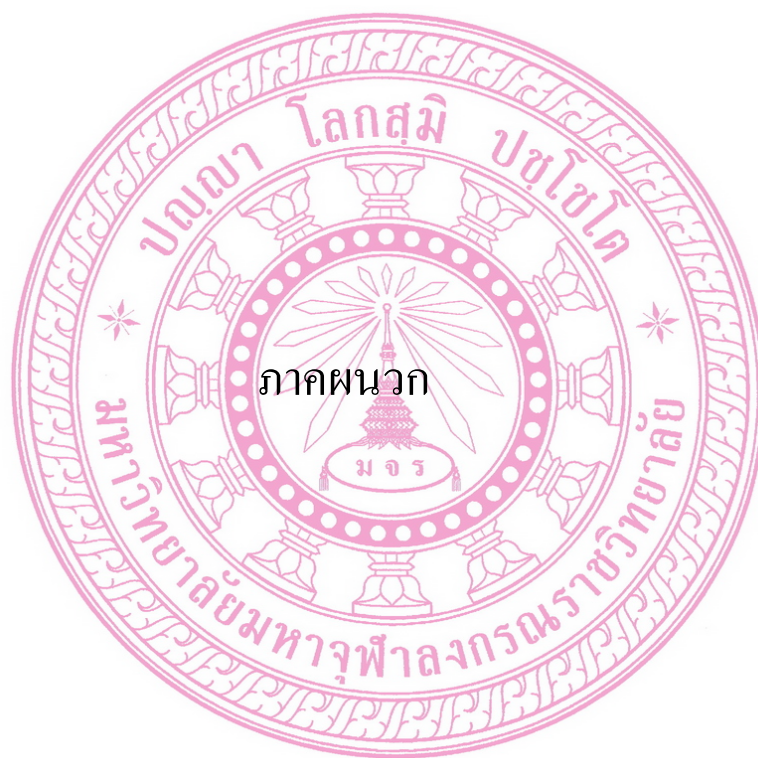
๒. ภาษาอังกฤษ :

Bobbitt , Franklin. **The Curriculum**. New York : Holt Rinehart and Winson , 1974

Evans,Hugh. “School Councils : The Reality and the Dream” **Dissertation Abstracts**

International. 34 (2) : 2120-A ; April, 2000

- Delaney. "A case Study of Curriculum Development Process in Nutrition Education"
Dissertation Abstracts International. 57 (7) : 2349-A ; January, 2000
- Gadis Kelly. "Participatory Mathenamics Curriculum Development : A case Study from Kwazulu
 Nata South Africa" **Dissertation Abstracts International**. 58 (8) : 3052-A ;
 february, 1998
- Good , Carter V. **Dictionary of Education**. Boston : Ally and bacon, 1977
- Saylor, J . and Willian M . Alexander. **Planning** Curing Curriculum of School. New York : Holt ,
 Rinchart and Winston , 1982
- Horld Jacklin,"School Board Member Assumed Authority Compared of their Legal Authority"
Dissertation Abstract International. 43(2) : 2517-A:February, 1983
- Jerry E Butler. "Process for Effective Graphic Design Curriculum Development" **Dissertation
 Abstract International**. 11(4) : 4254-A : May, 1996
- Miller Evan Hugh School Councils : The Reality and the Dream. **Dissertation Abstract
 International**. 34(2) : 475 : April(ERIC CD-ROM AACMM01553), 1988
- Rideout Frederick David.School-Based Management for Small School in Newfoundland and
 Labrador. **Dissertation Abstract International**. 57(08) : 3384-A ; February, 1987
- Tubbs Joseph Eric.A Study of Principals Perceptions for Site-Based Management in Cobs County
 Georgia. **Dissertation Abstract International**. 57(03) : 966 ; September, 1983

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๒

คำชี้แจง

๑. แบบสอบถามชุดนี้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๒ แบบสอบถามแบ่งออกเป็น ๓ ตอน ดังนี้

ตอนที่ ๑ แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ ๒ แบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๒

ตอนที่ ๓ แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๒

๒. การตอบแบบสอบถาม ขอให้โปรดตอบตามความเป็นจริง ตอบทุกตอนตอบทุกข้อ เพื่อความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม เพราะถ้าหากตอบไม่สมบูรณ์ แบบสอบถามทั้งชุดก็จะใช้ไม่ได้ ข้อมูลที่ครบถ้วนจะช่วยให้ผลสรุปเป็นที่น่าเชื่อถือและสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง

๓. ข้อมูลจากแบบสอบถามจะเก็บเป็นความลับและใช้เฉพาะในขอบเขตทางวิชาการเพื่อการวิจัยในครั้งนี้นี้เท่านั้น ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการประเมินบุคคลหรือหน่วยงานและไม่มีผลกระทบหรือก่อให้เกิดความเสียหายใดๆต่อตำแหน่งหน้าที่การงานของผู้ตอบแบบสอบถามผลของการวิจัยจะเสนอในภาพรวม เมื่อท่านตอบแบบสอบถามครบถ้วนแล้ว ผู้วิจัยจะมารับแบบสอบถามด้วยตนเอง และขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงที่เสียสละเวลาให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามชุดนี้อย่างครบถ้วนและสมบูรณ์

ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

นายเศรษฐชัย วิสาทาโส

นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น

ตอนที่ ๑

สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

.....
คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ตามข้อมูลที่เป็นจริงเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

๑. ขนาดโรงเรียน

- ขนาดเล็ก (นักเรียน ๓๐๐ คนลงมา)
- ขนาดใหญ่ (นักเรียน ๓๐๑ คนขึ้นไป)

๒. สถานภาพ

- ประธานคณะกรรมการ
- ผู้บริหารสถานศึกษา
- ผู้แทนครู

ตอนที่ ๒ การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๒

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ช่องระดับปฏิบัติที่ตรงตามความเป็นจริงโดยมีความหมายดังนี้

- ๕ หมายถึง มีระดับการมีส่วนร่วมมากที่สุด
 ๔ หมายถึง มีระดับการมีส่วนร่วมมาก
 ๓ หมายถึง มีระดับการมีส่วนร่วมปานกลาง
 ๒ หมายถึง มีระดับการมีส่วนร่วมน้อย
 ๑ หมายถึง มีระดับการมีส่วนร่วมน้อยที่สุด

ข้อ	รายการ	ระดับการมีส่วนร่วม				
		มากที่สุด (๕)	มาก (๔)	ปานกลาง (๓)	น้อย (๒)	น้อยที่สุด (๑)
๑	ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย มีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์ของโรงเรียน					
๒	มีส่วนร่วมในการกำหนดภารกิจ เพื่อสะท้อน ความคิดเห็นและการทำงานของสถานศึกษาและ ชุมชน					
๓	มีส่วนร่วมในการระดมความคิดในการกำหนด วิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมายให้ชัดเจน					
๔	มีส่วนร่วมในการกำหนดคุณลักษณะอันพึง ประสงค์ของนักเรียน					
๕	มีส่วนร่วมในการประเมินคุณลักษณะอันพึง ประสงค์ รายปี/รายภาค					

ข้อ	รายการ	ระดับการมีส่วนร่วม				
		มากที่สุด (๕)	มาก (๔)	ปานกลาง (๓)	น้อย (๒)	น้อยที่สุด (๑)
๖	ด้านการจัดโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา มีส่วนร่วมในการกำหนดโครงสร้างหลักสูตร สถานศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการของ ผู้เรียนและท้องถิ่น					
๗	มีส่วนร่วมในการกำหนดโครงสร้างหลักสูตร สถานศึกษาที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมายและคุณลักษณะอันพึงประสงค์					
๘	มีส่วนร่วมในการกำหนดโครงสร้างหลักสูตร สถานศึกษาที่สอดคล้องกับ โครงสร้างหลักสูตร ขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๔					
๙	มีส่วนร่วมในการกำหนดเวลาเรียนเหมาะสมกับ สาระการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้รายปี / รายภาค					
๑๐	ด้านการจัดทำสาระของหลักสูตร มีส่วนร่วมในการกำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง รายปี / รายภาค สอดคล้องกับสภาพปัญหาความ ต้องการของผู้เรียนและท้องถิ่น					
๑๑	มีส่วนร่วมในการกำหนดสาระการเรียนรู้ที่ คาดหวังรายปี / รายภาค สอดคล้องกับสภาพ ปัญหาความต้องการของผู้เรียนและท้องถิ่น					
๑๒	มีส่วนร่วมในการจัดทำคำอธิบายรายวิชาที่ สอดคล้องกับเวลาเรียนในการจัดทำหน่วยการ เรียนรู้แบบบูรณาการที่คาดหวังรายปี / รายภาค					
๑๓	มีส่วนร่วมในการจัดทำคำอธิบายรายวิชาใน กิจกรรมการเรียนรู้					

ข้อ	รายการ	ระดับการมีส่วนร่วม				
		มากที่สุด (๕)	มาก (๔)	ปานกลาง (๓)	น้อย (๒)	น้อยที่สุด (๑)
๑๔	มีส่วนร่วมในการกำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี / รายภาค สอดคล้องกับสภาพปัญหาความต้องการของผู้เรียนและท้องถิ่น					
๑๕	มีส่วนร่วมในการวิเคราะห์คำอธิบายรายวิชารายปีในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ให้เหมาะสม					
๑๖	มีส่วนร่วมในการสนับสนุนบุคลากรในสถานศึกษาในการอบรมเพิ่มพูนความรู้ ความเข้าใจ ในการจัดทำสาระหลักสูตรสถานศึกษา					
๑๗	การออกแบบการเรียนรู้ มีส่วนร่วมในการสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรสถานศึกษา					
๑๘	มีส่วนร่วมในการสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติจริง					
๑๙	มีส่วนร่วมในการสร้างความตระหนักให้แก่บุคลากรในการนำหลักสูตรสถานศึกษามาใช้ในการจัดการเรียนการสอน					
๒๐	มีส่วนร่วมในการสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระ					
๒๑	มีส่วนร่วมในการสนับสนุนการนำภูมิปัญญาทรัพยากรแหล่งเรียนรู้ในชุมชนมาใช้ประโยชน์ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้					

ข้อ	รายการ	ระดับการมีส่วนร่วม				
		มากที่สุด (๕)	มาก (๔)	ปานกลาง (๓)	น้อย (๒)	น้อยที่สุด (๑)
๒๒	มีส่วนร่วมในการสนับสนุน พัฒนาแหล่งเรียนรู้ ในชุมชนเพื่อให้นักเรียนได้ไปเรียนรู้จากแหล่ง เรียนรู้จริง					
๒๓	มีส่วนร่วมในการนำเอาวัสดุที่เป็นภูมิปัญญา ท้องถิ่นมาจัดทำเป็นสื่อการเรียนการสอน					
๒๔	มีส่วนร่วมในการสนับสนุนในการจัด กิจกรรมวันสำคัญต่างๆ					
๒๕	มีส่วนร่วมในการกำหนดโครงการที่ส่งเสริม คุณธรรม จริยธรรม ความเชื่อของท้องถิ่น					
๒๖	มีส่วนร่วมในการสร้างขวัญและกำลังใจแก่ครู นักเรียน ในลักษณะของการยกย่องเชิดชูเกียรติ และเผยแพร่ผลงาน					
๒๗	มีส่วนร่วมในการประเมิน การจัดการเรียนรู้ นอกเหนือจากครูผู้สอน					
๒๘	มีส่วนร่วมในการกำหนดเป็นหลักเกณฑ์ในการ วัดและประเมินผลการเรียน					
๒๙	ด้านการออกแบบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน มีส่วนร่วมในการนำเอาความเชื่อ แนวความคิด ในการดำเนินชีวิตที่ดีของท้องถิ่นมาสอดแทรก ในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน					
๓๐	มีส่วนร่วมในการออกแบบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ตามความถนัด ความสนใจของผู้เรียน					

ข้อ	รายการ	ระดับการมีส่วนร่วม				
		มากที่สุด (๕)	มาก (๔)	ปานกลาง (๓)	น้อย (๒)	น้อยที่สุด (๑)
๓๑	มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนเห็นความสำคัญของภูมิปัญญาท้องถิ่น ในรูปของการช่วยกันรักษา พัฒนาแหล่งภูมิปัญญาท้องถิ่นของชุมชน					
๓๒	มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมส่งเสริมให้ชุมชนเห็นความสำคัญในการรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม					
๓๓	ด้านการกำหนดรูปแบบวิธีการ เกณฑ์การตัดสิน เอกสารหลักฐานการศึกษา มีส่วนร่วมในการกำหนดรูปแบบ วิธีการ และเกณฑ์การตัดสินการวัดผล และประเมินผล					
๓๔	มีส่วนร่วมในการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมากำหนดในการผ่านเกณฑ์ การอ่าน คิด วิเคราะห์ และเขียน					
๓๕	มีส่วนร่วมในการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมากำหนดในการผ่านเกณฑ์คุณลักษณะอันพึงประสงค์					
๓๖	มีส่วนร่วมในการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมากำหนดในการผ่านเกณฑ์กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน					
๓๗	มีส่วนร่วมในการนำเอาวัสดุในท้องถิ่นมาจัดทำเอกสารหลักฐานการศึกษา					
๓๘	มีส่วนร่วมในการจัดทำเอกสาร หรือ จัดนิทรรศการเผยแพร่ การประเมินผลการเรียนโดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อให้ผู้ปกครองมีความภาคภูมิใจ และให้การสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นต่อไป					

ข้อ	รายการ	ระดับการมีส่วนร่วม				
		มากที่สุด (๕)	มาก (๔)	ปานกลาง (๓)	น้อย (๒)	น้อยที่สุด (๑)
๓๕	ด้านการพัฒนาระบบการส่งเสริมสนับสนุน มีส่วนร่วมในการสนับสนุน การจัดการอบรมแก่ ผู้ปกครองนักเรียน ครู					
๔๐	มีส่วนร่วมในการสนับสนุน พัฒนาห้องสมุด โดยแยกส่วนที่เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นออกจาก หนังสือทั่วไป หรือจัดห้องแสดงภูมิปัญญา ท้องถิ่นของชุมชนโดยเฉพาะ					
๔๑	มีส่วนร่วมในการสนับสนุนส่งเสริม ให้มีการทำ วิจัยเกี่ยวกับการจัดการศึกษาโดยใช้ ภูมิปัญญา ท้องถิ่นหรือวิจัยพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่นให้มี ความเหมาะสมกับยุคสมัย					
๔๒	มีส่วนร่วมในการสนับสนุนให้เกิดเครือข่ายภูมิ ปัญญาท้องถิ่น เช่น ศึกษาดูงาน					
๔๓	มีส่วนร่วมในการสนับสนุน การจัดหา เทคโนโลยีอันจะเป็นประโยชน์ในการสืบหา ข้อมูล เช่น อินเทอร์เน็ต					
๔๔	มีส่วนร่วมในการสนับสนุนการจัดหารายได้ เพื่อพัฒนาโรงเรียน					
๔๕	มีส่วนร่วมในการส่งเสริมและพัฒนาการศึกษา ในรูปแบบต่างๆ ของชุมชน					
๔๖	ด้าน การเรียบเรียงเป็นหลักสูตรสถานศึกษา มีส่วนร่วมในการเรียบเรียงหลักสูตรให้ครบตาม ส่วนประกอบสำคัญและเพิ่มเติมตามความ เหมาะสมและความต้องการของผู้เรียนและ ท้องถิ่น					

ชื่อ	รายการ	ระดับการมีส่วนร่วม				
		มากที่สุด (๕)	มาก (๔)	ปานกลาง (๓)	น้อย (๒)	น้อยที่สุด (๑)
๔๓	มีส่วนร่วมในการตรวจสอบเสนอแนะในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา					
๔๔	มีส่วนร่วมในการจัดทำรูปเล่มของหลักสูตรสถานศึกษา					
๔๕	มีส่วนร่วมในการเห็นชอบการใช้หลักสูตรสถานศึกษา					
๕๐	มีส่วนร่วมในการติดตาม ตรวจสอบการใช้หลักสูตรสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง					

ตอนที่ ๓ ข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการพัฒนาหลักสูตร
สถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๒
คำชี้แจง

โปรดแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการ
สถานศึกษาในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อที่จะได้นำข้อมูลไปปรับปรุงพัฒนา
สถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น

1. การกำหนดวิสัยทัศน์ภารกิจ เป้าหมาย

.....

2. การจัดทำโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา

.....

3. การจัดทำสาระของหลักสูตร

.....

4. การออกแบบการเรียนรู้

.....

5. การออกแบบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

.....

6. การกำหนดรูปแบบวิธีการ เกณฑ์การตัดสิน เอกสารหลักฐานการศึกษา

.....

.....

.....

7. การพัฒนาระบบการส่งเสริมสนับสนุน

.....

.....

.....

8. การเรียบเรียงเป็นหลักสูตรสถานศึกษา

.....

.....

.....

ขอขอบคุณที่กรุณาตอบแบบสอบถามครบทุกข้อ

ภาคผนวก ข
หนังสือขอความอนุเคราะห์

ที่ ศธ ๖๑๒๓.๔/ ๑๐๘๖

ศูนย์บัณฑิตศึกษา

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

วิทยาเขตขอนแก่น อำเภอเมือง

จังหวัดขอนแก่น ๔๐๐๐๐

๘ กรกฎาคม ๒๕๕๖

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญตรวจแก้ไขเครื่องมือในการค้นคว้าอิสระ

เจริญพร นายศิริวัฒน์ ลำพูนธา

ด้วย นายเศรษฐชัย วิสาทาโส รหัสประจำตัว ๕๕๐๕๓๐๕๐๕๓ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาคพิเศษ ศูนย์บัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่อง “การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๒” โดยมีอาจารย์ผู้ควบคุม คือ พระครูสุโมธานเขตคณารักษ์,ดร.

ในการศึกษาเกี่ยวกับเรื่องนี้ ทางหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญในเรื่องนี้เป็นอย่างยิ่ง จึงขอเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการค้นคว้าอิสระ ดังแนบมาพร้อมนี้ ทางหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี ขออนุโมทนาขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร

(พระครูสุวิธานพัฒนบัณฑิต,ดร.)

รองอธิการบดี วิทยาเขตขอนแก่น

ประธานกรรมการบริหารศูนย์บัณฑิตศึกษา วิทยาเขตขอนแก่น

สนง.ศูนย์บัณฑิตศึกษา โทร.๐๔๓-๒๘๓-๕๔๗ ต่อ ๑๑๖

พระมหาพิสิฐ วิสิฐบุปผาญู - ๐๘๕-๗๔๗-๗๗๖๐

ที่ ศษ ๖๑๒๓.๔/๑๐๘๖

ศูนย์บัณฑิตศึกษา

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

วิทยาเขตขอนแก่น อำเภอเมือง

จังหวัดขอนแก่น ๔๐๐๐๐

๘ กรกฎาคม ๒๕๕๖

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญตรวจแก้ไขเครื่องมือในการค้นคว้าอิสระ

เจริญพร นางอัมพร วงวาช

ด้วย นายเศรษฐชัย วิสาทาโส รหัสประจำตัว ๕๕๐๕๓๐๕๐๕๓ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาคพิเศษ ศูนย์บัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่อง “การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๒” โดยมีอาจารย์ผู้ควบคุม คือ พระครูสุโมธานเขตคณารักษ์,ดร.

ในการศึกษาเกี่ยวกับเรื่องนี้ ทางหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญในเรื่องนี้เป็นอย่างยิ่ง จึงขอเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการค้นคว้าอิสระ ดังแนบมาพร้อมนี้ ทางหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี ขออนุโมทนาขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร

(พระครูสุวิธานพัฒนบัณฑิต,ดร.)

รองอธิการบดี วิทยาเขตขอนแก่น

ประธานกรรมการบริหารศูนย์บัณฑิตศึกษา วิทยาเขตขอนแก่น

สนง.ศูนย์บัณฑิตศึกษา โทร.๐๔๓-๒๘๓-๕๔๗ ต่อ ๑๑๖

พระมหาพิสิฐ วิสิฐบุญโญ - ๐๘๕-๗๔๗-๗๖๖๐

ที่ ศธ ๖๑๒๓.๔/ ๑๐๘๖

ศูนย์บัณฑิตศึกษา

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

วิทยาเขตขอนแก่น อำเภอเมือง

จังหวัดขอนแก่น ๔๐๐๐๐

๘ กรกฎาคม ๒๕๕๖

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญตรวจแก้ไขเครื่องมือในการค้นคว้าอิสระ

เจริญพร นางสาวเขวาลักษณ์ วงษ์พิมพ์

ด้วย นายเศรษฐชัย วิธาทาโส รหัสประจำตัว ๕๕๐๕๓๐๕๐๕๗ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาคนิเทศ ศูนย์บัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่อง “การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๒” โดยมีอาจารย์ผู้ควบคุม คือ พระครูสุโมธานเขตคณารักษ์,ดร.

ในการศึกษาเกี่ยวกับเรื่องนี้ ทางหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญในเรื่องนี้เป็นอย่างยิ่ง จึงขอเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการค้นคว้าอิสระ ดังแนบมาพร้อมนี้ ทางหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี ขออนุโมทนาขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร

(พระครูสุวิธานพัฒนบัณฑิต,ดร.)

รองอธิการบดี วิทยาเขตขอนแก่น

ประธานกรรมการบริหารศูนย์บัณฑิตศึกษา วิทยาเขตขอนแก่น

สนง.ศูนย์บัณฑิตศึกษา โทร.๐๔๓-๒๘๓-๕๔๗ ต่อ ๑๑๖

พระมหาพิสิฐ วิสิษฐปญโญ - ๐๘๕-๓๔๗-๗๗๖๐

ที่ ศษ ๖๑๒๓.๔/ ๑๐๘๖

ศูนย์บัณฑิตศึกษา

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

วิทยาเขตขอนแก่น อำเภอเมือง

จังหวัดขอนแก่น ๔๐๐๐๐

๘ กรกฎาคม ๒๕๕๖

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญตรวจแก้ไขเครื่องมือในการค้นคว้าอิสระ

เจริญพร นายพิชัย ชูบสุวรรณ

ด้วย นายเศรษฐชัย วิสทาโท รหัสประจำตัว ๕๕๐๕๓๐๕๐๕๗ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาคพิเศษ ศูนย์บัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่อง “การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๒” โดยมีอาจารย์ผู้ควบคุม คือ พระครูสุโมธานเขตคณารักษ์,ดร.

ในการศึกษาเกี่ยวกับเรื่องนี้ ทางหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญในเรื่องนี้เป็นอย่างยิ่ง จึงขอเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการค้นคว้าอิสระ ดังแนบมาพร้อมนี้ ทางหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี ขออนุโมทนาขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร

(พระครูสุวิธานพัฒนบัณฑิต,ดร.)

รองอธิการบดี วิทยาเขตขอนแก่น

ประธานกรรมการบริหารศูนย์บัณฑิตศึกษา วิทยาเขตขอนแก่น

สนง.ศูนย์บัณฑิตศึกษา โทร.๐๔๓-๒๘๓-๕๔๗ ต่อ ๑๑๖

พระมหาพิสิฐ วิสิษฐบุญโญ - ๐๘๕-๗๔๗-๗๗๖๐

ที่ ศษ ๖๑๒๓.๔/๑๐๘๖

ศูนย์บัณฑิตศึกษา

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

วิทยาเขตขอนแก่น อำเภอเมือง

จังหวัดขอนแก่น ๔๐๐๐๐

๘ กรกฎาคม ๒๕๕๖

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญตรวจแก้ไขเครื่องมือในการค้นคว้าอิสระ

เจริญพร นายสมชาย ทองดวง

ด้วย นายเศรษฐชัย วิสาทาโส รหัสประจำตัว ๕๕๐๕๓๐๕๐๕๓ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาคพิเศษ ศูนย์บัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่อง “การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๒” โดยมีอาจารย์ผู้ควบคุม คือ พระครูสุโมธานเขตคณารักษ์,ดร.

ในการศึกษาเกี่ยวกับเรื่องนี้ ทางหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญในเรื่องนี้เป็นอย่างยิ่ง จึงขอเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการค้นคว้าอิสระ ดังแนบมาพร้อมนี้ ทางหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี ขออนุโมทนาขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร

(พระครูสุวิธานพัฒนบัณฑิต,ดร.)

รองอธิการบดี วิทยาเขตขอนแก่น

ประธานกรรมการบริหารศูนย์บัณฑิตศึกษา วิทยาเขตขอนแก่น

สนง.ศูนย์บัณฑิตศึกษา โทร.๐๔๓-๒๘๓-๕๔๗ ต่อ ๑๑๖

พระมหาพิลิต วิสิฐบุญโญ - ๐๘๕-๗๔๗-๗๖๖๐

ที่ ศษ ๖๑๒๓.๔/ ๑๐๘๖

ศูนย์บัณฑิตศึกษา

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

วิทยาเขตขอนแก่น อำเภอเมือง

จังหวัดขอนแก่น ๔๐๐๐๐

๘ กรกฎาคม ๒๕๕๖

เรื่อง ขออนุญาตทดลองใช้เครื่องมือในการค้นคว้าอิสระ

เจริญพร ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๑

ด้วย นายเศรษฐชัย วิสาทาโต รหัสประจำตัว ๕๕๐๕๓๐๕๐๕๓ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาคพิเศษ ศูนย์บัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่อง “การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๒” โดยมีอาจารย์ผู้ควบคุม คือ พระครูสุโมธานเขตคณาภิรักษ์,ดร.

เพื่อให้งานการค้นคว้าอิสระของนิสิตมีคุณภาพด้านวิชาการและถูกต้องตามหลักการวิจัย ศูนย์บัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น จึงขอเจริญพรเชิญให้บุคคล ดังกล่าว ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลและทดลองใช้เครื่องมือในการทำการค้นคว้าอิสระตามความประสงค์

ศูนย์บัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับร่วมมือจากท่านด้วยดี ขออนุโมทนาและขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร

(พระครูสุวิธานพัฒนบัณฑิต,ดร.)

รองอธิการบดี วิทยาเขตขอนแก่น

ประธานกรรมการบริหารศูนย์บัณฑิตศึกษา วิทยาเขตขอนแก่น

สนง.ศูนย์บัณฑิตศึกษา โทร.๐๔๓-๒๘๓-๕๔๗ ต่อ ๑๑๖

พระมหาพิสิฐ วิสิฐบุญโญ - ๐๘๕-๗๔๗-๗๗๖๐

ที่ ศษ ๖๑๒๓.๔/๑๐๘๖

ศูนย์บัณฑิตศึกษา

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

วิทยาเขตขอนแก่น อำเภอเมือง

จังหวัดขอนแก่น ๔๐๐๐๐

๘ กรกฎาคม ๒๕๕๖

เรื่อง ขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อการค้นคว้าอิสระ

เจริญพร ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๒

ด้วย นายเศรษฐชัย วิสาทาโส รหัสประจำตัว ๕๕๐๕๓๐๕๐๕๓ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชา
การบริหารการศึกษา ภาคพิเศษ ศูนย์บัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยา
เขตขอนแก่น ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่อง “การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการ
สถานศึกษาในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๒” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว นิสิตมี
ความประสงค์จักขออนุญาตเก็บข้อมูลจากผู้บริหารสถานศึกษาและครู ในเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๒ ที่อยู่ในเขตปกครองของท่าน

ฉะนั้น จึงเรียนมาเพื่อขออนุญาตให้นิสิตดังกล่าวได้เก็บข้อมูลจากผู้บริหารสถานศึกษาและ
ครู ในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๒ ที่อยู่ในเขตปกครองของท่าน เพื่อ
ประกอบการศึกษาและการค้นคว้าอิสระในครั้งนี้ ศูนย์บัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราช
วิทยาลัยวิทยาเขตขอนแก่น หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับร่วมมือจากท่านด้วยดี ขออนุโมทนาและ
ขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร

(พระครูสุวิธานพัฒน์บัณฑิต,ดร.)

รองอธิการบดี วิทยาเขตขอนแก่น

ประธานกรรมการบริหารศูนย์บัณฑิตศึกษา วิทยาเขตขอนแก่น

สนง.ศูนย์บัณฑิตศึกษา โทร.๐๔๓-๒๘๓-๕๔๗ ต่อ ๑๑๖

พระมหาพิสิฐ วิสิฐรูปุญโญ - ๐๘๕-๖๔๗-๗๖๐

รายนามเชี่ยวชาญ

๑. นายศิริวัฒน์ ลำพุกธา ครู ชำนาญการพิเศษ โรงเรียนจันทราธรรม
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต ๑
การศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) สาขาการวิจัยการศึกษา
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
๒. นางอัมพร วงวาท ครู ชำนาญการพิเศษ โรงเรียนพัคฆภูมิพิทยาคาร
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามหาสารคาม เขต ๒๖
ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาภาษาไทย
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
๓. นางสาวเขวาลักษณ์ วงษ์พิมพ์ ครู ชำนาญการพิเศษ โรงเรียนพัคฆภูมิพิทยาคาร
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามหาสารคาม เขต ๒๖
การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการวิจัยการศึกษา
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
๔. นายพิชัย ชุบสุวรรณ ผู้อำนวยการ โรงเรียนบ้านหนองแสง
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๒
การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยรามคำแหง
๕. นายสมชาย ทองดวง ผู้อำนวยการ โรงเรียนบ้านหมากหม้อโนนเกษตร
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๒
การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ที่ ศษ ๖๑๒๓.๔/ ๑๐๘๖

ศูนย์บัณฑิตศึกษา

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

วิทยาเขตขอนแก่น อำเภอเมือง

จังหวัดขอนแก่น ๔๐๐๐๐

๘ กรกฎาคม ๒๕๕๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญตรวจแก้ไขเครื่องมือในการค้นคว้าอิสระ

เจริญพร นายศิริวัฒน์ ลำพุกษา

ด้วย นายเศรษฐชัย วิสาธาโต รหัสประจำตัว ๕๕๐๕๓๐๕๐๕๗ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาคพิเศษ ศูนย์บัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่อง “การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๒” โดยมีอาจารย์ผู้ควบคุม คือ พระครูสโมธานเขตคณารักษ์,ดร.

ในการศึกษาเกี่ยวกับเรื่องนี้ ทางหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการค้นคว้าอิสระ ดังแนบมาพร้อมนี้ ทางหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี ขออนุโมทนาขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร

(พระครูสุวิธานพัฒนบัณฑิต,ดร.)

รองอธิการบดี วิทยาเขตขอนแก่น

ประธานกรรมการบริหารศูนย์บัณฑิตศึกษา วิทยาเขตขอนแก่น

สนง.ศูนย์บัณฑิตศึกษา โทร.๐๔๓-๒๘๓-๕๔๗ ต่อ ๑๑๖

พระมหาพิลิต วิถีบุญบุญ - ๐๘๕-๖๔๖-๗๖๖๐

ที่ ศษ ๖๑๒๓.๔/๑๐๘๖

ศูนย์บัณฑิตศึกษา

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

วิทยาเขตขอนแก่น อำเภอเมือง

จังหวัดขอนแก่น ๔๐๐๐๐

๘ กรกฎาคม ๒๕๕๖

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญตรวจแก้ไขเครื่องมือในการค้นคว้าอิสระ

เจริญพร นางอัมพร วงวาช

ด้วย นายเศรษฐชัย วิสาทาโต รหัสประจำตัว ๕๕๐๕๓๐๕๐๕๗ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาคพิเศษ ศูนย์บัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่อง “การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๒” โดยมีอาจารย์ผู้ควบคุม คือ พระครูสโมธานเขตคณารักษ์,ดร.

ในการศึกษาเกี่ยวกับเรื่องนี้ ทางหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการค้นคว้าอิสระ ดังแนบมาพร้อมนี้ ทางหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี ขออนุโมทนาขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร

(พระครูสุวิธานพัฒนบัณฑิต,ดร.)

รองอธิการบดี วิทยาเขตขอนแก่น

ประธานกรรมการบริหารศูนย์บัณฑิตศึกษา วิทยาเขตขอนแก่น

สนง.ศูนย์บัณฑิตศึกษา โทร.๐๔๓-๒๘๓-๕๔๗ ต่อ ๑๑๖

พระมหาพิสิฐ วิสิฐบุญโญ - ๐๘๕-๗๔๗-๗๗๖๐

ที่ ศธ ๖๑๒๓.๔/ ๑๐๘๖

ศูนย์บัณฑิตศึกษา

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

วิทยาเขตขอนแก่น อำเภอเมือง

จังหวัดขอนแก่น ๔๐๐๐๐

๘ กรกฎาคม ๒๕๕๖

เรื่อง ขอกความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญตรวจแก้ไขเครื่องมือในการค้นคว้าอิสระ

เจริญพร นางสาวเยาวลักษณ์ วงษ์พิมพ์

ด้วย นายเศรษฐชัย วิสาทาโต รหัสประจำตัว ๕๕๐๕๓๐๕๐๕๓ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชา
การบริหารการศึกษา ภาคพิเศษ ศูนย์บัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขต
ขอนแก่น ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่อง “การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา
ในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
มหาสารคาม เขต ๒” โดยมีอาจารย์ผู้ควบคุม คือ พระครูสุโมธานเขตคณารักษ์,ดร.

ในการศึกษาเกี่ยวกับเรื่องนี้ ทางหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร
การศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความ
เชี่ยวชาญในเรื่องนี้เป็นอย่างยิ่ง จึงขอเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ใน
การค้นคว้าอิสระ ดังแนบมาพร้อมนี้ ทางหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร
การศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์
จากท่านด้วยดี ขออนุโมทนาขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร

(พระครูสุวิธานพัฒนบัณฑิต,ดร.)

รองอธิการบดี วิทยาเขตขอนแก่น

ประธานกรรมการบริหารศูนย์บัณฑิตศึกษา วิทยาเขตขอนแก่น

สนง.ศูนย์บัณฑิตศึกษา โทร.๐๔๓-๒๘๓-๕๔๗ ต่อ ๑๑๖

พระมหาพิสิฐ วิสิฐบุญบุญ - ๐๘๕-๗๔๗-๗๗๖๐

ที่ ศษ ๖๑๒๓.๔/ ๑๐๘๖

ศูนย์บัณฑิตศึกษา
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
วิทยาเขตขอนแก่น อำเภอเมือง
จังหวัดขอนแก่น ๔๐๐๐๐

๘ กรกฎาคม ๒๕๕๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญตรวจแก้ไขเครื่องมือในการค้นคว้าอิสระ

เจริญพร นายพิชัย ชูบสุวรรณ

ด้วย นายเศรษฐชัย วิสาทาโต รหัสประจำตัว ๕๕๐๕๓๐๕๐๕๓ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาคพิเศษ ศูนย์บัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่อง “การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๒” โดยมีอาจารย์ผู้ควบคุม คือ พระครูสโมธานเขตคณารักษ์,ดร.

ในการศึกษาเกี่ยวกับเรื่องนี้ ทางหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการค้นคว้าอิสระ ดังแนบมาพร้อมนี้ ทางหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี ขอนุโมทนาขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร

(พระครูสุวิธานพัฒนบัณฑิต,ดร.)

รองอธิการบดี วิทยาเขตขอนแก่น

ประธานกรรมการบริหารศูนย์บัณฑิตศึกษา วิทยาเขตขอนแก่น

สนง.ศูนย์บัณฑิตศึกษา โทร.๐๔๓-๒๘๓-๕๔๗ ต่อ ๑๑๖

พระมหาพิสิฐ วิสิฐบุญโญ - ๐๘๕-๗๔๗-๗๗๖๐

ที่ ศษ ๖๑๒๓.๔/๑๐๘๖

ศูนย์บัณฑิตศึกษา

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

วิทยาเขตขอนแก่น อำเภอเมือง

จังหวัดขอนแก่น ๔๐๐๐๐

๘ กรกฎาคม ๒๕๕๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญตรวจแก้ไขเครื่องมือในการค้นคว้าอิสระ

เจริญพร นายสมชาย ทองดวง

ด้วย นายเศรษฐชัย วิสาธาโต รหัสประจำตัว ๕๕๐๕๓๐๕๐๕๗ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาคพิเศษ ศูนย์บัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่อง “การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๒” โดยมีอาจารย์ผู้ควบคุม คือ พระครูสโมธานเขตคณารักษ์,ดร.

ในการศึกษาเกี่ยวกับเรื่องนี้ ทางหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการค้นคว้าอิสระ ดังแนบมาพร้อมนี้ ทางหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี ขอนุโมทนาขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร

(พระครูสุวิธานพัฒนบัณฑิต,ดร.)

รองอธิการบดี วิทยาเขตขอนแก่น

ประธานกรรมการบริหารศูนย์บัณฑิตศึกษา วิทยาเขตขอนแก่น

สนง.ศูนย์บัณฑิตศึกษา โทร.๐๔๓-๒๘๓-๕๔๗ ต่อ ๑๑๖

พระมหาพิสิฐ วิสิษฐบุญโญ - ๐๘๕-๗๔๗-๗๗๖๐

ที่ ศธ ๖๑๒๓.๔/ ๑๐๘๖

ศูนย์บัณฑิตศึกษา

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

วิทยาเขตขอนแก่น อำเภอเมือง

จังหวัดขอนแก่น ๔๐๐๐๐

๘ กรกฎาคม ๒๕๕๖

เรื่อง ขออนุญาตทดลองใช้เครื่องมือในการค้นคว้าอิสระ

เจริญพร ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๑

ด้วย นายเศรษฐชัย วิสาทาโต รหัสประจำตัว ๕๕๐๕๓๐๕๐๕๓ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาคพิเศษ ศูนย์บัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่อง “การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๒” โดยมีอาจารย์ผู้ควบคุม คือ พระครูสุโมธานเขตคณารักษ์,ดร.

เพื่อให้งานการค้นคว้าอิสระของนิสิตมีคุณภาพด้านวิชาการและถูกต้องตามหลักการวิจัย ศูนย์บัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น จึงขอเจริญพรเชิญให้บุคคล ดังกล่าว ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลและทดลองใช้เครื่องมือในการทำการศึกษาค้นคว้าอิสระตามความประสงค์

ศูนย์บัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับร่วมมือจากท่านด้วยดี ขออนุโมทนาและขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร

(พระครูสุวิธานพัฒนบัณฑิต,ดร.)

รองอธิการบดี วิทยาเขตขอนแก่น

ประธานกรรมการบริหารศูนย์บัณฑิตศึกษา วิทยาเขตขอนแก่น

สนง.ศูนย์บัณฑิตศึกษา โทร.๐๔๓-๒๘๓-๕๔๗ ต่อ ๑๑๖

พระมหาพิสิฐ วิสิษฐปัญโญ - ๐๘๕-๓๔๗-๓๗๖๐

ที่ ศษ ๖๑๒๓.๔/๑๐๘๖

ศูนย์บัณฑิตศึกษา

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

วิทยาเขตขอนแก่น อำเภอเมือง

จังหวัดขอนแก่น ๔๐๐๐๐

๘ กรกฎาคม ๒๕๕๖

เรื่อง ขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อการค้นคว้าอิสระ

เจริญพร ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๒

ด้วย นายเศรษฐชัย วิสาธาโธ รหัสประจำตัว ๕๕๐๕๓๐๕๐๕๓ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาคพิเศษ ศูนย์บัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่อง “การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๒” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว นิสิตมีความประสงค์จักขออนุญาตเก็บข้อมูลจากผู้บริหารสถานศึกษาและครู ในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๒ ที่อยู่ในเขตปกครองของท่าน

ฉะนั้น จึงเรียนมาเพื่อขออนุญาตให้นิสิตดังกล่าวได้เก็บข้อมูลจากผู้บริหารสถานศึกษาและครู ในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๒ ที่อยู่ในเขตปกครองของท่าน เพื่อประกอบการศึกษาและการค้นคว้าอิสระในครั้งนี้ ศูนย์บัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับร่วมมือจากท่านด้วยดี ขออนุโมทนาและขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร

(พระครูสุวิธานพัฒนบัณฑิต,ดร.)

รองอธิการบดี วิทยาเขตขอนแก่น

ประธานกรรมการบริหารศูนย์บัณฑิตศึกษา วิทยาเขตขอนแก่น

สนง.ศูนย์บัณฑิตศึกษา โทร.๐๔๓-๒๘๓-๕๔๗ ต่อ ๑๑๖

พระมหาพิสิฐ วิสิฎฐปญโญ - ๐๘๕-๗๔๗-๗๗๖๐

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ สกุล นายเศรษฐชัย วิสาทาโส
 วัน เดือน ปีเกิด ๒๗ สิงหาคม ๒๕๒๓
 สถานที่เกิด บ้านหนองทิสสอน ตำบลนาเชือก อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม
 ที่อยู่ปัจจุบัน ๘/๒๓ หมู่ที่ ๑๒ ตำบลนาเชือก ถนน นาเชือก – พยัคฆ์ภูมิพิสัย
 อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม ๔๔๑๓๐

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. ๒๕๓๕ ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนหนองโพธิ์วิทยาคม อำเภอนาเชือก
 จังหวัดมหาสารคาม
 พ.ศ. ๒๕๔๒ ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนนาเชือกพิทยาสรรค์ อำเภอนาเชือก
 จังหวัดมหาสารคาม
 พ.ศ. ๒๕๔๔ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) คอมพิวเตอร์ วิทยาลัยพลศึกษา
 จังหวัดมหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม
 พ.ศ. ๒๕๔๘ บริหารธุรกิจบัณฑิต (วช.บ.) มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
 พ.ศ. ๒๕๕๕ พุทธศาสตรมหาบัณฑิต (พธ.ม.) สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
 มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น
 จังหวัดขอนแก่น

ตำแหน่งงานปัจจุบัน ครู ก.ศ.๑
 สถานที่ทำงานปัจจุบัน โรงเรียนตลาดไทร โนนคูหนองจิกวิทยา อำเภอชุมพวง
 จังหวัดนครราชสีมา
 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต ๗
 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ